Hiroşima, 1945.
Binlerce hayatın değiştiği günde...

Kâğıttan Son Turna Kuşu

İllüstrasyon
Natsko Seki

...kaybolan
küçük bir kalp.

4. BASKI
31.000
ADET

KERRY DREWERY

Çeviri: Gizem Şakar

GENÇ
TİMAS

iyi ki kitaplarım var...

GENÇ TİMAŞ

● TİMAŞ YAYINLARI ●
İSTANBUL 2021

GENÇ TİMAŞ

Gençlik Kitaplığı
Gümüş Romanlar | 46

Editör | Merve Okçu
Çeviri | Gizem Şakar
Kapak İllüstrasyon | Natsko Seki
Kapak Uygulama | Esra Burak
İç Tasarım | Nur Kayaalp

1. Baskı | Eylül 2020

Baskı | Nisan 2021
Raf | 11+ Roman Öykü
Yayın No | 4911

Uluslararası Seri No
ISBN: 978-605-08-3375-1

TİMAŞ YAYINLARI
Adres | Cağaloğlu, Alemdar Mah. Alayköşkü Cd. No:5
Fatih/İstanbul
Tel | (0212) 511 24 24 | Sertifika No | 45587
E-posta | bilgi@genctimas.com

genctimas.com genc_timas
genctimas

Baskı ve Cilt | Melisa Matbaacılık
Adres | Çiftehavuzlar Yolu Acar Sitesi No: 8
Davutpaşa / İstanbul
Tel | (0212) 501 97 57 / Sertifika No | 45099

© Kerry Drewery, 2020

© *The Last Paper Crane* orijinal adıyla Bonnier Books UK'nin alt markası Hot Key Books tarafından yayımlanan bu kitabın Türkçe hakları Kalem Ajans aracılığı ile Timaş Basım Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi'ne geçmiştir. İzinsiz yayımlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Kâğıttan Son Turna Kuşu

KERRY DREWERY

genctimas.com

KERRY DREWERY

Birincisi 2018 Yılı Büyüleyici Kitap ödülünü kazanan ve çok sayıda dile çevrilmiş olan *CELL 7* üçlemesinin yanı sıra büyük beğeni toplamış *A Brighter Fear* (2012) *(Daha Parlak bir Korku)* ile *A Dream of Lights* (2013) *(Işıkların Rüyası)* adlı genç-yetişkin romanlarının yazarıdır. *A Brighter Fear*, **Love Reading 4 Kids Book of the Month ödülünü** aldı ve **Leeds Kitap Ödülü**'nde kısa listeye alındı. *A Dream of Lights* **CILIP Carnegie Medal**'a aday gösterildi, **North East Teen Book Awards**'ta Yüksek Övgü derecesiyle ödüllendirildi ve **Hampshire Independent Schools Book Awards** için kısa listeye alındı. Her iki kitap da İngiltere'de HarperCollins ve Hollanda'da Callenbach tarafından yayımlandı.

NATSKO SEKI

NATSKO SEKİ, çalışmaları Financial Times da dahil olmak üzere birçok dergide yer almış Japonyalı çizerdir. Yayımlanan kitapları arasında *Architecture According to Pigeons (Güvercinlere Göre Mimari)* ve *On a Double Decker Bus (Çift Katlı Otobüs'te)* de vardır.

YAZARIN NOTU

Jedi'ın Dönüşü'nü 1983 senesinde bir arkadaşımla sinemada izledim. Uzun metrajların öncesinde kısa filmlerin gösterildiği, aynı zamanda Soğuk Savaş'ın sürdüğü ve nükleer savaş tehdidinin olduğu bir dönemdi. *Jedi'ın Dönüşü*'nden önceki kısa film *infomercial* adı verilen bir tür tanıtımdı ve bir nükleer saldırı anında neler olduğunu gösteriyordu. Tanıtımda saldırı öncesi verilecek uyarı sinyalinin ardından pek çok insanın evlerine, ailelerinin yanına dönmek için yeterli zamanının olmayacağı söyleniyordu.

Bunu duyunca sinemada kalmak istemedim, eve dönmek istedim; bombayı düşünüp annem, babam ve erkek kardeşimin yanında olmak istedim. Buna rağmen sinemadan ayrılmadım, o gece bomba düşmedi ama o korku içimde usulca salınmaya devam etti.

İlerleyen yıllarda David Bischoff'un *WarGames'ini (Savaş Oyunları)* Raymond Briggs'in *When the Wind Blows'unu (Rüzgâr Estiğinde)* okudum, *Threads*'i izledim, Frankie Goes to Hollywood'un *Two Tribes'ını (İki Kabile)* ve Nena'nın *99 Red Balloons*'unu *(99 Kırmızı Balon)* dinledim.

Duyduğum korku beni anlamaya zorladı.

Bilgiye ulaşmanın o denli kolay olmadığı internet öncesi dönemde Hiroşima hakkında ne bulabildiysem okudum.

Soğuk Savaş sona erdi, ben ergenliğe girdim, işler değişti ama o korkunun hatırası beni terk etmedi.

Birkaç yıl ileri sardığımızda ise artık daha fazla ülkede nükleer silah var ve daha fazla ülke silah geliştirmeye uğraşıyor. Siyasi manzaranın değişmeye başladığı ve aynı tehdidin ufukta tekrar belirdiği bir dönemde Hiroşima'dan sağ kurtulan biri hakkında bir makalaye denk geldim. Makalede bir kitap öneriliyordu: John Hersey'nin Hiroşima'sı. O kitabı sipariş ettim, bir çırpıda okudum ve ağladım.

Hiroşima'da olup biteni anladığımı sanmıştım ama meğerse yanından dahi geçememişim. Kitabı okumaları için başkalarına verip yüzümü internete ve daha fazla kitaba, belgesele, filme döndüm... Her şeyi bilmek istiyordum, her şeyi anlamak istiyordum.

Geçmişe tekrar baktım ve mevcut tehdidi araştırdım. Olan bitenden ne öğrenmiştik? Aynı şey tekrar olabilir miydi? Geçen zaman acıyı susturmuş muydu? Unutuyor muyduk?

Hiroşima geçen zamana aldırmadan tarih içinde hatırlanması gereken bir andı ama zaman onu hafızalarımızdan siliyor muydu?

Bir yazar olarak bunu keşfetmek istedim. Kimin neyi, neden yaptığını, tüm o keşkeleri ve belkileri tahlil etmek istemedim. Beni ilgilendiren; insanlar, insan hikâyeleri, hayatta kalanlar, kaybolan hayatlar, sevgiler, elden giden gelecekler, pişmanlıklar, üzüntüler ve suçluluklardı. Korkuydu.

Bunları araştırmak kalbimi kırdı.

Ben Japon değilim. Bu felaketi yaşamadım. Olayı yaşayan hiç kimseyle tanışmadım.

Ancak bu hikâyenin öylece geçip gitmesine izin veremedim. Hikâyelerin yalnızca orada olan insanlar tarafından anlatılması durumunda, olan biten her şeyin usul usul zamanda ve hafızalarımızda kaybolacağını düşünmeye devam ettim. Bazı şeyler boşverilemeyecek kadar önemli; onları asla unutmamalıyız. Unutulması durumunda herkesin kaybedecek çok şeyi var.

Korku herhangi bir on yıllık döneme, cinsiyete, ülkeye ya da kültüre özgü değil.

Keza suçluluk duygusu da.

Ya da sevgi.

Kâğıttan Son Turna Kuşu tüm bu saydıklarım hakkında.

Kerry Drewery

Büyükbabam Walter Gage'in -Lincoln Green,
Tower Gardens, The County Hotel-,
cebinde bir sentiyle Madam Cholet'nin,
kucağında oturan müzikli kukla Jack'in,
bir fotoğraftaki gülümsemenin anısına.

Hepimiz

hikâyelerden

meydana geliyoruz.

Ben,

annem,

Büyükannem.

Arkadaşlarım.

Hatta sen,

Büyükbaba.

Bilhassa sen,

Büyükbaba Ichiro.

Eskiden hikâyelerimizin

hayatlarımız gibi

doğrusal olduğunu zannederdim

ama yanılmışım.

Hikâyelerimiz,

Çember içinde çembermiş

Üst üste binen,

Bir araya gelen

Hayatımız boyunca

usul usul salınıyorlar.

Ama çoğunlukla

siliniyorlar hafızamızdan.

Senin hikâyen de Büyükbaba,

unutulurdu.

Kaybolurdu.

Ama kaydettik biz onu,

sen ve ben,

her daim

usul usul

salınsın diye

BİRİNCİ KISIM

Japonya, 2018

Parmaklarım çatlamış sırtlarında geziniyor.

Silinmeye yüz tutmuş kelimeler.

Sararmış sayfalar.

"Hangisi?" diye soruyorum.

"Sen seç Mizuki," diye mırıldanıyor büyükbabam.

Suratsızlığı sesine yansıyor.

Yukarı bakıyorum.

Sırı sıra raflara dizilmiş

sıra sıra kitaplar.

Raflar kitapların ağırlığından

eğilerek gülümsemiş.

"Kitaplar sihirlidir," diyorum usulca.

"Bana bunu sen söylemiştin," diye fısıldıyorum.

Arkamdan, yatağından bu söylediğimle alay ediyor.

"Çocuklara söylenen saçmalıklar işte."

İç çekiyorum.

Onun büyükannem ölmeden önceki

hâlini özlüyorum.

O neşesini.

Gülümsemesini

Merak duygusunu.

"Ama... hikâyeler," diyecek oluyorum.

"Kelimelerden ibarettir," diyor, "daha fazlası değil."

Şaşkınlıkla arkamı dönüyorum.

"Beni yalnız bırak," diyor. Sesi çatallaşıyor.

"Ama-"

"Git!" diye bağırıyor.

Raftan bir kitap kapıp

kapıyı

arkamdan

çarpıp çıkıyorum.

Hatıralarımız
Ağır gelir ruhumuza
Yaprakların ağır geldiği
gibi, can çekişen bir ağaca.

Büyükbabamın odasından aldığım kitap masanın üzerinde duruyor.

Elim kabartma harflerin üzerinde geziniyor.

Kitabın içindeki karakterler ellerini çırpıyorlar.

Ayaklarını pat pat yere vuruyorlar.

Sabırsızlıkla iç çekiyorlar.

"Yakında bana hikâyenizi anlatabileceksiniz,"

diyorum onlara.

"O artık kitap okumuyor,

ama ben sizi özgür bırakacağım."

Ben daha küçükken

Büyükbabam bana kitap okurdu.

Yatağımda otururdu. Sesi odayı doldururdu.

Eli kelimelerle birlikte havada süzülürdü.

Sesi duygu yüklü bir kıvraklığa bürünürdü.

Uykudan önce kitap

okunacak yaşı geçtiğimde bile

kitapları paylaşmaya

hikâyeler hakkında

konuşmaya,

tartışmaya,

heyecan duymaya devam ettik.

Hikâyeler hep vardı.

Ama artık yoklar.

Büyükannemin ölümü

onda bir şeyi değiştirdi.

Onu özlüyorum, fark ettim ki

eskiden olduğu kişiyi özlüyorum.

Annem çay koyuyor.

"Bugün ne yapacaksın?"

Yoğurdumu yiyip

"Kütüphaneye gideceğim," diye cevap veriyorum.

"Ders çalışmaya."

Parmakları çay fincanını kavrıyor.

"Dersini burada çalışamaz mısın?"

Dört kelime binlercesini saklıyor.

Kapı açılıyor.

Büyükbabam giriyor içeri.

"Ne de güzel bir gündoğumu," diyor.

Gülümsüyor.

Günü güzel mi geçiyor?

Yoksa sadece sabahı mı?

Bunu zaman gösterecek.

Annem kaşlarını çatıyor.

Yüzü endişeyle kaplandı.

"Sen evde kalabilir misin Mizuki? İşe gitmem gerek."

"Benim yüzümden evde kalma," diyor Büyükbabam.

"Çok iyiyim. Yalnız kalabilirim."

Hiçbir şey demiyoruz.

İkimiz de susuyoruz.

Söylediği sözlerin dakikalarca, saatlerce

beynimizi kemireceğini biliyoruz.

Anneme bakıyorum.

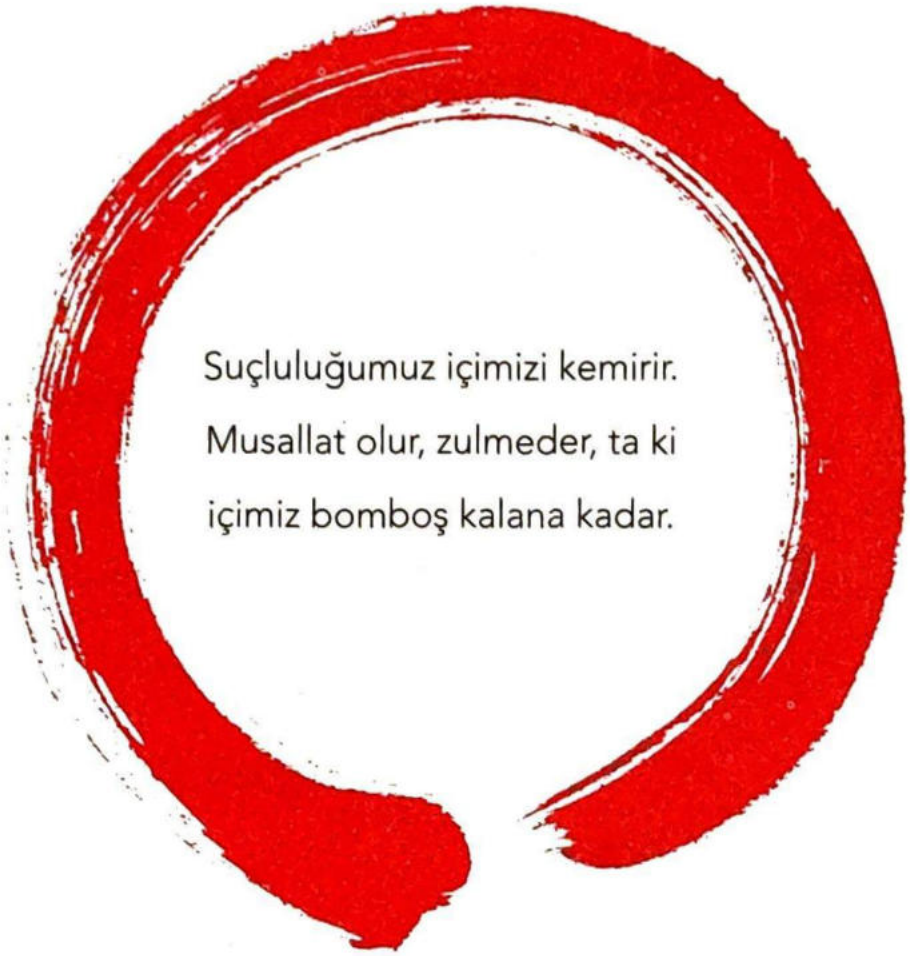
Kırışıklıkları olmayan annem

nereye gitti?

Tamam dercesine başımı sallıyorum.

Derin bir oh çekiyor.

Gülümsemesi kalbimi ısıtıyor.

Suçluluğumuz içimizi kemirir.
Musallat olur, zulmeder, ta ki
içimiz bomboş kalana kadar.

Ön kapı kapanıp

çit örtülüp

saatin akreple yelkovanı ilerledikçe

Büyükbabamın yüzü düşüyor.

Geçmişin gölgeleri

ruhunu ele geçiriyor.

Kafasının içinde neler dönüyor

onu bu denli sarsan?

Bana

bisikletime binmeyi

öğreten bu adamı

boğan da ne?

Caz dansı öğrenmeye çalışan

Büyükanneme takılan,

ardından kendi de

öğrenmeye çalışan.

Bulutsuz bir gece

gökyüzündeki yıldızları

göstermek için

beni yatağımdan kaldıran.

Arkadaşlarıyla

satranç oynayan.

Her sene

reçel yapan.

Bir zamanlar her gün

gülümseyen,

kahkaha atan

dolu dolu yaşayan.

O adamı

özlüyorum.

Masanın üzerindeki

kitabı karıştırıyor.

Avucu kitabın çatlamış sırtına hafifçe dokunuyor.

"Artık sihir mihir yok," diyor.

"Ben kötü biriyim," diyor.

Ve çekip gidiyor.

Mutfaktan çıkıp

koridoru geçip

yatak odasına doğru.

Peşinden gidiyorum.

Raflarındaki kitaplar nefeslerini tutmuşlar.

Nasıl bir sırra vakıflar?

Uykusunda onların da duyabildiği

ne fısıldıyor acaba?

Kitapların ağırlığından

gülümseme şeklini almış raf

somurtuyor şu an.

Sırtı bana dönük.

"Ben korkunç bir şey yaptım Mizuki.

Artık bunu daha fazla içimde saklayamıyorum.

"Büyükannen anladı."

Kolunun tekini kaldırıp

yumruğuyla

göğsüne vuruyor.

"O

bu acıyı

anladı.

Bu

suçluluk duygusunu."

"Ona katlanmamda,

onu taşımamda,

bana yardım etti."

"Artık hatırlayan bir ben

kaldım.

Ama ben de yaşlandım ve yakında...

Öleceğim.

Ondan sonra da..."

Kolunu havaya kaldırıyor.

Elini yumruk yapıyor.

Derken parmaklarını kocaman açıyor.

Elinin bu hareketiyle

bir patlamayı taklit ediyor.

"Onun hatırası bile

yeryüzünden

silinmiş olacak."

Hüznü,

mutsuzluğu,

hüsranı

öyle somut ki.

"Anlamıyorum," diyorum.

"Büyükannemi mi kastediyorsun?

Ben onu hiç unutmayacağım ki.

Hep hatırlayacağım."

Hayır dercesine kafasını sallıyor ve

yere çömeliyor.

Dizleri çatırdıyor,

yatağın altından bir kutu çıkarıyor.

"Ne yaptığımı bilmiyorsun," diyor.

"Ama sana anlatmak zorundayım.

Daha genç birinin

bilmesi gerek."

Kutunun içinden bir kitap çıkarıyor.

O güne kadar gördüğüm kitaplardan da eski.

Kapağının rengi solmuş,

cildi çatlamış.

Hatta hiç sayfası kalmamış.

Kitabı açıyor.

Yanılmışım.

Tek bir sayfası duruyor.

O sayfayı koparıyor.

Katlıyor.

Önce bir yüzünü, sonra diğerini.

Sonra yine aynı yüzünü.

Karmakarışık bir iş.

Aynı zamanda kusursuz.

Bin kez, hatta daha çok kez tekrarladığı hareketler.

"Önce beni bir dinle," diyor.

"Sonra yargıla,

İster nefret et,

ister sev.

İster affet,

ister kına.

Ama önce...

Dinle."

Rafın üzerine

kâğıttan, muhteşem

bir turna kuşu

koyuyor.

"Ve daima

hatırla."

İKİNCİ BÖLÜM

6 Ağustos 1945

BÜYÜKBABAMIN HİKÂYESİ

On sekizinci yaş günümden sadece birkaç gün önce olduğunu hatırlıyorum. Arkadaşım Hiro'nun evinde yerde uzanmış kitap okuyorum. Yorgunum. Dün gece oldukça uzundu; hava saldırısını bildiren sirenler annemle beni uykumuzdan uyandırıp durdu. O güne dek o kadar çok kez soluğu ortak sığınakta aldık ki yolumuzu uykumuzda dahi bulabilirdik. Ancak düşman uçakları sık geçmesine rağmen şehrimiz *Hiroşima*'ya henüz hiç bomba atılmamıştı.

Bu sabah tehlike geçti alarmı çaldı, annem işe gitti ve ben de savaş seferberliğinin olmadığı nadir günlerden birinin tadını çıkarmaya koyuldum. Uçak fabrikasında çalışmak yerine okuyacağım bir kitabım var ve en iyi arkadaşımla vakit geçireceğim bir gün önümde uzanıyor.

Ben kitabımın dördüncü bölümüne başlarken Hiro elime bir fincan oolong çayı tutuşturuyor.

Sabah kız kardeşi Keiko'yu okula götürdü; normalde o yolculuğu beraber yapıyoruz. Odanın içinde gezinip kız kardeşinin ardında bıraktığı oyuncakları toplarken, "Bu kitabı ancak ömrünün sonunda bitireceksin Ichiro," diye espri yapıyor.

O kitap Genji'nin Hikâyesi.

Sayfaların arasında hızla geziniyor ve babamın savaşa gitmeden hemen önce bana onu verdiği zamanı hatırlıyorum...

"Dünyanın ilk romanı," demişti dört cildini ellerime tutuşturururken.

"Çok kalınmış," demiştim.

"O hâlde ben uzaktayken zihnin bunlarla meşgul olur," diye cevap vermişti. "Hepsini okuyacağına *söz* ver. Sevgi ve suçluluk duygusu hakkında muhteşem bir hikâyedir. Çok şey öğreneceksin."

"Söz veriyorum," demiştim.

Ben sayfalar arasında gezinirken babamın dudaklarında o güne kadar hiç görmediğim bir gülümseme belirdiğini hatırlıyorum. Bana doğru eğildiğinde aldığım sabun, şampuan ve tütün kokusu uzun zamandır o denli yakın olmadığımızı hatırlatmıştı.

"Kitaplar sihirlidir," diye fısıldamıştı kulağıma. "Kelimeleri okumak o sihri etrafa saçar."

Oysa onunla göz göze gelmek için başımı kaldırdığımda sanki hiç orada bulunmamış ve hiç konuşmamışız gibi hızla uzaklaşmıştı.

"Eğer istersen ciltleri birbirine yapıştır," demişti omzunun üzerinden. "Ciltlerden birini kaybetmen çok acı olur."

Dediğini yaptım ve kitapları gittiğim her yere kolumun altında götürdüm, fırsat buldukça okudum, babamın sihirli fısıltılarına kulak verdim...

Hiro odanın içinde dolanıp duruyor ve sepet dolusu çamaşırı yere bırakıyor. Babası savaşa gitmiş bir delikanlı olduğu için yapması gereken bir sürü ev işi var. "Şu senin devasa kitabın kaç sayfa?" diye soruyor.

Kitabın son sayfasını açıp sayfa numarasına bakıyorum.

"Bin dokuz yüz doksan dokuz," diye cevap veriyorum.

Kitap okumakla pek alakası olmadığı için umutsuzca kafasını sallıyor.

Bir sayfayı çeviriyorum. "Önemli olan sona ulaşmak değil," diyorum, "yolculuğun kendisi."

Çayımdan bir yudum alıp kelimelere dönüyorum. Düzyazı, pencerenin dışındaki gün, mavi gökyüzü ve sarı gün ışığı kadar güzel olsa da düşüncelerim çalışmaya giden anneme,

savaştaki babama ve acaba benim ne zaman ülkem için savaşıp İmparator'a hizmet etme imkânına sahip olacağım sorusuna kayıyor.

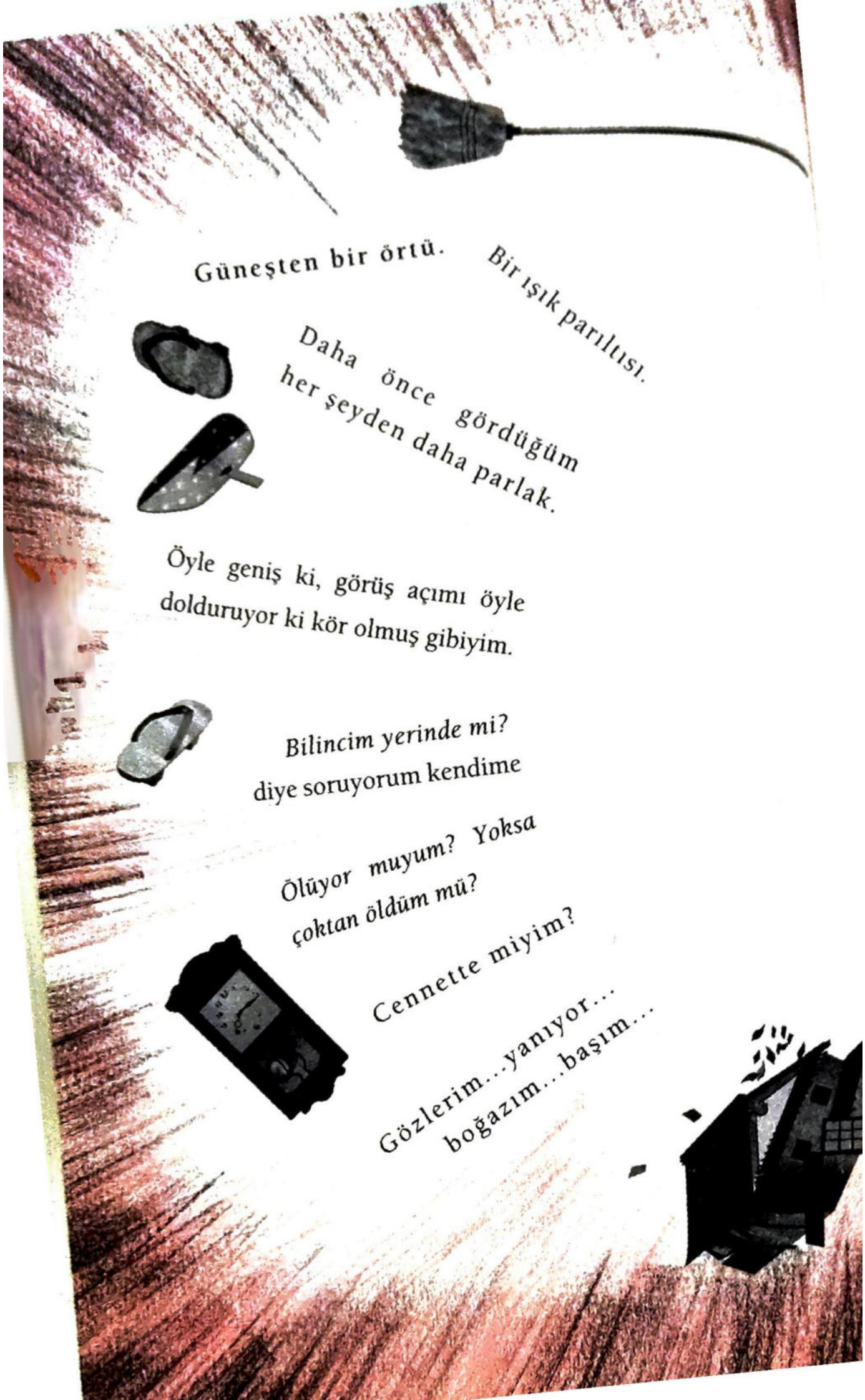
Belli belirsiz Hiro'nun pencereye doğru ilerlediğini görüyorum.

"B-29 bombardıman uçağı," diyor. "Ama yalnızca bir tane."

Her şeyin öncesinde diyebileceğim o anda parmağımı kitabımın 348. sayfasında, okuyacağım son kelimenin üzerine koyup Amerikan uçağının belirgin ve tanıdık gürültüsünü dinliyorum.

Hiro başını bana çevirip "Şurada bir şey..." diye söze başlıyor.

Cümlesini tamamlayamadan her şey beyaza bulanıyor.

Güneşten bir örtü. Bir ışık parıltısı.

Daha önce gördüğüm
her şeyden daha parlak.

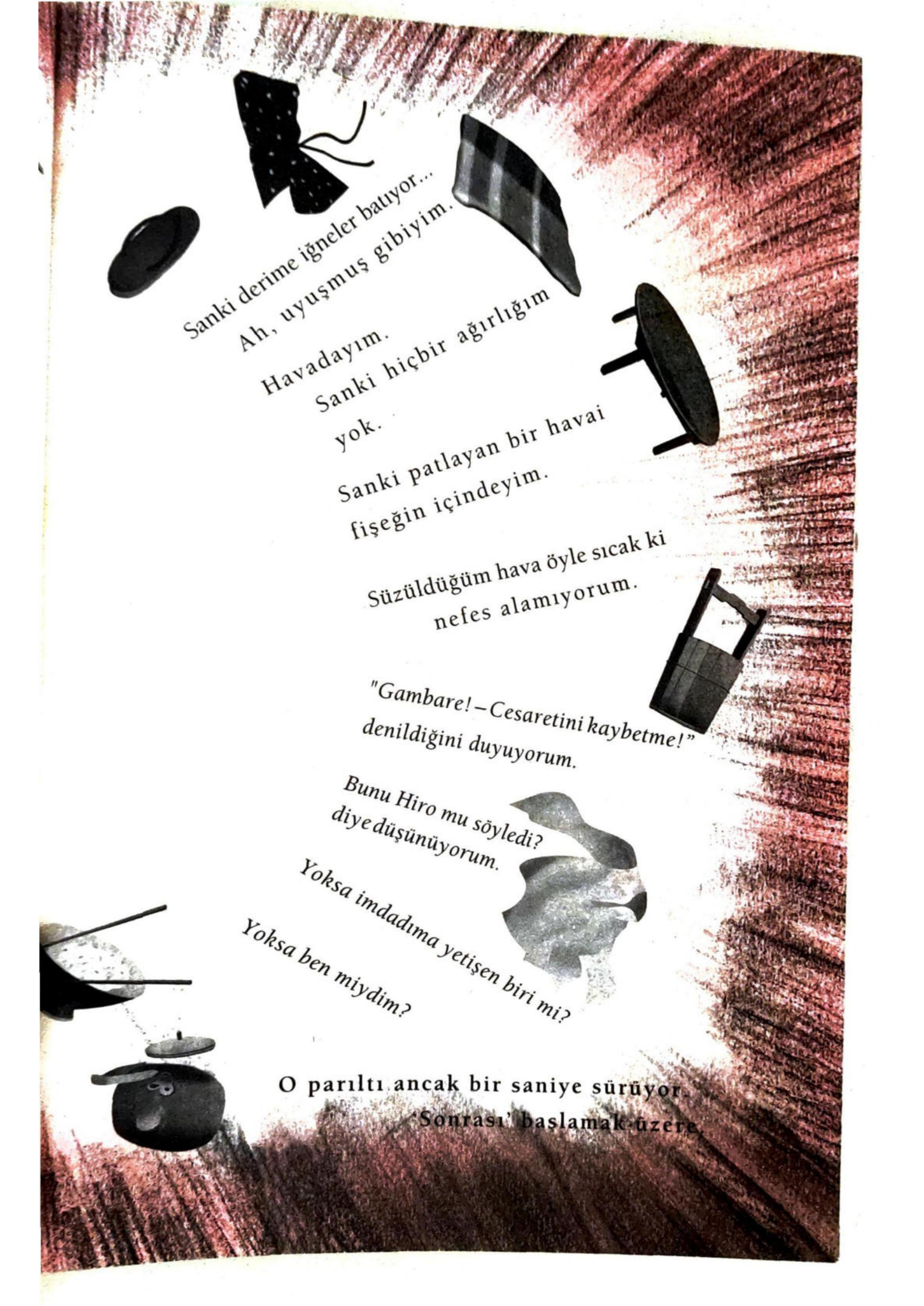
Öyle geniş ki, görüş açımı öyle
dolduruyor ki kör olmuş gibiyim.

Bilincim yerinde mi?
diye soruyorum kendime

Ölüyor muyum? Yoksa
çoktan öldüm mü?

Cennette miyim?

Gözlerim...yanıyor...
boğazım...başım...

Sanki derime iğneler batıyor...
Ah, uyuşmuş gibiyim.
Havadayım.
Sanki hiçbir ağırlığım yok.
Sanki patlayan bir havai fişeğin içindeyim.
Süzüldüğüm hava öyle sıcak ki nefes alamıyorum.
"Gambare! – Cesaretini kaybetme!" denildiğini duyuyorum.
Bunu Hiro mu söyledi? diye düşünüyorum.
Yoksa imdadıma yetişen biri mi?
Yoksa ben miydim?
O parıltı ancak bir saniye sürüyor.
'Sonrası' başlamak üzere.

Uyanınca aklıma şu basit fikir geliyor: Acaba hayatta mıyım yoksa öldüm mü?

Işık yok oldu.

Güneş yok oldu.

Tüm sesler silindi, gitti.

Sağır mı oldum?

Nefes almak neden bu kadar zor? Hava niçin ciğerlerimi yakıyor?

Panik hâlindeki düşüncelerim kafamın içinde kavanoza kapatılmış eşek arıları gibi vızıldıyorlar.

Gözlerimi kırpıştırıyorum; griden başka renk göremiyorum.

"Moloz mu?" diye düşünüyorum. "Tuğla mı onlar?"

Öksürüyorum.

Sırt üstü uzanmış, gökyüzüne bakıyorum ama göğün mavisi bile gitmiş, hatta güneşin sarısı da. Sanki yeryüzünün kendisi de yok olup gitmiş, ardında gri bir boşluktan başka şey bırakmamış.

Her yer gri. Yoğun, yekpare, dört tarafı saran bir gri.

Hareket etmelisin, diyorum kendime. Dışarıya, güvenli bir yere gitmelisin. Hiro'yu bulmalısın.

Karanlığa doğru adını haykırıyorum ama sesim öyle cılız çıkıyor ki.

Yine bağırıyorum ama daha fazla toz yutuyorum ve öksürüyor, gözlerim yaşarana kadar tükürüyorum.

"Hadi ama," diye düşünüyorum. "Buradan gitmen lazım! Hareket etmelisin!"

Bedenim kurşun gibi ağır. Ayak parmaklarımı ve bacaklarımı sallıyorum; hissedebiliyorum onları, az da olsa oynatabiliyorum.

Kollarımı ise daha rahat hareket ettirebiliyorum ve bir elimi kaldırıp saçlarıma dokunuyorum ama acıyla irkiliyorum. Sanki kafamın içine iğneler batırıyorlar.

Diğer elimle yüzüme dokunuyorum, acıdan midem bulanıyor; ağzımı açıp kaparken yanaklarımın derisi geriliyor.

"Hiro!" diye bağırıyorum tekrar, yine cevap gelmiyor.

Çıt çıkmıyor.

Molozları, uzun odun parçalarını ve ne olduğunu anlamadığım öbek öbek şeyleri göğsümden ve bacaklarımdan temizliyorum. Aşağı doğru bakınca korkuyla irkiliyorum çünkü külodum dışında çıplak olduğumu görüyorum!

"Kıyafetlerimi kim aldı?" diye düşünüyorum. "Nereye gitti bu kıyafetler?"

Sendeleyerek ayağa kalkıyorum ve karanlığın içinde şekiller belirmeye başlarken bilincim gözlerimin gördükleriyle çatışıyor; kıyafetlerime ve duyduğum utanca dair düşündüklerim yitip gidiyor.

Duvarlar yere düşmüş, çatıysa... Arkama bir göz atıyorum. Çatının nerede olduğunu göremiyorum... Pencerelerin camları yerinde yok, çerçeveleri ortadan kaybolmuş...

"Peki ya kapı?" diye düşünüyorum. "Kapı nerede? Masa ve sandalyeler? Onlar nerede? Her şey nereye gitti? Hiro nerede?"

Ayakta durmaya çalışırken ayağım yassı bir şeye değiyor ve renkli bir şey gözüme çarpıyor.

Kitabım.

Onu oradan çekip çıkarıyorum ve hayatın kendisiymiş gibi ya da beni içinde bulunduğum bu kâbustan çıkarabilirmiş gibi göğsüme bastırıyorum.

Kollarımı ileri uzatıp dengemi bulmaya çalışarak bir moloz ve harabe yığınının tepesine çıkıyorum ve şehrimin dönüştüğü şeye bakıyorum.

Her şey kalın bir toz tabakası ve gri bulutlarla örtülü; gece mi yoksa gündüz mü olduğuna dair hiçbir fikrim olmamasına rağmen ayı görme umuduyla gökyüzüne bakıyorum. Bu belirsizliğin içinden mezarlarından fırlayan hayaletlere benzer şekiller beliriyor ama evlerin ya da ne olduğunu görmek için kapılarından dışarı çıkan insanların suretlerini göremiyorum. Seçebildiklerim moloz yığınları-

nın, kararmış ağaç gövdelerinin, telgraf direklerinin, can çekişen bir hayvanın kırılmış kaburgaları gibi çarpılmış metallerin, alev almayı bekleyen odun parçalarının silik görüntüleri.

Perişanlık. Yıkım. Harabeler.

Şaşkınlıktan hareket edemiyorum.

Bu sabah yürüdüğüm yollar yerinde yok.

Atların çekmesi gereken arabalar yerlerinde değil.

Bisikletli insanlar yok olmuşlar.

Hiro'nun evinin sokağındaki sıra sıra ahşap evler...

Bizim sokağımızdaki evler...

Sokağımızın tamamı...

Peki ya insanlar nerede?

Hiro'nun komşusu Bay Hiyashi? Karısı ve çocukları, onlar neredeler?

Dükkânında bize şeker satan Bay Sato, o nerede? Nerede?

Şehrin uzak kısımlarına dikkatle bakıyorum ama toz ve bulutlar görüşümü fazlasıyla engelliyor.

Annemin çalıştığı Shintenchi mağazaları? Hâlâ ayaktalar mı acaba?

Sağa bakıyorum. Hiro'nun annesinin hemşirelik yaptığı Shima Hastanesi?

Hiro...

Hiro nerede?

Ellerim titriyor. Üşüyorum, ama terliyorum da. Bacaklarım zangırdıyor.

Nefes al, diyorum kendime. Nefes al.

Vücudum milyonlarca kesik, sıyrık ve çizikle kaplı. Sırtım acıyor, yüzüm de, kollarımın üstü de... Her yerim... Acıyor...

Zeminde, birkaç metre ötemde, kitabımı bulduğum yerde eğri büğrü, değişik bir şey var. Yıkıntıları uzaklaştırıp o şeyi çekip dışarı çıkarıyorum: Hiro'nun çamaşır sepeti. Bol bir pantolon ve bir tişört alıp acıyan vücudumun üzerine geçiriyorum ve fazladan birkaç parça daha alıyorum, Hiro her neredeyse belki onun da kıyafetleri de yok olmuştur, diye aklımdan geçiriyorum.

"Hiro," diye düşünüyorum. Hiro'yu bulmalıyım.

İsmini haykırıyorum ama sessizliğin içinde kendi sesim beni şaşkınlığa sürüklüyor, sesim öyle cılız ki kulağa tuhaf geliyor.

Daha yüksek sesle "Hiro!" diye bağırmaya çalışıyorum ama adını söylemek boğazımı acıtıyor.

Kırık camlara, tahta kıymıklarına, Hiro'nun evine ait kalıntılara basıyor ve dizlerimin üstüne çöküp ellerimle kalıntıları kazıyorum.

"Hiro!" diye bağırmaya çalışıyorum yeniden. "Hiro! Hiro!"

Biraz ilerliyor, yeniden kazıyor ve yeniden sesleniyorum.

Hâlâ hiç ses yok.

Yakınlarda mezarlarından kalkan zombiler misali molozların arasında insanlar belirmeye başlıyor.

"*Tasukete*!" diye bağırıyorum. "İmdat!"

Kafalar bana doğru dönüyor ama bana doğru hareket eden olmuyor. Hepsi kendi acılarında ve kendi kayıplarına dair düşüncelerinde kaybolmuşlar.

"Hiro!" diye bağırıyorum tekrar.

Kalbim güm güm atmasına rağmen bir ses duymaya çalışıyorum. Sanki arkamda bir fısıltı duyuyorum ve emekleyerek tırmanıyor ardından eğilip boşlukların, gediklerin ve kara deliklerin arasından bakıyorum.

"Nere... neredesin?" diye sesleniyorum.

Kimse cevap vermiyor ama molozların hareket ettiğini görüyor ve iki elimle taşları çekmeye başlıyorum.

Git gide daha büyük bir delik açıyor ve ellerimi içine daldırıyor, onu arıyorum.

"Beni duyabiliyor musun?" diye soruyorum boğuk bir sesle.

Kalbimi umutla dolduran bir kuvvetle benim elimi kavrayan parmakları, insan etinin dokunuşunu hissediyorum.

Gördüğüm kişinin pencerenin önünde bana bakmak için arkasını dönen arkadaşımla alakası olmasa da kenara çektiğim her yıkıntı parçası onu biraz daha ortaya çıkarıyor. Kıyafetleri üzerinde değil; bir yanı ve bacaklarının alt kısmı dışında tüm vücudu yanmış.

Ansızın başım dönmeye başlıyor; tökezliyorum, yere düşüp defalarca kusuyorum ve sonunda titreyerek terler içinde kalıyorum.

Sırtıma dokunan parmakları hissediyorum. "Teşekkür ederim." Arkadaşımın sesi cılız ve yorgun. "Bomba mı patladı?" diye soruyor.

"Nasıl bir bomba böyle bir şey yapabilir?" diyorum mırıltıya benzer bir sesle.

"*Molotoffano hanatago* olmasın sakın?" diye mırıldanıyor. Parça tesirli bomba. Beceriksizce bir o yana, bir bu yana dönüp aynı benim yaptığım gibi etrafımızı çeviren yıkıma bakıyor.

"Beş yüz tonluk bomba bile bunu yapamaz," diye cevap veriyorum.

Birkaç kararsız adım atıyor. "Burada bahçe vardı," diye mırıldanıyor. "Burası, tam üzerinde durduğum yerse bomba sığınağıydı."

Bana bakıyor. "Hâlâ gündüz mü Ichiro?" diye soruyor sakin bir sesle. "Aynı günde miyiz? Hatırlamıyorum... Bir uçak gördüm... Ben pencerenin önündeydim, öyleydim değil mi? Uçaktan düşen bir paraşüt vardı. Sana söylemek için arkama döndüm, öyle yapmadım mı?

Onaylarcasına başımı sallıyorum.

"Sonra... Sonrası hiçlik. Her şey beyaza büründü ve sonra..." yine kafasını sallıyor, "...sonrası hiçlik."

Hiçbir belirti vermeden -aynı bana olduğu gibi- eğiliyor ve titreyene, ter içinde kalana ve çenesi takırdayana kadar kusuyor.

"Ben çıplağım," diyor mide bulantısı geçince. "Kıyafetlerim nerede?" diye soruyor.

"Bilmiyorum," diye fısıldıyorum. "Ben de öyleydim."

"Cildine bak," diyorum. "Üzerinde o en sevdiğin desenli tişörtün vardı."

Başını sallıyor.

"Yan tarafına baksana."

Başını eğiyor ve elini böğrüne doğru kaydırıyor, parmakları derisinin farklı renkteki bölümlerine dokunuyor.

"Bu, tişörtümün deseni," diye fısıldıyor. "Tişörtümün deseni tenime geçmiş. İyi de tişörtüm nereye gitti?"

Çaresizce omuz silkiyorum.

"Ne yapacağız?" diye soruyor Hiro. "Nereye gideceğiz?"

"Bilmiyorum," diye mırıldanıyorum. "Bilmiyorum."

Hiçbir şeye verecek cevabımız yok.

Çamaşır sepetinden aldığım kıyafetleri giymesine yardım ediyorum ve hastaneye gitme düşüncesiyle evinden geri kalanların üzerinden geçiyoruz. Ancak yolun olması gerektiği yere vardığımızda ikimiz de duruyoruz.

"Annem," diye fısıldıyorum.

"Peki ya benim annem?" diye soruyor. "Peki kız kardeşim? Kız kardeşime ne oldu acaba! Keiko'ya ne oldu? Onu bulmalıyım, ona göz kulak olmalıyım. Anaokulunda, çok korkmuştur." Gözleriyle bana yalvarıyor.

"Düşünüyorum: annemi mi bulmalı, Hiro'yla beraber hastaneye mi gitmeli, yoksa Keiko'yu mu aramalıyız?"

Ansızın Keiko'nun görüntüsü aklıma geliyor; Hiro ve ben onu anaokuluna götürürken güneşin altında parlayan kara saçları, kapıda ona veda edip önceleri okulumuza, sonraları askeri seferberlik için yolumuza giderken bize el sallayışı, Hiro evde ona takılırkenki kıkırdaması, gülümsemesi...

"Beş yaşında!" diye düşünüyorum. "Sadece beş yaşında!"

"Önce anaokuluna gidelim," diyorum. "Keiko'yu bulalım. Sonra annemi buluruz. Daha sonra da seninkini."

Dönen bulutun içinde adım adım ilerliyoruz; toz, kir ve duman giderek artan rüzgârla bir oluyor ve bizi içine çekiyor.

Zar zor nefes alıyor, güç bela yürüyorum. Göğsüm, ellerim, yüzüm, her yerim haddinden fazla acıyor. O an için tek ayağımı kaldırmayı beceriyor, hareket ettiriyor ve diğer ayağımın yanına yerleştirebiliyorum ama bunu ne kadar süre başarabileceğime ya da ne kadar uzağa ilerleyebileceğime dair hiçbir fikrim yok.

Daha ileri gidemeyecek hâle geldiğimde, Keiko'yu ve annelerimizi kurtarmaya yetecek kadar uzağa gidebilmiş olacak mıyım onu da bilmiyorum.

Kasvetli griliğin içinden üzerimize kırmızı alevler sıçrıyor, saptığımız yolları teker teker tıkıyor. Gerisin geriye dönüyoruz, yol namına kalanlardan karşıya geçiyoruz, başka bir yolu deniyoruz ama defalarca başarısız oluyoruz ve tüm bu çabalar esnasında tek kelime etmiyoruz.

Yaşadığımız şeyi tarif etmek için kelimeler yetersiz kalıyor.

Halsizim, yorgunum ve susadım.

Hiro yanımda güçlükle nefes alıyor. Yol kenarlarında yatan insanların yanından geçerken tökezlediğimizde "Bir sürü yaralı var," derken sesi ihtiyar bir adamınki gibi titriyor.

"Yapabileceğimiz bir şey yok," diyorum. "Ne yaparsak yapalım yeterli gelmeyecek. Kendimizi düşünmeliyiz. Yalnızca ailelerimizi düşünelim."

Ağzım öyle kuru ki sanki boğazım kapandı kaldı ama yerde eğilip içebileceğim bir su birikintisi bile yok. "Beş kişi," diyorum. "Sen, ben, annelerimiz ve Keiko. Sadece onları düşünmeliyiz."

"Ama annem," diyor. "Shima Hastanesi'ndeydi... Ben sanmıyorum ki orası..."

"Öncelikle," diyorum. "Sadece Keiko'yu düşün."

Zar zor ilerlemeye çalışırken Keiko'nun yüzünü gözümün önünde tutuyor ve yardım dilenen insanları görmüyorum, duymuyorum; tek gördüğüm Keiko'nun yuvarlak yüzü ve parlak gözleri, tek duyduğum ise onun kahkahası

ve biz Hiro ile ders çalışırken en sevdiği şarkıyı söyleyen sesi.

Yolumuzu hiddetli yangınlar kaplamış durumda, alevler gökyüzüne kadar yükseliyor ve bir kavşakta durmak zorunda kalıyoruz.

Hiro bir beton duvardan yayılan sıcaktan kaçmak için aniden kendini yana atıyor. "Nerede olduğumuzu bilmiyorum," diyor. "Her şey birbirine benziyor."

Onun yanına, yere çöküyorum.

"Neden onlar hayatta değilken biz hayattayız?" diye soruyor. Etrafımızdaki cesetlere bakıyor. "Neden ben böyle yandım ama sen yanmadın? Bize bunu ne yaptı? Bu yangınlara sebep olan ne?"

"Benzin mi acaba?" diyorum. "Üzerimize benzin döküp ateşe vermiş olabilirler."

"Acaba bizi *pika*'yla ateşe mi verdiler?" diye soruyor. Parlamayla. "Ama..."

Bir bulantı tüm vücudumda geziniyor, başım dönüyor. Burada oturup tüm bunlara neyin sebep olduğunu tartışmanın bir manası yok. Yangın yayılıyor ve olanca hızıyla üzerimize geliyor; hayatta kalmak istiyorsak hareket etmeliyiz.

Ayağa kalkıyorum. Sol elimde hâlâ kitabı tutuyorum ve sağ elimi ona destek olmak için Hiro'ya uzatıyorum.

Üzerinde durduğumuz zemin bir patlamayla sarsılıyor ve yakınımızdaki bir binanın kalıntıları çökerken ben de dizlerimin üzerinde durmakta zorlanıyorum. Ani bir sıcaklık ve duman dalgası bir yumruk gibi üzerimize iniyor ve dumanlar havayı tamamen boğarken içgüdüsel olarak elimizden geldiğince yere eğiliyor, bir öksürüyor, bir tükürüyoruz.

Ağzımın içi tozla kaplanıyor. Yutkunamıyorum. Öyle susadım ki.

Yine de bir şey dikkatimi çekiyor, gözlerim tuğla ve beton öbeklerinden şehir mezarlığındaki bir mezar taşı gibi yükselen beyaz kapıya kayıyor. Bunu ne olduğunu anladığımda Hiro'ya dönüyor ve yüzündeki ifadenin değiştiğini görüyorum.

Yaşadığı şaşkınlığın ve sersemliğin ardından, gözlerini birkaç kez kırpıştırıp bir noktada sabitliyor.

Kafasını sallıyor. "Biz buraya nasıl geldik?" diye soruyor.

"Üzgünüm," diyorum.

"Önce anaokuluna gitmemiz gerekiyordu."

"Üzgünüm Hiro. Alevler bizi bu tarafa yönlendirdi."

"Hastaneden geriye nasıl sadece giriş kapısı kalmış olabilir? Duvarlar nerede? Nasıl öylece gitmiş olabilirler ki?"

"Bilmiyorum dostum." diye cevaplıyorum.

"Annem hastanede olacaktı," diyor. "Tehlike geçti işareti verilmişti." Konuşurken sesi titriyor. "Bir yere sığınma-

sı için bir sebep yoktu." Yıkıntılara takılıp tökezliyor. "Annem nerede?" diye mırıldanıyor.

O öne doğru yalpalarken onun olduğu yere doğru tırmanıyorum; dizlerinin üzerine çöktüğünde bir adım gerisindeyim, etrafa saçılmış yıkıntıların içindeki boşlukların arasına bakıyor, bazı enkaz parçalarını yerinden oynatıyor ve annesinin adını bağırıyor.

Başını kaldırıp bana bakıyor. "Annem nerede?" diye soruyor.

Elimi omzunda yanmamış bir yere koyuyorum, ardından gönülsüzce bir adım geri gidip onu acısıyla baş başa bırakıyorum.

Binanın yıkılması yakınımızdaki yangınlardan yayılan alevlerin bir kısmını söndürüyor, ancak şehir yanmaya devam ediyor. İlerlemeye devam etmemiz gerek ama Hiro ellerini karnına götürmüş ileri geri sallanıyor ve gözlerini güç bela bir açıyor, bir kapıyor.

Şehrimizden geriye kalanlara bakıyorum.

Kalenin yerinde yeller esiyor. Beş katının da, kulelerinin de. Dükkânların ve tramvay hatlarının üzerine zambak gibi sarkan, sıra sıra sokak lambalarıyla *Hondori* de gitmiş.

Ve üniversite.

Tiyatro.

İtfaiye.

Hepsi yok olmuş.

Gerçi bazı binalar daha yüksek, daha güçlü oldukları için ya da idrak edemediğim başka bir sebeple ayakta kalmış. Gazete binasının, tavernanın, bankanın, *hepsinin* pencereleri havaya uçmuş ya da içeri göçmüş, bazı duvarları çökmüş veya çatıları düşmüş. Kapkara olmuş, kavrulmuşlar. Geriye sadece kabukları kalmış.

"Baksana," diyorum Hiro'ya. "Şuradaki Sanayi Teşvik Salonu değil mi? Kubbesi artık yeşil değil ama şekli hâlâ yerinde."

Başını kaldırıp yıkıntılara bakıyor.

"Eğer o bina Sanayi Teşvik Salonu ise ve Shima Hastanesi karşımızda duruyorsa," diyorum "o zaman biraz daha doğuya gitmeliyiz. Anaokulu hastanenin uzağında değil."

Ayaklarımızı sürüyerek elimizden geldiğince hızlı ilerlemeye devam ediyor, yolumuzu tabelalara göre değil, hâlâ ayakta duran kubbeye ve çevremizdeki bina enkazlarına göre buluyoruz.

Merkeze bu denli yakın yollarda asfalt çok sıcak olduğu için yalınayak yürümekte zorlanıyoruz. Molozların, bükülmüş metallerin ve kömürleşmiş kalıntıların üzerinde adım atarken son derece yavaş ilerliyoruz.

Zeminden alevler fışkırıyor, geri çekiliyor ve zaten zarar görmüş yüzlerimizi korumak için acıyan kollarımızı kaldırıyoruz. Yine de ileri doğru devam ediyoruz, karşımıza alevler çıkınca geri dönüyor ve karşımızda anaokulunun bükülüp yerinden çıkmış metal kapısını görene kadar yanlış yollara sapıyoruz.

Ne görmeyi ummuştuk ki?

Hafızamdaki gibi olmasını istemiştim.

Tek parça hâlinde bir bina.

Vitraylı camları güneşi çeken, koyu maviye boyanmış ahşap kapılar.

Üzerlerinde üniformaları, ellerinde okul çantalarıyla bahçede sıra olmuş çocuklar.

Öğretmenleri vazife üstünde ve içlerinden biri elinde, orada olması gereken tüm öğrencilerin adının yazılı olduğu bir tahta tutuyor.

Hafızamda çocukların her biri yaşıyor ve her biri gülümsüyor.

Ayaklarımız hareket etmez oluyor.

Bina yerle bir olmuş. Yalnızca iki köşe duvar, öleli uzun zaman olmuş bir hayvanın beyaz, ağarmış kemikleri gibi ayakta duruyor.

"Çocuklar nerede?" diye düşünüyorum.

Hiro sendelese de, topallasa da, her adımında harcadığı çaba ve çektiği acı sebebiyle inlese de benim yapabileceğini düşündüğümden daha hızlı ilerliyor.

"Keiko!" diye bağırıyor gergin bir sesle. "Keiko!" diye haykırıyor tekrar ileri doğru yalpalayarak.

Ben de sendeleye sendeleye peşi sıra gidiyorum. "Çocuklar burada değiller," diyorum. "Onları güvenli bir yere götürmüş olmalılar."

Bana dönüp öfkeyle bağırıyor, gözlerinde şimşekler çakıyor. Kollarını ileri doğru uzatıp, omuzlarını ve ellerini havaya kaldırıp "Neresi orası?" diye haykırıyor. "Neresi güvenli?"

Bilmiyorum dercesine kafamı sallıyorum.

"Etrafına bir bak! Şehrimize bak!" diye bağırıyor. "Yerle bir oldu. Her şey. Umursadığımız ne varsa. Sevdiğimiz. Herkes. Hiçbir şey kalmamış... Acı... Acı ve... Izdırap dışında. Burası... Burası cehenneme dönmüş. Yeryüzündeki cehennem." Kafasını sağa sola sallayıp bağırırken yanık dudaklarından tükürükler saçıyor.

"Keiko yok artık," diyor, sesi alçalıyor, gözleri nemleniyor. "Öldü. Annem de öyle. Seninki de. Bunu kabul etmemiz lazım. Artık sadece sen ve ben varız."

Elimde tuttuğum, mucizevi bir biçimde tek parça kalmış olan kitabı sıkıca kavrıyor ve savaşa giden babamın, yüzünden olmasa da gözlerinden okunan o teslimiyet hâlini hatırlıyor, aynı boyun eğişi şimdi Hiro'nun gözlerinde görüyorum.

Bu sabah işe giderken annemin yüzündeki gülümseyi hatırlıyor ve çalıştığı Shintenchi mağazasının olması gereken

yere bakıyorum. Yerinde yeller esiyor ve onun hayatta kalmamış olabileceğini biliyorum.

Bir süre dinlenebilmek için bir beton duvarın yakınındaki temiz bir zemin parçasına doğru yürüyorum ama herhangi bir şeye yaslanınca sırtım çok acıyor ve otururum bir daha asla ayağa kalkmaya gücüm olmayacağından korkuyorum.

En tuhafı da ayaklarımın altındaki betonun üzerinde kollarını iki yana açmış, insan şeklinde kara bir gölgenin olması. Sırtımdaki ağrıyı unutup kendi etrafımda şöyle bir dönüyor ve biraz ileride gölgeden kollarını gölgeden kafasına doğru kaldırmış bir tane daha görüyorum. Tekrar dönmemle bir tanesiyle daha karşılaşıyorum.

"Bunlar da ne?" diye soruyor Hiro doğrulup bakışları benimkileri takip ederken.

"İnsan gölgesine benziyorlar," diyorum. "Sanki ruhlar toprağa yapışmış gibi," diye fısıldıyorum.

Keiko'yu hatırlayıp sendeliyorum; annesi işteyken onu anaokuldan almaya gittiğimizdeki gülümsemesini, bizi ağabeyi ve ağebeyinin en yakın arkadaşı olarak tanıtırken sesindeki gururu, çok yavaş yürüdüğümüzü ama ağzımızın çok laf yaptığını söylemek için arkasına döndüğündeki kahkahasını.

"Ah, Keiko," diye düşünüyorum.

Bacaklarım ve ruhum devam edemeyecek kadar ağırlaştılar.

Bir taş yığınının üzerine çöküp kalıyorum.

Alevler yakınımda gümbürdüyor ama umrumda değil.

"Annemin öleceğinden, babamın bu kadar uzun süren savaştan dönmeyeceğinden ve Hiro'nun annesinin öldüğünden neredeyse eminim."

"Keiko da mı öldü?" diye düşünüyorum.

Çaresizlikten bitap düşmüş arkadaşıma gözucuyla bakıyorum. Ardındaki alevler doğduğumuzdan beri bize yuva olmuş, şimdiyse taş üstünde taş kalmamış, şehri sarmalamış ve çocukluk hatıralarımızı duman ve gaz bulutları hâlinde gökyüzüne yükseltiyor.

Gerçekten bir cehennem sahnesindeyiz.

Üzerime aniden öyle bir yorgunluk çöküyor ki yere uzanmak zorunda kalıyorum.

Ancak gözlerim kapanmayı reddediyor. Zihnimdeki sis dağılıyor, gözlerimi kırpıştırarak içlerine dolan tozu dışarı silkeliyorum. Bir enkaz yığınının arasından belli belirsiz görünen bir çift gözün bana baktığını görüyorum.

"Keiko?" diye mırıldanıyor ve pürüzlü zemini eşeliyorum.

Ben yaklaştıkça gözleri bir yüze, yüzü bir kafaya, kafası bir insana dönüşüyor.

Hiro'nun yanıma gelip bana yardım etmesiyle taş ve beton yığınlarını kaldırıp kenara atıyoruz. Bacaklarına ulaştığımızda onu beton bloğun içinden çıkarmak benim de Hiro'nun da sahip olmadığımız bir güç gerektiriyor.

Acaba oradan çıkardığımız kadın, aradığımız kişi olmadığını fark ettiğimizde yaşadığımız hayal kırıklığımızı görmüş müdür?

Çektiğim acı merhamet duygumu uyuşturmadı ama hayal kırıklığımı saklama becerimi elimden aldı.

Öyle derin iç çekiyorum ki tüm bedenim sarsılıyor.

Hiro "Çocuklar nerede?" diye soruyor ama kadın kafasını sağa sola sallıyor. Gözlerinden yaşlar boşanırken gökyüzünden de yağmur damlaları düşmeye başlıyor.

"İtfaiye hortumlarından geliyor olmalı," diye fısıldıyorum kadına. "Bize yardım etmeye gelmişlerdir."

Oysa damlalar siyah renkte ve öyle büyükler ki yaralı tenimi acıtıyorlar. Yerde yatan kadınsa daha da büyük bir acıyla irkiliyor.

"Yine mi benzin?" diye soruyor Hiro. "Sence bizi yakmak için daha da fazla benzin mi döküyorlar?"

Islak parmaklarımı birbirlerine sürtüyorum ama bu ıslaklık yağlı bir his vermiyor. Başımı gökyüzüne doğru kaldırıp gözlerimi kapıyor ve yağmuru kurumuş, şişmiş dilimin üzerine toplamak için ağzımı açıyorum.

Damlalar derimden süzülüp boğazımdan aşağı akıyorlar.

"Yağmur bu," diyorum. "Ama daha önce gördüğüm hiçbir yağmur gibi değil."

Kadın ağzını açıyor ve şişmiş dilini alt dudağının üzerinde tutup bir şekilde ona can veren yağmur damlalarını topluyor. Hâlâ susuzluk çektiğim için ben de aynısını ya-

pıyorum, avuçlarımı açıp içinden toplayabildiğim suyu dilimle yalıyorum.

Neden siyah olduğu umrumda değil; ıslak ve güzel.

Saniyeler içerisinde, hepimiz sırılsıklam oluyoruz ve ürpermeye başladığımda, Hiro'nun ellerinin ve kadının alt dudağının titrediğini görüyorum.

Çekiç darbeleri gibi üzerimize inen kara yağmurun altında "Onu şuraya götürelim," diye mırıldanıyor ve bir yandan gözlerimi avlunun diğer ucuna dikiyorum. Ayakta kalmış bir duvarın köşesiyle bir çatının kalıntıları orada bir sığınak meydana getirmiş.

Sol bacağı oltanın ucundaki ölü bir balık gibi sallanıyor, nasıl oluyor da bağırmıyor, bilmiyorum. Onu duvara yaslayıp yanına çöktüğümüzde, bu yaptığımızın neye yaradığını merak ediyorum.

Onun gibi bir sürü insanın yanından hiçbir şey yapmadan geçip gittik.

Şimdi üçümüz, hiçbir şey yapmadan orada öylece oturuyoruz, yağmur etrafımızı kuşatmış, hava soğuyor ve biz giderek güçten düşüyoruz; yardım gelme olasılığı çok düşük.

Konuşmuyoruz.

Kadının hırıltılı nefes alıp verişi nefes alıp vermem gerektiğini hatırlatıyor ve Hiro'nun öksürdüğünü duyunca hâlâ hayatta olduğu için rahatlıyorum.

Yağmur betonun üzerindeki gölgeleri önüne katıp temizlemiyor. Ben gölgelerin ruhlarının yükselip yardım çağırırcasına kollarını kaldırıp bana doğru geldiklerini görürken bunun kendimde olmadığımdan mı yoksa uykusuzluktan mı ileri geldiğini bilemiyorum.

"Çocuklar," diye fısıldıyor kadın.

"Parka götürdüler," diyor. "Hayatta kalanları."

Kelimeler, rüzgârsız bir günde havadaki bulutlar misali havada asılı kalıyor.

Usulca gözlerimi açıp kadına doğru eğiliyorum.

Hiro da kadına bakıyor

"Parka mı?" diye tekrar ediyorum. "Hayatta kalanları mı?"

"Keiko Matsuya," diye soruyor Hiro sesi titreyerek. "O da gitti mi? O da parka gitti mi?"

Öyle yüksek sesle bağırıyor ki kadın gözlerini yumuyor ama yine de cevap vermiyor.

"Gitti mi?

Kadın tek elini havaya kaldırıyor, yüzü acıyla kasılıyor.

"Lütfen," diyor Hiro alçak sesle. "Kız kardeşim o benim. Lütfen..."

"Affedin beni," diye fısıldıyor kadın. "Bilmiyorum."

Ayağa kalkmaya çabalarken "Senin için geri döneceğiz," diye mırıldanıyorum. Yerine getirmek istediğim ama gerçekleştirme sözü veremediğim cümleler. Biz anaokulunun kalıntılardan uzaklaşırken bir doktorun o kadının yardımına gelmesini umuyorum. Bir ambulansın ya da onu hastaneye götürebilecek birinin.

Zihnimde yatakları yapılı temiz koğuşlarda hemşireler yaralara pansuman yapıyor, doktorlar ilaç yazarken aile fertleri şurupları sıcak kaşıklarla yakınlarının minnetle açılmış ağızlarına götürüyor.

Ambulanslar geçip gitmesi kolay, açık yollardan siren çala çala ilerliyor, yaralıları hazır bekleyen sedyeleriyle taşıyor ve kırıklarının alçıya alınması, kesiklerine dikiş atılması, yanıklarına pansuman yapılması için aceleyle hastaneye götürüyor.

Hayal dünyamda, hız yapan ambulansların, soğukkanlı doktorların ve aradığım mutlu sonun yanı sıra babamın kitabındaki karakterler de var. Bir araya gelip oturmuşlar ve okumamın devam etmesini bekliyorlar.

Kitabımı göğsüme bastırıyorum. Meğer ölmüş olması muhtemel birine verilen söz sözlerin en ağırıymış.

Etrafımız öfkeyle kuduran yangınlarla çevrili olsa da ızdırap dolu adımlarla, Keiko'yı bulmak için Asano Parkı'na doğru sendeleyerek yürüyoruz.

Hâlâ hayatta olabilir mi?

Bir tramvayın yanından geçiyoruz. Pencere çerçevelerinden etrafa mavi ve kırmızı alevler saçılıyor.

Keiko da bu yoldan mı yürümüştür?

Gözleri, karşımızda yanan bu canavara takılmış mıdır?

Yangın şimdi arkamızda kükrüyor. Arkamı dönüp alevlerin yükseklere sıçrayışını, rüzgârda dans edişini ve bize doğru esişini görüyorum. Sıcak derimi aydınlatıyor, dumanlar başımı döndürüyor.

Bizi kovalıyor. Bizi önüne katıyor.

Rüzgâr yükseliyor, alevleri havalandırıyor. Kuvvetli rüzgâr çatıların levhalarını havaya uçuruyor ve alev almış ahşap parçaları dumanların arasında ölüm uçuşuna geçmiş bir anka kuşu gibi küle dönüyor.

Enkazının üzerinden geçtiğimiz ahşap evlerin korları rüzgârda sürüklenip çıra gibi tutuşurken çatır çatır sesler yükseltiyorlar.

Hiro'ya söyleyemiyorum ama kendi kendime düşünüyorum. Ödüm patlıyor.

Diğer insanlarla birlikte sendeleyerek parka doğru yürüyoruz.

Alevler henüz bu ağaçlara ve çalılara erişmemiş ama yangının kokusunu ve tadını alabiliyor, sıcağını kendi tenimde hissedebiliyorum.

"Burası güvenli," diyorum Hiro'ya.

"Şimdilik," diye cevap veriyor.

Arkamızda bizi tehdit eden alevlere dönüp bakmıyor. Onun yerine yolları kaplamış yaralılara bakıyor; önce birini, sonra diğerini, sonra bir diğerini inceliyor.

Yaraları hâlâ kanıyor, bakışlarını sabit tutamıyor ve kolları, kaskatı bir oyuncak bebeğinkiler gibi, omuzlarına yapışmış gibi duruyor.

"Kolların ağrıyor mu?" diye soruyorum.

"Aşa... Aşağı... İndirince... çok canım yanıyor."

"Oturup dinlenmen lazım," diyorum.

"Keiko... Önce Keiko." Kekeliyor.

Acısı beni kendiminkine odaklanmaktan alıkoyuyor. Yüzüm öyle acıyor ki bayılacağımı zannediyor, arkadaşıma bakıyorum. Sırtımın derisi güneşin acımasız ışınlarıyla kavrulurken onu izliyorum: Hâlâ yürüyor, hâlâ bilinci yerinde ve hâlâ kız kardeşini arıyor.

"Hâlâ hayatta," diyorum kendi kendime. Sen de öyle olmalısın ve öyle kalmalısın.

Onun inancı ve kararlılığı beni ölmek üzere olanlarla oturup kalmaktan ve onlardan biri olmaktan kurtarıyor.

"Sence... Keiko... Keiko bu yoldan... mı gitmiştir?" diye soruyor. "Sence hayatta mıdır?"

"Elbette hayatta," diye cevap veriyorum bir an bile duraksamadan.

Gözlerinde o bakışı görüyorum; yalan söylediğimi biliyor.

Keiko'nun hayatta kalamamış olma ihtimali zihnimde usulca salınan bir dalga, kontrol etmeyi beceremeyeceğim bir fırtınaya dönüşme tehlikesi var. *Pika*'dan, okulun yıkıntılarından, peşinden gelen alevlerden kurtulamamış olabilir mi?..

Ama Hiro ve ben buradayız.

Derin bir nefes almamla göğsüm öyle acıyor ki yeniden kusacağım sanıyorum. Adımlarım yavaşlarken sanki beni hızlandırmak istermişçesine bir kül rüzgârı esiyor batıdan, üzerime yağıp cildime iğneler batırıyor ve beraberinde nefesimi içimden söküp alan bir sıcak hava dalgası getiriyor.

Hiro yanımda inliyor ve yüzü acıyla kasılıyor.

"*Gambare*! Cesaretini kaybetme, dostum!" diyorum ona.

Keiko'yu bulup onu geri getirmeye gittiğim sırada oturmasını istiyorum, ama kaybolacağından, onu bulamayacağımdan korkuyorum.

Sağa sapıp nehir kıyısına doğru ilerliyoruz.

"N'olur bize yardım edin!" diye bağırıyorum yanlarından geçerken yaralılara ama boğazım öyle acıyor ve öyle kuru ki sesim yüksek çıkmıyor. "Arkadaşımın kız kardeşini, Keiko Matsuya'yı arıyoruz. Anaokuluyla buraya gelmiş olması gerekiyor. Üzerlerinden beyaz önlükleri, mavi şapkaları vardı."

Ağızlarını bıçak açmayan insanların yüzlerine bakıyorum.

"Keiko Matsuya!" diye bağırıyorum."Beş yaşında!"

Hâlâ cevap veren yok ve arkamdan gelen Hiro'nun durumu giderek kötüleşiyor.

Arka arkaya bağırıyorum ama hâlâ cevap veren yok.

Nehir kıyısından uzaklaşıp parkın içlerine doğru ilerliyor, bağırıyor, soruyorum, duruyorum ve bekliyorum; kimi zaman cevapları, kimi zamansa Hiro'nun bana yetişmesini.

Öne doğru yalpalıyor, başı bir aşağı, bir geri düşüyor, gözleri gözkapaklarına doğru kayıyor, vücudu sağa sola sallanıyor.

"Burada bekle," diyorum fısıltıyla. "Onu arayıp senin yanına geri döneceğim."

Ama hayır dercesine başını sallıyor. "Ondan ben sorumluyum," diye cevap veriyor.

Başımı kaldırdığımda ayaklarımın dibinde yaşlıca bir kadının yattığını fark ediyorum, başını kaldırmış, ağzı açık bana bakıyor. Sanki benimle konuşmaya çalışırmış gibi gözlerini kırpıştırıyor ve sağ elinin işaret parmağını yere vuruyor.

Diz çöküyorum.

"Anaokulu," diyor usulca.

Başımı sallıyorum.

"Beyaz önlüklü değillerdi." Sesi fısıltı hâlinde çıktığından duyabilmek için ona doğru eğiliyorum. "Ama çocuklar geçti buradan. Üstleri başları yırtık pırtıktı. İyi değillerdi. Öğretmenleri 'Ağaçların orada bekleyin' dedi," diyor. Başını biraz uzaktaki bir ağaç kümesini, altındaki insanların meydana getirdiği karaltıyı işaret edercesine eğiyor.

"Teşekkür ederim," diye fısıldıyorum başımı ona doğru eğerek. "Umarım her şey düzelir..."

Ayağa kalkarken son sözlerini duyuyorum "Umut bugün yok oldu."

Oysa ben durup bu sözün üzerine düşünmüyorum çünkü çoktan elimden geldiğince hızlı bir şekilde aksaya aksaya ağaçlara doğru yürümeye başlıyorum. Hiro da sendeleyerek ardımdan geliyor.

"Keiko," diye bağırıyorum yeni bir gayretle. "Keiko Matsuya!"

Ağaçların hemen oradaki üstü başı yırtık çocuklara bakıyorum. Karşılığında mama bekleyen yavru kuşlar misali gözlerini dikiyorlar.

"Keiko?" diyorum her gördüğüme, "Keiko Matsuya?"

Bu adı duyunca küçük bir kız başını kaldırıyor.

"Benim arkadaşım," diye fısıldıyor ve dalları nehre doğru eğilmiş, tek başına duran bir ağacı işaret ediyor.

Hiro'nun bedenine can geliyor.

Nereden geldiği bilinmez bir kuvvetle başını kaldırıyor, gözleriyle tarıyor ve ayaklarını güm güm yere vurarak çalıları aşıyor ve bir kızın tek başına oturduğu ağacın altına doğru koşuyor.

Kızın gözüme minnacık görünen bedeninin yanına varınca Hiro'nun dizlerinin üzerine çöküşünü ve kızın o minik kollarının Hiro'nun boynuna dolanıp o minik yüzünün Hiro'nun göğsüne sokuluşunu izliyorum.

Keiko'nun arkadaşı kıza tekrar bakıyorum. Başı öne eğiliyor ve kolları iki yanında sabit duruyor.

Başımı saygıyla eğip Keiko hayatta olduğu ve onu bulduğumuz için sessizce şükrediyorum.

Hava daha sıcak ve daha boğucu.

Hiro ve Keiko'ya doğru aksayarak yürürken kollarımın üzeri terden parlıyor. Yanlarına vardığımda aynısını onların teninde de görüyorum.

"Keiko," diye fısıldıyorum gülümseyerek. Bana cevaben gülümseyişi daha önce hiçbir gülümsemenin içimi ısıtmadığı kadar ısıtıyor.

"Hiç mi hiç... Yanmamış," diyor Hiro yavaşça, boğuk bir sesle.

"Bir şeyin arkasında durmak mı seni korudu Keiko?"diye soruyorum. "Bir duvarın arkasında mıydın yoksa?"

Cevap vermiyor. Başını sallayıp sallamadığını anlayamıyorum.

Gülümsemesi dağılıyor ve ikimize de tek kelime etmiyor. Gözleri bir bana bir Hiro'ya kayarken gözüne nasıl göründüğümü merak ediyorum. Ağabeyi ile birlikte okula kadar ona eşlik eden, sayısız uyduruk sesle oyuncaklarına hayat veren ya da ağabeyi akşam yemeğini hazırlarken ona hikâyeler okuyan çocuk değilim artık.

Eğer yüzüm ve sırtım hissettiğim kadar yaralandıysa, o hâlde onun gözüne bir deniz yaratığı ya da efsanelerdeki canavarlardan biri gibi görünmeliyim. Kâbuslardan fırlamış bir şey gibi.

"Bir bomba patladı," diyorum Keiko'ya. "Büyük bir ışık çaktı ve etrafına bolca ısı yaydı. Sıcaklık yaptı bunu." Kendimi ve Hiro'yu işaret ediyorum. "Hâlâ biziz," diyorum gülümseyerek.

Hâlâ konuşmuyor, bacağını işaret ediyor.

"Acıyor mu?" diye soruyorum.

Evet dercesine başını sallıyor.

Biz konuşurken insanlar hareketlenmeye başlıyor, ağaçların altında topallayan insanlar beliriyor, sendeleyerek ayağa kalkmaya çalışıyorlar.

"Ayağa...kalkabilir misin?" diye soruyor Hiro.

Biraz yardımla ayağa kalkıyor ama sağ bacağı öyle acıyor ki ağırlığını ona neredeyse hiç veremiyor.

Gittikçe daha fazla insan yanımızdan geçip nehre doğru akıyor.

Rüzgâr şiddetleniyor.

Yangının ve alevlerin çıtırtıları ve kükremeleri havayı sarıyor.

"İlerlemeliyiz," diyorum. "Hadi. Buradan gidelim. Bir hastane bulmamız lazım."

Çevremizde giderek daha çok insan beliriyor. Hava hâlâ çok sıcak. Hiro ve Keiko'nun ciltlerinin üzerine turuncu yansımalar var, alev alev yanan köz parçaları üzerinde durduğumuz zemine doğru uçuşuyor. Birkaç tanesi kitabımın üzerine konuyor, onları kitabımı yok etmeye cesaret edebilmelerinden duyduğum dehşetle elimle silkeliyorum ama kitabımın kapağı hemen yanık izleriyle doluveriyor ve bandı sıcaktan yapış yapış oluyor.

"Burada kalamayız," diyorum. "Hiro, gitmemiz gerek. Hareket etmeliyiz."

Ağaçların tepesini gösteriyorum.

"Bak," diyorum. "Yangın buraya doğru geliyor!"

Sarı alevler kara bulutlara sıçrıyor, turuncu ve kızıl alevler de. Kalın, siyah duman çoktan griye dönmüş gökyüzüne yayılıyor.

"Rüzgâr..." diyor Hiro. "Ichiro, yangını...etrafa...her yere taşıyor."

Duman koyulaşıyor, alevler coşuyor ve sıcaklık... Sıcaklık...

...Derim geriliyor...

...Gözlerim batıyor...

...Ciğerlerim yanıyor...

"Bomba yüzünden ölmeliydim," diye düşünüyorum, ama böyle değil, yangından değil.

Bakışlarımı Hiro'dan Keiko'ya çeviriyorum.

"Ama bu noktaya kadar sağ kaldın," diyorum kendime, onlara da.

Ama şimdi ne yapacağım? Ne yapacağım?

Düşün...düşün...

"Hadi," diyor ve eğilip Keiko'yu kollarıma alıyorum. "Bunu sıkıca tut," diyorum ona kitabımı ellerine tutuştururken. "Hadi Hiro, nehre gidiyoruz. Öbür yakasına geçeceğiz. Orada güvende olacağız. Yangın orada bize ulaşamaz."

Ölüm gün boyunca peşimizdeydi fakat henüz bizi yakalayamamıştı. O nedenle sıcaklık peşim sıra takip ederken

kollarımda Keiko ile koşmaya koyuluyorum çünkü bu bizim tek şansımız.

"Köprüden karşı kıyıya," diyorum.

Hiro topallayarak ilerliyor, ben narin elleriyle kitabımı sımsıkı kavramış Keiko'yu taşıyorum, yaralı bacağı gevşekçe aşağı sarkıyor ve ara sıra bana çarpıyor. "Nehrin karşı kıyısına bakın. Orada yangın yok. Oraya geçemeyecek, su onu durduracak."

Rüzgârın onlara doğru taşıyabileceği alevlerden saklanmayı uman insanların yanından ve arasından geçiyoruz. Keiko'nun saçlarındaki közleri elimle süpürüyorum, başını göğsüme yaslıyor ve durmaksızın yola devam ediyorum. Hiro da her nasılsa yanımda, bana ayak uyduruyor, yeni enerji kaynağı kız kardeşi.

Keiko, uğruna hayatta kalınacak, nefes alınacak, mücadele edilecek biri.

Tıklım tıklım köprünün üzerinde usul usul ilerliyoruz, giderek ileri doğru sokuluyoruz, alevlerin ulaşamayacağı bir yere ulaşmaya çalışıyoruz. Bize içecek su, yiyecek yemek bulabileceğim bir yer. Yürüyebilmesi için Keiko'nun bacağını sabitleyebileceğim bir yer, Hiro'yu yere yatırıp üzerine bir battaniye örtebileceğim, o dinlenirken yanında

oturabileceğim, o uyurken göğsünün yükselip alçalmasını izleyebileceğim bir yer.

Karşı kıyıya, diyorum içimden. Hızlanın, devam edin, tırmanın.

Ancak daha yolu yarılayamamışken durmak zorunda kalıyoruz. Etrafımız insanlarla çevrili, suşinin içine doldurulmuş pirinç taneleri ya da konservedeki sardalyalar gibi sıkışıp kaldık; hareket edemiyoruz. Ne ileri, ne sağa sola gidebiliyoruz.

Hiro'ya şöyle bir göz atıyorum.

"Burada kalmamız gerekecek," diyorum.

Saşkınlık içinde köprünün üzerine ve ardından altımızdaki suya bakıyor, ufak bir sandalın bizim bulunduğumuz yakadan ayrılmasını, içindekiler hareketsiz ve sessizce yerde uzanırken küreklerinin teker teker kayarak, ardından su sıçratarak suyu yarışını izliyorum.

Bazılarının gözleri parlıyor; yansımanın kayıkçının onları huzur bulabilecekleri bir yere götürürken kapalı göz kapaklarının üzerine koyduğu sikkelerden kaynaklandığını hayal ediyorum.

Suyun rengi siyah ve turuncu, yüzeyi hafifçe dalgalanıyor ve titreşiyor.

Nehir kenarında insanların kimi oturuyor kimi ayakta duruyor. Birkaçı suya atlıyor.

"Dikkatli olun," diye geçiriyorum içimden, nehrin suyu hızlı yükselir, akıntı da kuvvetli.

Üzerimize doğru sert rüzgârlar esiyor. İnsan kalabalığı yangının ağaçlardan kopmuş, alev almış yaprak ve dallar şeklinde kendilerine kadar ulaşacağı beklentisiyle çektikleri acıyla gerilirken sıcak küller ve közler giysilerimizden arta kalan paçavralara, derilerimizin açıkta kalan kısımlarına yapışıyor, saçlarımıza takılıyor.

Keiko'nun yüzünden ve kafasından külleri silkeliyorum ama elime sanki derime bir sürü iğne batarcasına bir acı saplanıyor. Ütüden yeni çıkmış giysilerin yakıcı sıcağının kokusu bana aniden, işkence edercesine annemi hatırlatıyor.

Rüzgâr hâlâ kuvvetli esiyor. Gökyüzüne bakıyorum ama yükselen alevler gökyüzünün tüm grisini örtmüş. Tepemizdeki canavar kükrüyor, biz kurbanları ve avıyla alay ediyor, hamlesini yapacağı zamanı bekliyor. Biz güçsüzüz.

Rüzgâr yine şiddetleniyor ve karşı kıyıdaki ağaçların da yanmaya başladığını görüp dehşete kapılıyorum.

İki yakadan gelen alevler yüzünden kapana kısıldık.

Baktığımda Keiko'nun yüzünde paniği, Hiro'nunkindeyse umutsuzluğu görebiliyorum.

"Düşün, düşün, düşün," diyorum kendime. "Hadi. Bunu onlara borçlusun. Yardım et onlara. Düşün."

"Geri dönelim!" diye bağırıyorum. "Geri çekilip nehir kıyısına inelim."

Geri gitmek daha kolay çünkü insanlar yerimi almaya istekli görünüyorlar. Yine de onları kandırıyor olmaktan korkuyorum çünkü bu köprünün üzerinde kaldıkça hayatta kalma şansları sıfır, bundan eminim.

"Yalnızca Keiko'yu düşünmelisin," diyorum kendime, ve Hiro ile kendini.

Alevlerin çatırtısı ve gürültüsü her şeyi bastırıp peşimize düşüyor.

Yangın parkı küle çevirmiş.

"Keiko'nun yüzü sıcakta ışıl ışıl parlıyor. Eğer onu bulmasaydık ne yapacaktı?" diye düşünüyorum ve sanki düşüncelerimi okumuş gibi bana daha da sıkı sarılıyor.

"Suyu görebiliyorum, Hiro!" diye bağırıyorum. "Hadi gel. Çabuk ol!"

Cevap vermiyor. Omzumun üzerinden baktığımda içimi büyük bir korku kaplıyor.

"Benimle kal Hiro!"

Onları aşağı, çimenli kıyıya, su kenarına doğru götürüyorum.

Biz koşarken Keiko bana tutunuyor, kitap aramızda eziliyor, zar zor nefes alışını, yanaklarının yumuşaklığını, saçlarının yaralı göğsüme değişini hissediyorum ve o saniyelerde hiçbir şeyin ama hiçbir şeyin bu küçük kızdan daha önemli olmadığını anlıyorum.

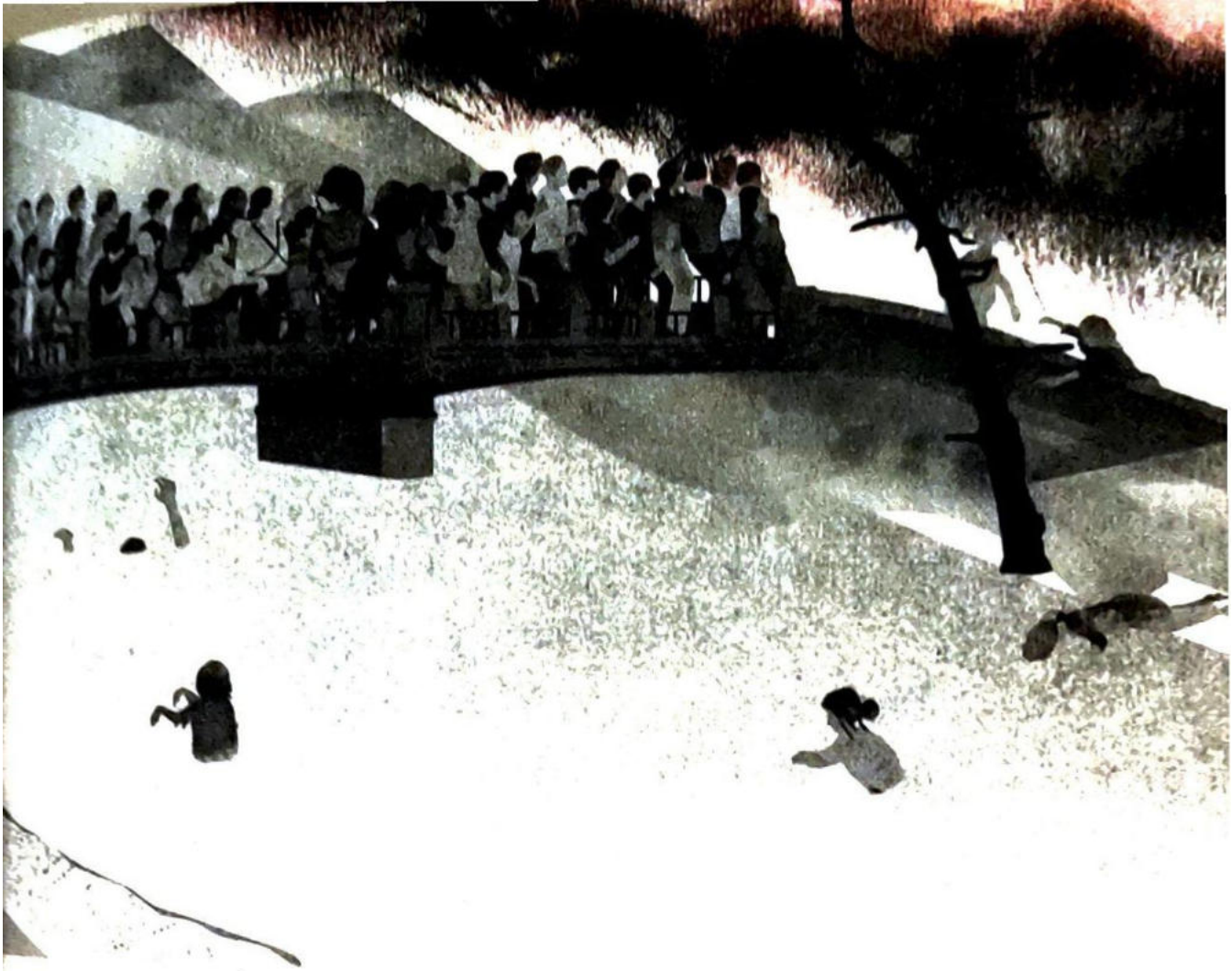

Tepemizde duman bulutları havaya karışıyor, rüzgârın taşıdığı kor ve küller bir ıslık sesi çıkararak suya ulaşıyor.

Başımı kaldırıp baktığımda köprünün üzerindeki insanları görüyorum. Artık orada kapana kısıldılar ve çaresizler çünkü rüzgâr yangını yayıyor ve yangın her şeyi küle çeviriyor.

Nehir kıyısındaki herkes suya doğru ilerliyor. Yine aralarında sıkışıp kalıyorum, önce bir yöne, sonra diğerine sürükleniyorum. Derken soğuk suyun ayaklarıma ve bileklerime değişini hissettiğimde tüm vücuduma bir rahatlama hissi yayılıyor.

"Geldik!"diye bağırıyorum Hiro'ya dönüp. "Nehre geldik. Artık güvendeyiz."

İleri gitmeyi sürdürüyorum. Keiko kucağımda kıpırdanıyor, ellerini oynatıyor, başını kaldırıp arkama doğru bakıyor.

Yüzündeki ifade değişiyor.

Ağzı aşağı doğru düşüyor, gözleri kocaman açılıyor.

Gözlerinde yansıyan alevleri ve terleyen teninin üzerindeki turuncu parıltıları görüyorum.

"*Gambare*, cesaretini yitirme," diye fısıldıyorum kulağına. "Ben sana göz kulak olacağım. Suda güvende olacağız. Yanmamıza engel olacak. Alevlerin sönmesini bekleyeceğiz."

Yine de güvende olacağımızı iddia eden sözlerimin yanlış olmasından korkuyorum; ölüm gün boyunca peşi-

mizdeydi. Şimdi etrafımızı sarmışa benziyor çünkü yaralı ve çaresiz durumdaki bizi akıntının yükseleceğini bildiğim nehre doğru sürükledi. Yine de bunu ona söylemeyeceğim.

Hiro yeniden yanımda ve giderek daha çok insanı ite kaka ilerliyoruz. Keiko su vücuduna çarptıkça geriliyor. Bacaklarımıza, karnımıza ve göğsümüze ulaşan suyun soğuğu ısırıyor.

Kollarım ağırlaşmaya başlıyor, sırtım ağrıyor.

Yanımızdakilere bakıyorum. Arkamda duranların bazıları bellerine kadar nehrin içindeler ve titriyorlar, içmek için ağızlarına su götürüyorlar, avuçlarını açıp gözlerini kapatıp dua ediyorlar.

Su bazılarının göğsüne kadar yükseliyor, kimilerinin ise boyunlarına kadar çıkmış, hatta bir iki tanesi çenelerine kadar suya batmış durumda.

Sıcaklık öyle dayanılmaz bir hâl alıyor ki insanlar yüzlerine, omuzlarına ve kafalarına su çarpıyorlar.

"Keiko'nun yüzüne su çarp," diyorum Hiro'ya. "Avuçlarına su al."

Ancak elleri öyle yaralı ki onları kullanamıyor ve çaresizlik içinde bana bakıyor. Anladığımı göstermek için kafamı sallıyorum.

Kollarım artık güçsüz mü güçsüz, zar zor ayakta duruyorum ve dengede durmaya çalışsam da tek bir yanlış hareketimle devrilebileceğimi hissediyorum.

"Keiko, beni dinle," diye fısıldıyorum ona dönüp. "Seni aşağı doğru indireceğim. Üzerine su çarpmanı istiyorum, başına ve yüzüne, yanındaki adamın yaptığı gibi."

Adamı izlemek için yan yan bakıyor ama dönüp bana baktığında kafasını sallıyor, kaşlarını çatıyor, gözleri korkuyla bakıyor. Elini havaya kaldırıyor, parmaklarının arasında sımsıkı tuttuğu kitabım hâlâ kuru.

Gözlerimi kitaba dikiyorum.

Babamı son görüşümde ona verdiğim söz.

Meğer onu son görüşümmüş.

Kitabım hâlâ sağlam.

"Yalnızca bir kitap," diyorum kendi kendime. Hiçbir anlamı yok. Şunu Keiko'nun elinden al ve fırlat at.

Ama...ama...

Yaşadığım ikilemi Keiko çözüyor, ben onu tutarken, kitabı koltuk altına sıkıştırıyor. Su koltuk altına kadar ulaşabilir, kitabıma sıçrayabilir ve sayfalarını ıslatabilir ama yine de kitabım hâlâ bizimle olacak. Onu kurutabilirim, okuyabilirim. Sözümü hâlâ tutabilirim.

İki kolumla destek verip onu suya doğru indiriyorum ama tek elini bileğime dolayıp bir maymun gibi bana yapışıyor ve yaralı olmayan o tek bacağıyla bana tutunuyor. Acıdan çığlık atmamak için dişlerimi sıkıyorum.

Hiro kardeşinin yanına sokuluyor, yardım etmeye çalışıyor ama yapabileceği bir şey yok. Oysa Keiko bir elini

ağabeyine doğru uzatıp avucunun içini suyla dolduruyor ve Hiro'nun yüzüne hafifçe sürüyor.

Hiro, kız kardeşinin serin elini defalarca yüzüne sürerek ve kavrulmuş dudaklarına bir avuç su götürerek ona sunduğu şefkatle gözlerini yumuyor.

Kız kardeşin ağabeyine yardım etmesinin güzelliğini izliyorum ve sağımdaki, solumdaki, önümdeki ve arkamdaki bedenler sendeleyerek üzerime üzerime gelirken ben ayakta kalabilmek için elimden geleni yapıyor ve akıntı Keiko'yu kollarımdan alıp sürüklemeye çalışsa da, acı tüm bedenimi baştan sona kat etse de onu bırakmıyorum.

Ancak su da yükseliyor ve göğsüne kadar nehrin içindekiler şimdi boyunlarına kadar suyun içindeler; boyunlarına kadar olanlar ise şimdi suyun üzerinde kalabilmek için debeleniyorlar ama pek az takatleri kaldı.

Arkadan itilince daha derine ilerlemek zorunda kalıyorum; su omuzlarımın üzerine çıkınca çenemi ve Keiko'yu yukarı kaldırıyorum, onu tuttuğum için kol kaslarım yanıyor.

Hiro bana çarpıyor ve öne doğru sendeliyor. Onu yakalamak için uzandığımda Keiko elimden kayıyor ve suya düşüyor.

Anında Hiro'yu bırakıyor, Keiko'yu yakalıyorum. Her ikisi de su tükürerek yüzeye çıkıyorlar.

"Özür dilerim," diye mırıldanıyorum. "Üzgünüm."

Keiko gözlerini kırparak ve öksürerek bana bakıyor ama Hiro... Hiro ayaklarının üzerinde zor duruyor, gözleri bir açılıyor, bir kapanıyor.

"Hiro!" diye bağırıyorum. "Bana bak! Uyan!" Başı öne düşüyor ve yüzü suya değiyor ama suyun ani dokunuşuyla uyanacağına suya batıyor.

"Hiro!" diye bağırıyorum tekrar; Keiko eğilip yanmış omzunu sarsıyor.

Gözlerini açıp kafasını bize doğru kaldırsa da gördüğünün biz olmadığından korkuyorum.

"Benimle kal, Hiro," diyorum. "Yakınımda dur."

Ancak ardımızda alevler kükrüyor ve gümbür gümbür öfkesini kusuyor, giderek daha çok insanı nehire doğru sürüklüyor, bizi gittikçe daha ileri, suyun daha derinine doğru itiyor.

Kollarım hissizleşiyor.

Uzakta, önceden gördüğüm sandal, çok sayıda insanı kurtaramayacak kadar yavaş ilerlemesine ve ufak olmasına rağmen, bazılarını güvenli bir yere taşıyor. Sandalın gidişini izlerken yolcularını nereye taşıdığını merak ediyorum çünkü görünüşe göre onları götürebileceği güvenli bir yer yok.

Hiro yanımda öksürüyor ve tükürüyor, ağzından sular fışkırıyor.

Arkamızdakiler yeniden ittiklerinde öne doğru sendeliyorum, gücüm azalıyor.

"Hiro," diye fısıldıyorum.

Dönüp bana bakıyor. Hiç takatı kalmadı, insanlar ittikçe sağa sola sürükleniyor, birkaç saniyeliğine suyun altına dalıyor, güç bela nefes alarak suyun üzerinde beliriyor.

"Bana tutun," diyorum Keiko'ya. "Sıkı tutun. Her iki elinle.."

Hâlâ biçimsizce ve beceriksizce koltuk altında tuttuğu, bana ulaşmasını engelleyen kitaba bakıyor.

"Bırak gitsin," diyorum. "Önemli değil."

Gözlerini bana dikiyor; yüzünde acı dolu bir ifade var.

"Bırak," diye fısıldıyorum.

Minicik eli babama verdiğim sözü suya bırakıyor ve ben kitabımın suya batıp çıkışını izliyorum ama Keiko kollarını boynuma sardığında kitabı unutuyorum çünkü unutmalıyım. Elimi Hiro'ya uzatıyorum.

"Seni kendime doğru çekeceğim!" diye bağırıyorum.

Elimle kolundan kavrıyorum, ağzı acıyla açılıyor ama çığlık atmıyor.

Akıntı güçlü, onu benden ayırmaya çalışıyor; sağımdan solumdan insanlar ittiriyor; Keiko bana sıkıca yapışmış durumda.

Gücüm tükeniyor.

Hiro'yu kendime doğru çekerken ayaklarım nehrin çamurlu zemininde kayıyor. Suya batarken midem alt üst oluyor.

Etrafımdaki eller itiyor, kavrıyor; kahverengi su kabarcıkları ve birbirine karışmış eller ile kollar çevremde dönüyor.

Hareket edemiyorum.

Her şey karanlık.

"Keiko! Keiko nerede?" Yukarı, yukarı çık diyorum kendi kendime ve kendimi ite ite yukarı çıkıyor, derken suyun daha açık renk, turuncumsu ve kırmızı olduğunu görüyor ve oraya doğru ayak çırpıyorum, yukarı çıktıkça zorlanıyorum ve kafamı suyun yüzeyine çıkarıp nefes aldığımda içim müthiş bir rahatlamayla doluyor.

Keiko'yu yeniden kollarıma alıyor, o suya doğru tükürürken onu kendime iyice yaklaştırıyorum.

Hiro, diyorum kendi kendime ve onu bulmak için etrafımda şöyle bir dönüyorum ama bir nehir dolusu tanımadık yüz bana bakıyor.

"Hiro!" diye haykırıyorum. "Neredesin? Hiro! Hiro?"

Keiko çeneme vuruyor ve işaret ediyor, vurup yine eliyle gösteriyor, ta ki ben aynı onun gibi hayatta kalma mücadelesi verenlerin arasında görünmez olmuş Hiro'yu görene kadar.

Çenesi göğe doğru yan yatmış, nehrin suları onu yalayıp yutuyor, gözleri kapanıyor, açmakta zorlanıyor.

"Elini ver!" diye bağırıyorum Hiro'ya. "Elini ver bana!"

Ona ulaşmaya çalışıyorum ama yine ayaklarım kayıyor.

Yeniden suya batma ve yeniden su yüzeyine çıkamama ihtimali, Keiko'yu düşürüp onu kaybetme korkusuyla, daha ileri gitmeye cesaret edemiyorum.

Eğer onu düşürürsem, boğulur.

"Bana doğru gel!" diye bağırıyorum Hiro'ya. "Biraz daha ilerlersen seni tutup çekebilirim."

Gözleri açılıyor ve bir saniyeliğine doğrudan bana bakıyor.

"Buraya!" diye bağırıyorum yeniden. "Hiro, buraya doğru gel!"

Gözleri benden Keiko'ya kayıyor ve yüzünden hüzünlü bir gülümseme gelip geçiyor.

"Olmaz, Hiro," diyorum kafamı sallayarak. "Hayır, hayır. Gel buraya! Buraya yüz! Seni yakalayabilirim!" Yeniden hareket etmeye çalışıyorum ama su daha da derin, çamurlu zemin çok kaygan.

Önce Keiko'ya bir bakış atıyorum, sonra Hiro'ya.

Hareket etmeye cesaret edemiyorum.

"Hiro..."

Dalgalar yine yükseliyor ve onu sürüklüyor. Başını sallıyor.

"Hayır Hiro, hayır!" diye haykırıyorum.

Ancak artık sakin bir hâli var ve kararını verdiğini biliyorum.

Başını bana doğru eğiyor ve gözlerini kapatıyor.

Ben de benimkileri kapatıyorum ve başımı öne doğru eğiyorum.

"Ona göz kulak olacağıma söz veriyorum," diye fısıldıyorum. "Ölmesine izin vermeyeceğime söz veriyorum."

Gözlerimi yeniden açtığımda Hiro artık yok.

Ben o nehirde bir kayayım ve akıntı etrafımdan geçip gidiyor.

Kollarımda Keiko'yu tutarken sapasağlam ve sarsılmaz bir biçimde dimdik ayakta duruyorum. Yangın her iki yanımızda kükrüyor ve alevleniyor; hava ciğerlerimizin içini kavuruyor, baştan aşağı sırılsıklamız. Ağzım kupkuru, susuzluğum dindirilemez. Kollarım ağrıyor, bacaklarım hissiz.

Bana tutunuyor.

Keiko.

Fakat onu bırakmayacağım.

Gözlerimi kapatıyorum, Keiko'nun nefes alıp verişine odaklanıyorum, hâlâ hayatta olduğunu bilmek nasıl bir avuntu.

Mücadeleye devam etmem için bir neden.

Sürükleniyorum.

Annem gözlerimin önünde beliriyor, sonra üniformasının içinde babam, ardından o beyaz patlamayla pencerenin önünde bana doğru dönen Hiro beliriyor ve suyun öteki tarafında gözleri kapanırken ve kafası düşerkenki bana bakışı... Keiko sanki kederimi hissetmişçesine başını kaldırıp yüzüme bakıyor, gözleri kocaman, kahverengi ve teselli imkânına sahip olmadığım tereddütlerle dolu.

"Seninle kalacağım," diyorum ona. "Vazgeçmeyeceğim."

Bölgede ayakta duran insanların sayısı azalıyor ve gökyüzündeki turuncu ışıklar yüzünden nehri baştan aşağı görebiliyorum.

"Keiko," diyorum. "Bak!"

Kafamı birkaç yüz metre aşağımızdaki nehir yatağı yönüne çeviriyorum. Bakmak için dönüyor.

"Oradaki insanlar diğerlerinden daha uzun görünüyorlar. Bir şeyin üzerinde duruyor olmalılar. Nehrin içinde bir şey olmalı."

Önce bana, sonra uzaklara bakıyor.

"Nehrin ortasında bir kara parçası mı?"

Titremeye başlıyor, dişleri birbirine çarpıyor.

Ne yapacağımı bilmiyorum.

Burada kalırsak nehrin suları çekilecek mi? Alevler hafifleyecek mi? Yoksa ilk biz mi boğulacağız?

Hareket etmeyi denesem acaba düşer miyim? Keiko'yu düşürür müyüm?

Minicik bedeni kollarımda titriyor.

Derin bir nefes alıyorum, ayak parmaklarımı aşağı yukarı oynatıyorum; ellerimin parmaklarını da. Onları hissedemiyorum ama sanırım hareket edebiliyorlar.

Keiko'nun yüzü giderek beyazlaşıyor.

Başka seçenek yok. Eğer buradan gitmezsek, Keiko ölecek.

Yüzüne bakıyorum. Daha dün gördüğüm yüzden öyle farklı ki. Onu anaokuluna götürürken Hiro'nun avucunun içindeki eli, biz fabrikaya doğru devam ederken bize el sallayışı.

Oysa daha dündü.

"Düşmeyeceksin," diyorum kendime ve onu düşürmeyeceksin. Kolunda onunla nehri yürüyüp geçeceksin ve onu bu suların ve alevlerin uzağındaki o güvenli kara parçasına çıkartacaksın.

Kollarını sırtıma dolayıp vücudunu sıkıca göğsüme yaslarken kıpırdanıyor. Soğuktan tamamen uyuşmuş olmama rağmen gövdeme ağır gelen ayaklarımın tekini kaldırıyor, ileri hareket ettirip aşağı bırakıyorum.

Oldu dercesine kafamı sallıyor, diğerini kaldırıyor, ileri hareket ettirip yere bırakıyorum.

"Evet," diye düşünüyorum. Bir adım.

Tekrar ediyorum.

İki adım.

Üçüncü ve dördüncü adım. Keiko bana tutunmaya devam ediyor.

Bir adımım diğerini izliyor ve artık yürüyorum, akıntı yönünde, kıyıya doğru, suyun içinden fırlayan kara parçasına doğru yürüyorum.

Sıcaklık daha az yoğun. Yine de korku etrafımda dönüp dolaşıyor ve ben yine benim canımın niçin bağışlandığını ve onlarınkinin niçin bağışlanmadığını soruyorum kendime.

Suçluluk duygusu omuzlarımda ağır bir yük.

Kollarında tuttuğunun hayatını kurtarmak için, diyorum kendi kendime.

İlerliyorum, kara parçası yaklaşıyor ve suyun vücudumda geldiği yer alçalıyor ama Keiko kollarımda giderek ağırlaşıyor, parmakları sırtıma saplanıyor. Su, mide hizama, kalçalarıma, bacaklarıma ve ayaklarıma kadar iniyor ve karaya, üzerinde dinlenecek o ufacık toprak parçasına vardığımızda sendeleyerek dizlerimin üzerine yığılıyorum.

"Keiko," diyorum fısıltıyla onu yere indirirken. "Başardık..."

Güçsüzüm. Ne yutkunmaya, ne nefes almaya takatim var. Gözlerimi zar zor açık tutsam da ellerinde tuttuğu bir şeye odaklanıyorum, siyah, tuğla şeklinde, sudan kabarmış, alevlerden yamuk yumuk olmuş, cildi gevşemiş.

"Babamın kitabı mı?" diye fısıldıyorum.

Başını sallıyor.

"Nasıl?"

Eliyle ona doğru gelmemi işaret ediyor, eğildiğimde narin parmakları yaralı yüzümde geziniyor.

Gözlerim yaşarsa da onları kırpıştırarak gözyaşlarını uzaklaştırıyorum ve onu sıcak tutmak için yanına uzanıyorum.

"Sana gözüm gibi bakacağım Keiko," diye fısıldıyorum. Aynı anda etrafımdaki her şey bulanıklaşıyor. "Seni bırakmayacağım... Seni bıra..."

Tepemdeki maviliğe uyanıyorum.

Siyah bulutlar, gri dumanlar ve turuncu alev bulutları yerini maviliğe bırakmış.

Gözlerimi kapattığımda bile parlamaya devam eden ışıl ışıl, sarı bir güneş.

Nefes aldıkça göğsüm sıkışıyor, başımda bir ağırlık.

Gözlerimi tekrar kapıyorum ve açmak istemiyorum. İmgeler kafamın içine kendiliğinden doluşuveriyor.

Pika.

Harabeler.

Yangın.

Su.

Ölüler ve can çekişenler.

Hiro.

Keiko.

Keiko!

Doğruluyorum ama başım dönüyor. Etrafımdaki her şey dönüyor ve ben sallanıyorum, gözlerim yaşarıyor, sanki biri başıma çekiçle vuruyor.

"Keiko," diye bağırmaya çalışıyorum ama ağzımdan hırıltıdan fazlası çıkmıyor.

Tekrar deniyorum ama sanki boğazım yırtılıyor, öksürüyor da öksürüyorum ve hiçbir uyarı vermeksizin sanki yer üzerime geliyor ve kafama çarpıyor.

"Bu da neyin nesi?" diye düşünüyorum. "Bana neler oluyor?"

Baskı omuzlarımda kalıyor, ardından kafamın arkasına geçiyor. Yüzüme dokunuyor, ıslaklığın verdiği o hoş his dilimden gırtlağıma doğru kayıyor.

Yeniden geliyor ve beraberinde kulağıma bir derin şşşşş sesini getiriyor.

"Teşekkür ederim," diyorum dudaklarımı oynatarak ve saygıyla başımı eğiyorum. Gözlerimi açıyorum, ihtiyar bir adam bana bakıyor.

"Kız yanınızda," diyor. Yüzündeki kesiklerin ve kafasındaki bandajların arasından bana gülümsüyor.

"Seni sandala bindirdiğimizde, onu yanından ayırmadın. Sana kuru giysiler giydirmeye çalıştığımızda, biz onun-

la ilgilenenene kadar giyinmeyi reddettin. Üzerine battaniye örttüğümüzde, kaldırıp onun üzerine örttün."

"Hatırlamıyorum..." diye mırıldanıyorum.

Suyu yeniden ağzıma tutuyor. "Kızı kitaptan ayırmak mümkün değil." Kafasını sallıyor. "Genji'nin Hikâyesi," diyor. "Dünyanın ilk romanı. Onun için özel bir anlamı olmalı, gerçi okuyamayacağı kadar kalın olduğuna şüphe yok."

"O kitap benim," diye fısıldıyorum.

"Öyle mi," diye cevap veriyor. "O hâlde kitaba senin için göz kulak oluyordu. Kız kardeşin mi?" diye soruyor.

Hayır dercesine kafamı sallıyorum. "Arkadaşımın kardeşi."

Hiro'nun aklıma gelmesiyle, arkamı dönüyorum. Bu ihtiyar adamın gözlerimden fışkıran yaşları görmesini istemiyorum.

Buna rağmen yanımda yatan Keiko'yu görmemle içimi bir rahatlama sarıyor ve tüm bedenim coşkuyla doluyor.

"Sen onu kurtarmışsın," diyor adam.

Yeniden hayır dercesine kafamı sallıyorum. "Henüz değil," diye cevap veriyorum.

Keiko bana doğru sokuluyor, elini tutuyorum.

"Bu olduğunda siz neredeydiniz?" diye soruyorum adama.

"Evimde, karımla kahvaltı ediyordum. Uçan cam kırıkları ve tuğlalar yüzünden yaralandım. Bir de odanın diğer ucuna savrulduğum için." Bir elini yüzüne ve kafasına gö-

türüyor. "*Pika*," diye devam ediyor, "Güm! Ardından uzaydan gelen bir meteor çarptı sandım."

"Ben güm diye bir ses duymadım," diyorum.

"Batıdaki evimden yardıma gelmek için buraya kadar yürüdüm, şehre yaklaştıkça daha çok yaralı ve daha büyük bir yangın gördüm."

"Meteor değildi," diyorum. "Arkadaşım uçağı gördü."

"Bombadır o zaman," diye omuz silkiyor. "Ama nasıl bir bomba bunu yapabilir ki?"

Bana yine su uzatıyor ama suyu Keiko'ya uzatıyorum. Bardağı alırken cılız kolları ve minik elleri titriyor.

"Ben onun bacağını sabitledim," diyor adam. "Yürüyebilmesi lazım, ama sadece yavaşça ve fazla uzağa gidemez."

"Siz doktor musunuz?" diye soruyorum.

"Hayır, veterinerim!" diyor yüzünde kocaman bir gülümsemeyle. "Ama kemik kemiktir. Yine de siz hastaneye gidip yüzün ve sırtın için ne yapabileceklerine bir bakmalısın. Ayrıca kıza da bakmalılar."

"Tüm hastanelerin yıkıldığını sanıyordum," diyorum.

Hayır dercesine kafasını sallıyor. "Hepsi değil. Kızılhaç Hastanesi dün alevler altında kaldı. Görünce yardıma gittim. Saatlerce hastaneyi kurtarmaya çalıştık. Hâlâ ayakta, gerçi tamamı değil, ama doktorlar ve hemşireler duruyor."

"Shima Hastanesi'nden geriye bir şey kalmadı," diyorum.

"Okullarda geçici sığınaklar var," diyor. "Ama ilaçları olmayabilir."

"Teşekkür ederim, sensei,[1]" Minnettarlıkla eğiliyorum.

Ayağa kalkmaya çalışırken etrafımda uzanan yaralı bedenlere değil, hangi yöne gideceğime dair bir fikir edinmek için şöyle bir etrafıma, şehrin simge binalarının ayakta durması gereken uzaklara bakıyorum.

"Hiçbir şey ayakta kalmamış," diyorum.

"Çok az şey," diye cevap veriyor adam. "Ama küller toprağı verimli hâle getirecek."

İyimserliğini paylaşmasam da bu duygusunu takdir ediyorum.

Keiko'nun dalgın, kahverengi gözleri bir tahta parçasıyla sabitlenmiş sol ayağının üzerine kalktığında acıyla doluyor. Topallamasına rağmen kitabı bana veriyor, nezaketine ve düşünceli oluşuna hayret ediyorum.

"Kitaplar sihirlidir," demişti babam.

Kitabı tutarken Keiko'nun kendimi içinde bulduğum sabahlığı çekiştirdiğini fark edip aşağı bakınca bana sabahlığın cebinin kitabı koyacak kadar büyük olduğunu gösterdiğini anlıyorum. Kitabı kıvırıp içine tıkıştırıyorum.

"Kızılhaç Hastanesinin ayakta kaldığını söylediniz. O zaman oraya gideceğiz. Teşekkürler, *Sensei*."

1 Sensei: Japonca'da öğretmen, hoca veya ustalara hitap ederken kullanılan, saygı belirtisi söz.

Dönüp giderken, nehir kıyısından inip şehrimizdeki katliama geri dönerken yalnızca Keiko'nun avucumun içindeki elinin sıcaklığına odaklanıyorum.

Sendeleye sendeleye yürüdüğümüz sırada Keiko'nun hiç sesi çıkmıyor.

Sağımızda Fukuya Alışveriş Merkezi'nin kararmış kalıntılarını görüyorum. Böylesi bir yıkımın ortasında hâlâ ayakta; bakması için Keiko'ya işaret ediyorum.

"Betondan yapılmış," diye açıklıyorum ona, "ve pencereleri gitmiş olsa da bina hâlâ ayakta. Aynı senin içinde bulunduğun bina gibi betonarme." Aklımda tam olarak somut hâle getiremediğim sorular var.

Ne zaman yorgunluğum ve acım katlanılmaz bir hâl alsa, topallayarak yürüyen ve elimi sıkan Keiko'ya bir bakış atıyorum ve kendimi yürümeye devam etmeye ve acıyla öten ciğerlerime nefes çekip bırakmaya zorluyorum.

"Bak Keiko," diyorum arkama doğru bir bakış atıp. "Öyle çok yürümüşüz ki köprü uzakta ufacık kaldı." Sessizliğin tekdüzeliğini hafifletmek için elimden geldiğince konuşuyorum. Ne kafasını sallıyor, ne cevap veriyor. Yüzünde ardını göremediğim bir maske var.

"Hadi şarkı söyleyelim," diyorum umutsuzca kulaklarını normal ve mutlu olduğu zamanlara...öncesine ait seslerle

doldurmak için. "Bir şey...Bir şey... Okulda ya da evde söylediğin gibi bir şey."

Boğazım susuzluktan yırtılır gibi oluyor yeniden ve başım zonkluyor. "O şarkı neydi? Hani senin şu sürekli söylediğin?"

Kocaman gözlerini bana bakarken yakalıyorum ama ne düşündüğünü anlayamıyorum. "Hani şu Hiro ve beni delirten şarkı vardı? Şemsiye hakkında mıydı, neydi."

İlk defa yüzünün ifadesi değişiyor ama hiçbir şey demiyor.

Birkaç adım attıktan sonra yine öne doğru sendeliyor ve bu sefer onu yakalayacak kadar hızlı hareket edemiyorum. Yine de ağlamıyor.

Onu kollarımın arasına alıp göğsüme bastırıyor ve yürümeye başlıyorum. Ağır değil ama ben güçsüzüm ve yorgunluk arka arkaya bedenime vuran dalgalar gibi etkisini gösteriyor; her yorgunluk dalgası bir öncekinden daha şiddetli ve beni ayaklarımdan devirip yere sermekle tehdit ediyor.

"Çoğu gitti," diye fısıldıyorum. "Yakında varacağız."

Gözleri kapanıyor.

"Şarkıyı hatırlıyorum," diyorum. "Senin söyleyişini duyar gibiyim. Şarkının adı 'Yağmurlu Gün'dü. Hatırlıyor musun Keiko?"

Gözlerini açmıyor.

"Elbette hatırlıyorsun. Tüm sözlerini ezbere biliyorsun. Şarkıdaki dans hareketlerini yapmayı da hatırlıyorsun. Şimdi benim için söylemeye ne dersin?

Cevap vermiyor.

"Ben yürürken sen de o şarkıyı söylemeye ne dersin? Bahse girerim sözlerinin tamamını hatırlıyorsundur."

Onlara öyle yapmalarını ben mi söylüyorum bilmiyorum ama ayaklarım ileri doğru hareket ediyorlar, hatta bunu nasıl başardıklarına aklım neredeyse hiç ermiyor.

"Keiko? Şarkıyı söyleyecek misin?"

Cevap yok.

Ona bakmıyorum. Korktuğum şeyi görmeyi reddediyorum.

"Keiko?"

Bir parmağının koluma hafifçe pat pat vurduğunu hissediyor ve bunun verdiği rahatlamayla gülümsüyorum.

"Ben mi?" diyorum "Benim söylememi mi istiyorsun?" Kollarımın arasında başını sallıyor.

Hayalimde Hiro'nun gülümsediğini görüyorum.

"Yağmurlu gün... Yağmurlu gün... Ne güzelsin," diye söylemeye başlıyorum zar zor nefes alarak. "Anneciğim... Buraya gelecek... Şemsiyemle birlikte. çın çın çın... şıp şıp şıp... koş koş koş."

Son mısrada parmaklarıyla kolumun üzerinde sanki üzerime düşen yağmur damlalarıymışçasına tempo tutuyor

ve eskiden Hiro'nun kafasının üzerinde aynısı yaptığını ve onun da bundan ne kadar yakındığını hatırlıyorum.

Bir sonraki dizeyi söylüyorum, nefesim kesiliyor ve giderek daha zor nefes alıyorum.

"Çantam...sırtımda...annemi...izliyorum. Bir yerlerde... bir zil çalıyor..."

Durmamla son satırı benim kelimelerim olmadan parmaklarıyla tempo tutuyor. Bu yaptığı yüzüme canımı yakan bir gülümseme konduruyor.

Şarkı aklıma geldiğinde beraberinde hatıraları da getiriyor: Keiko'nun bu şarkıyı defalarca söylemesi ve Hiro ile benim ödevlerle boğuşurken şarkıyı dinlemek zorunda kalışımız, kendimizi melodisini mırıldanırken bulup cebir ya da kompozisyonlarımızla uğraşırken aklımızda kala kala bunun kalmasına kızışımız. Daha basit zamanların hatırası; seferberlikten ve askeri uçakların gökyüzünde cirit atmasından önceki zamanların.

Devamındaki iki dizeyi hatırlamakla uğraşıyorum. Parmakları sanki üzerime düşen yağmur damlalarıymışçasına son satırda pat pat koluma vuruyor ama son dizeye geldiğimizde hiçbir şey anımsayamıyorum.

"Hatırlayamıyorum Keiko."

Başımı eğip ona bakıyorum. Gözleri kapalı.

"Sen hatırlayabiliyor musun?"

Kafasını sallıyor.

"Neyse artık," diyorum. "Az yolumuz kaldı."

Ama yıkıntılara doğru baktığımda, hastane hâlâ çok ama çok uzakta görünüyor.

Yanından geçip gittiklerimizin yakarışlarını duymaz hâle geliyor, sığınacağımız kara binaya, onu çevreleyen duvarlara, ortasında yükselen kuleye odaklanıyorum ama molozlar, yanmış odun parçaları, evlerden arta kalanlar sayısız kez yolumuza çıkıyor ve ilerlemenin tek yolu yanlarında dolaşmak oluyor.

Hastane hareket ediyor.

İçim şüpheyle doluyor.

"Başaramayacağız," diye düşünüyorum. O kadar yol boyunca onu taşıyamayacağım.

Adımlarım yavaşlıyor.

Evet, diyorum kendi kendime. Evet, yapabilirsin.

İlerlemek için kendimi zorlasam da yalnızca birkaç adım attıktan sonra yine sendeliyorum ve ikimiz de zemindeki bir dökün tünün üzerine kapaklanıyoruz.

Keiko'yu nazikçe bir tramvayın yanmış enkazına yaslıyorum, yüzündeki kirleri, saçlarındaki tozları temizliyorum.

"Dinlenmeli miyiz?" diye soruyorum kendime, devam etmeden önce.

Keiko'ya, ardından şehrimizin enkazı üzerinden uzaktaki hastaneye bakıyorum. Hâlâ öyle uzakta ki.

O mesafeye kadar onu taşıyamayacağımı biliyorum.

"En azından oraya varabilirsem, "orada doktorlar vardır", diye düşünüyorum. Sedyeler ve benden daha güçlü insanlar. Onlar geri dönüp Keiko'ya yardım edebilirler.

Ancak gitmek demek... Keiko'yu burada kendi hâline bırakmak demek...

"Düşün, düşün, düşün," diyorum kendime ama ne kadar denersem deneyeyim hâlâ başka bir yol göremiyorum.

Acıyla, zar zor nefes alarak ona dönüyorum.

"Keiko," diyorum "Hastane hâlâ epey uzağımızda... Sen daha fazla yürüyemiyorsun... Sorun yok...ama...benim de... seni oraya kadar taşıyacak gücüm yok." Konuşmaya ara veriyor ve nefes alıyorum. "Eğer sen burada beklersen, ben... tramvay yolunu takip edip...doğruca hastaneye gidebilirim. Yardım getirebilirim...yanlarında seni taşıyabilecek... Bir sedyeyle birlikte... Bir doktor... Ya da bir hemşire... Getirebilirim."

Güven dolu kahverengi gözlerini benimkilere dikiyor, bakışlarımı kaçırmak zorunda kalıyorum.

"Söz veriyorum... Döneceğim," diyorum. "Söz."

Yakınımızda üç beş kişi oturuyor: Yanında genç bir oğlanla bir kadın, yüzlerinde birkaç çizik olmasına rağmen

elleri yanmış iki kişi ve üzerinde yırtık pırtık giysilerden başka şey olmayan bir adam.

"Cesur ol," diyorum eline dokunup. "Elimden...geldiğince çabuk...döneceğim. Söz veriyorum."

Ayağa kalkmak için doğruluyorum ama yaptığım şey yüzünden midem bulanıyor.

Tek seçeneğim bu mu?

Omzumun üzerinden son bir bakış atıyorum; öyle üzgün ve savunmasız görünüyor ki duruyorum.

Baş parmağımla cebimdeki lime lime olmuş kitabın sayfalarını hafifçe çeviriyorum.

Ona doğru dönüp birkaç adım atıyor ve yeniden yanına çömelip kitabımı açıyorum.

"Bunu bana babam verdi...savaşa gittiği gün," diyorum ona. "Eve...dönmeden önce...okuyup bitireceğime...söz verdim...ama..."

Islak sayfaları ayırıp birincisini dikkatlice kopardığımda gözleri dehşetle açılıyor. Yüzüm çatlamış ve kupkuru olsa da gülümseyerek karşılık vermeye çalışıyorum. "Sorun yok. Bu sayfayı zaten okumuştum. Babam...sürekli kitap okurdu ve o...bana kitaplar...sihirlidir derdi."

Kitabı kapıyorum, kopardığım sayfayı üzerine yerleştiriyorum ve yırtmamaya çalışarak titreyen ellerimle katlamaya başlıyorum.

"Ben gidip...yardım getireceğim, ama...burada ardımda minik bir parça sihir bırakacağım." Yeniden gülümsüyorum ona. "Sana göz kulak...olması için."

O denli yorgun olmasına ve o denli hasta görünmesine rağmen öne doğru eğiliyor ve ıslak kâğıdı katlamakla cebelleşen beceriksiz parmaklarımı izliyor.

Bitirdiğimde kucağına koyuyorum. "Bir turna kuşu," diyorum.

Yüzü aydınlanıyor ve işaret parmağını havaya kaldırıp daha yakınına gelmemi işaret ediyor.

"Ne oldu?" diye soruyorum.

Parmağıyla daha da yaklaşmamı işaret ediyor ta ki kulağım dudağına değene kadar ve hayatım boyunca duyduğum, esintisini tenimin üzerinde zar zor hissettiğim en alçak fısıltıyı duyuyorum.

"Ben iyiyim, endişelenme," diye şarkı söylüyor. "Annem kocaman şemsiyesiyle beni alacak...çın çın çın... şıp şıp şıp... koş koş koş." Şarkının son satırını söylerken parmaklarıyla elimin üzerine yağmur damlalarının yere düşüşü gibi hafifçe tempo tutuyor.

"Son mısra," diye fısıldıyorum yüzünü görmek için arkaya doğru eğilirken. "Son mısrayı... Hatırladın!"

Sonunda konuşup "Evet, Ichiro Ando," derken ağzının kenarında ufacık bir gülümseme duruyor.

Kitabımı yeniden cebime sokup ayağa kalkıyorum ve hem onu hem de kendimi rahatlatmak istercesine başımı sallıyorum. "Elimden geldiğince çabuk döneceğim," diyorum. "Endişelenme."

Ona bakıyorum ve boğazımda bir yumruyla son kez "Söz veriyorum," diye fısıldıyorum ve bunu tüm kalbimle söylüyorum.

Arkana bakma, diyorum kendime. Arkana bakma.

Güneş tepemden var gücüyle vuruyor.

Susadım.

Yorgunum.

Zihnim sersemliyor; Keiko'nun uzakta yok oluşumu izleyişini gösteriyor bana.

Onu ardımda bırakmış olmanın verdiği acı hiçbir bombanın yapamayacağı kadar içimi parçalıyor.

Birkaç adım boyunca gözlerimi kapatıyorum, sonra hâlâ doğru yolda olup olmadığımdan emin olmak için gözlerimi tekrar açıyorum.

Bir kadın bana doğru sendeliyor, yüzü annemin yüzü ve yüreğim bir an ağzıma geliyor ama başkası olduğunu anlayınca heyecanım bir balon gibi sönüyor.

Gözlerim tekrar kapanırken öne doğru sendeliyorum.

Hiro yanımda.

"Onu bırakıp gittin," diyor.

"Mecburdum," diye cevap veriyorum. "Birlikte başaramazdık. Tek yolu buydu."

"Söz vermiştin," diyor yok olup gitmeden önce.

Gözlerimi açıyorum. Hastane daha yakınımda. Kırılmış pencerelerini ve yangının bıraktığı izleri görebiliyorum.

Gözlerimi hastaneye sabitliyorum; görüntü bulanıklaşıyor.

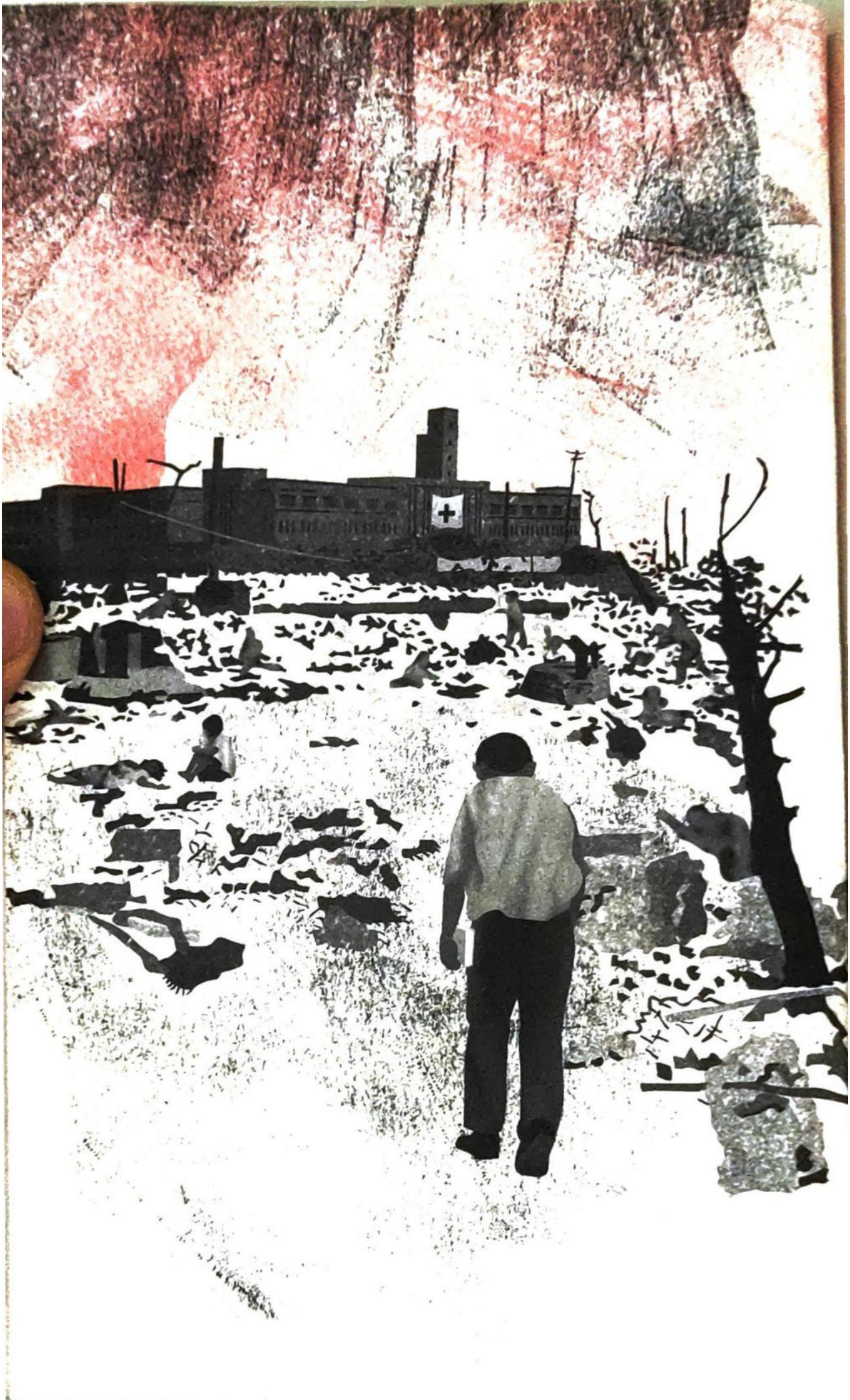
"Nereydeyse geldin." Hiro'nun sesi, kafamda yüksek sesle yankılanıyor.

"Yorgunum," diye cevap veriyorum. "Hayatımda hiç bu kadar yorgun hissetmemiştim. Oturmak...uyumak istiyorum."

"Az kaldı," diyor.

Biraz daha ilerleyince sabun, şampuan, ayakkabı cilası ve tütün kokusu eşliğinde babam yanımda beliriyor.

"Sence bir kitap bir hayattan daha mı önemli?" diye soruyor.

"Sana bir söz verdim," diye cevap veriyorum.

"Ayrıca en yakın arkadaşına da bir söz verdin! Kız kardeşine göz kulak olacağını söyledin!"

Kafamı sallıyorum. "Ben verdiğim sözlere önem veriyorum," diye ısrar ediyorum ama kalbim şüpheyle dolu.

İlerlemeye devam ediyorum. Ta ki hastanenin dış kapılarını çeviren enkaz ve moloz yığınlarının üzerine tırmanana kadar.

Ayaklarım kuş gibi hafifliyor çünkü sona geldim.

Orada.

Kapılar orada ve ben onlara dokunuyorum.

İtip açıyor ve içeri giriyorum.

İçerideyim.

Her yerde insanlar var; ayaktalar, oturuyorlar, uzanmışlar, çömelmişler.

Betonun üzerine. Keçelerin. Tatami hasırlarının üzerine. Sıkış tepiş doluşmuşlar.

"Doktor nerede?" diye bağırıyorum. "Lütfen...arkadaşımın...yardıma ihtiyacı var. Ölüyor..."

"Hangimiz ölmüyoruz ki?" diye bir ses geliyor ayaklarımın dibinden.

Koridora doğru tökezliyorum.

"Doktor yok mu? Yalvarırım....ya da bir hemşire...lütfen...biri yardım etsin. Beş... Daha beş yaşında."

Bir kapıyı açıyor ve kendimi bir koğuşta buluyorum. Yerdeki karoların tamamı insanlarla dolu, tek bir boş yatak dahi yok. Yalnızca bir hasta bir kadın bana dönüyor, dudakları çatlamış, gözlerinde yalvaran bir bakışla:

"Su," diye sesleniyor.

"Su," diyorum içimden, evet, su iyi olurdu.

O koğuştan çıkıp sendeleyerek başka bir koridora geçiyorum.

"Doktor!" diye bağırıyorum. "Lütfen...arkadaşım için... doktor lazım. Lütfen."

Merdivenleri çıkıyorum, basamakların üzerinde daha da fazla insan oturuyor. Bir kapıyı itiyorum, karşıma bir depo çıkıyor, o odada da insanlar var.

Bir diğer kapı tuvalete açılıyor ve orada da tedavi edilmeyi bekleyen daha fazla insan var.

Keiko gözlerimin önüne geliyor. Endişeli ve yaralı. Korkmuş.

Onu orada bırakalı ne kadar oldu?

Bir başka kapıyı itiyorum, yine ağzına kadar dolu bir başka koğuş çıkıyor karşıma, kapıyı kapatıp yürümeye devam ediyorum.

Bir diğer kapı derme çatma yataklar meydana getirmek için üst üste konmuş çarşaflarla kaplı bir ofise açılıyor ve orada, hastaların arasında şefkatli bakışları ve üzerinde kirli beyaz önlüğüyle yalnız bir adam çömelmiş duruyor.

"Doktor?" diyorum nefes nefese.

Dönüp bana bakıyor, yüzünde bir sürü minik kesik var. "Efendim," diye cevap veriyor.

Becerebildiğim kadar eğiliyorum. "Lütfen," diye kekeliyorum ama doğrulmaya çalışırken koğuş sallanıyor ve bacaklarım birbirine dolanıyor ve kendimi yerde buluyorum.

Hemen yanıma geliyor, kollarıyla beni tutup yerden kaldırıp başka bir yere doğru taşıyor. Götürdüğü yere güç bela sığsam da ona inanılmaz bir minnet duyuyorum.

"Lütfen," diyorum tekrar. "Arkadaşımın kız kardeşi yaralı... Bacağı yaralanmış... Belki de kırılmış, emin değilim... Onu daha fazla taşıyamadım."

O denli uzun konuşmaya nefesim yetmiyor. Nefes alıp veriyorum. "Onu bırakmak zorunda kaldım," diyorum. "Yanmış bir tramvayın yanına... *Ujina* tramvay hattının

oraya." Göstermek için elimi kaldırmaya çalışıyorum ama gücüm yok.

Bir yandan elimi tutup beni sakinleştirmeye çalışarak "Şşş," diyerek beni susturuyor. "Hareket etme."

Bana su içiriyor, sanki cennetteyim. İçimi bir ferahlama sarıyor ve katıksız hislerle tüylerim diken diken oluyor.

"Teşekkür ederim," diyorum. "Teşekkür ederim. Teşekkür ederim." Ama o iki kelimeyi kaç kez tekrarlarsam tekrarlayayım kulağıma yetersiz geliyor.

Bardağı yeniden ağzıma götürüyor.

"Acele etme," diye fısıldıyor ama ben kafamı sağa solla sallıyorum çünkü zamanım yok.

"O yanmamış," diyorum ona bakarak, ince yüzü bilgelik dolu çizgilerle kaplı, saçları yer yer griye çalıyor, bakışlarında anlayış ve acı var. "Okuldaydı. Üstü başı beton içindeydi."

Kafasını sallıyor.

"Ayağını sabitledik. Elinden geldiğince yürüdü, ben de taşıdım onu ama..."

Suyu yeniden ağzıma götürüyor ve yudumluyorum.

"Ona yardım getireceğimi ve onun için geri döneceğimi söyledim."

Yüzünde en ufak bir hareket olmuyor.

"Bana yardım edebilir misiniz? Lütfen."

Derin bir nefes alıyor ve dudakları ince bir çizgiye dönüşüyor.

"Ona onun için geri döneceğimin sözünü verdim... Ne kadar uzakta olduğundan emin değilim... *Shirakami-mae* istasyonunu geçince... Belki buradan bir kilometre uzaklıktadır... Belki daha az, emin değilim..."

İç geçirirken ciğerlerinden koyuverdiği havanın sesini duyuyorum.

"Bugün bu hastanede altı doktor var," diyor alçak ve sakin bir sesle. "Genelde otuz olur. Bu altısı içinde en az yaralı olan benim."

"O hâlde bir hemşire," diye yalvarıyorum.

Yüzü geriliyor. "Normalde iki yüz tane hemşire olmasına rağmen şu an on hemşire var."

"Ama..."

"Diğerlerinin nerede olduğunu sana söyleyemiyorum. Korkarım hayatta değiller çünkü eğer ellerinden gelseydi eminim her biri burada olurdu. Her yer hasta dolu, eminim görmüşsündür, her dakika yenisi geliyor. Dışarıdaki insanları gördün mü?"

Başımı sallıyorum.

"Evet, diyor. "Korkunç bir manzara." Ellerini havaya kaldırıp ardından yeniden kenetliyor. "Koridorlardaki ve koğuşlardaki insanların bazıları çoktan ölmüşler ama orada durmaya devam ediyorlar çünkü onları taşımaya zamanımız yok ve açık konuşmak gerekirse onları nereye koyacağımızı bile bilmiyorum."

"Size yardım edebilirim," diyorum. "Ben yapabilirim..."

Beni susturmak için tek elini kaldırıyor. "Genç adam, çok hastasın, kuşkusuz hepimiz hasta ya da yaralıyız ama yapamazsın..."

"Lütfen Keiko'ya yardım götürmeliyim. Size ihtiyacım var ya da...ya da... Benimle birlikte gelecek birine... Lütfen... Ujina hattının orada." Ayağa kalkmaya çalışıyorum ama dizlerimin bağı çözülüyor ve kendimi yeniden yerde buluyorum.

"Genç adam." Sesinde bir gerginlik var. "Lütfen içinde bulunduğum zor durumu anlamaya çalış. Arkadaşının olduğu yere yürüyüp onu buraya getirene kadar burada yirmiden fazla insanı tedavi edebilirim. Onlar için ne yapmam gerektiğine bağlı olarak belki de otuz."

"Ama ben..."

"Hayır, yapamazsın. Bunu söylemekten büyük elem duysam da arkadaşını tedavi etmek için hastaneyi terk edemem. Birini kurtarmak için binlercesinin yanından nasıl geçip giderim? Onun arkadaşı olarak sen bunu yapabilirsin ama bir doktor olarak ben yapamam."

"Tüm kalbimle üzgün olduğumu bil," diyor. "Sen de arkadaşın da daha fazlasını hak ediyorsunuz ama diğer herkes için de aynısı geçerli. Burada kalabilirsin," diye devam ediyor. "Elimden geldiğince seni tedavi eder, sana bakarım, ama..."

Hayır dercesine kafamı sallıyorum. "Onun yanına geri dönmem gerek. Onu orada bırakamam."

Ayağa kalkmaya çabalıyorum.

Ben dengemi bulmaya çalışırken bana destek oluyor ve bardağı ağzıma götürüp suyun kalanını içmemi sağlıyor.

"Keşke başka türlüsü elimden gelseydi," diyor ve bana kapıyı tutarken elini cebine atıp kırmızı, olgun ve pırıl pırıl bir domates çıkarıyor.

Domatesi görür görmez gözlerim kocaman açılıyor.

"Bunu ona götür," diyor.

Domatesi cebime atıyor ve eğilip teşekkür ediyorum.

Koridor boyunca sendeleye sendeleye ilerliyorum.

"Onu neden bıraktım ki?" diye düşünüyorum.

Pis zemine yayılmış insanların yanından ve üzerinden geçiyorum.

Buraya gelmek hiçbir işime yaramadı.

Gözlerimin önünde eğilip dönüp duran merdivenlere gelince birilerinin kolları ya da bacakları olduğunu düşündüğüm yumuşak şeylere basıyorum ama kimse bağırmıyor.

Şimdi burada benimle olabilirdi.

Koridorun sonunda parlak bir ışık var ve ben ona doğru yavaş yavaş yürürken duvarlardan fırlayan eller beni itip duruyorlar.

Onu nasıl bırakabildim?

Hastanenin kapısından dışarı göz kamaştıran güneş ışığına çıkıyorum ama her şey bulanıklaşıyor, tramvay hattını göremiyorum. Hiçbir şey göremiyorum. Hiçbir şey tanıdık gelmiyor.

Geri geliyorum Keiko.

İçimi bir panik kaplıyor. Başım zonkluyor. Bacaklarımda derman yok. Yere düşüyorum. İçimde bir şeyler eziliyor. Aşağı bakıyorum: Çatlamış domatesin kırmızısı gözüme ilişiyor. İçim hüzünle doluyor; doktorun nazik hareketini mahvettim. Midem çekiliyor. Kusuyor da kusuyorum. Tüm enerjim çekiliyor.

Seni kurtaracağım.

Yeniden ayağa kalkıyorum ama etrafımda ne var ne yoksa sallanıyor... Derken kararıyor... Dizlerimin üzerine yığılıyorum.

Keiko.

Öne doğru sürünüyor... Ayağa kalkmaya çalışıyorum... Bacaklarım bitik...

...Kollarım zayıf...

...Başımı dik tutamıyorum...

...Hareket edemiyorum...

Kurushī– işim bitti.

...Hiçbir şeyin önemi kalmadı... Yapmayı beceremediğim o tek bir şey hariç...

"Keiko," diyorum nefes nefese.

Bir mumun titrek ışığıyla aydınlanmış karanlık bir odada gözlerimi açıyorum.

Etrafımı çeviren duvarlardan hayatlarını kaybedenlerin hayaletleri misali gölgeler fırlıyor; bir açıklama veya neden arıyor gibiler. Gölgelerden gelen kulak tırmalayan seslerin arkadaşlarından ya da komşularından, kocalarından ya da karılarından, oğullarından ya da kızlarından bir haber almak için yalvaranların sesi olduğunu hayal ediyorum.

Keşke bu soruların cevabı bende olsaydı. Keşke acılarını geçirebilseydim. Ama yapamıyorum.

Yataktan süzülüp çıkıyorum ve büyük bir pencereye doğru parmak uçlarımda yürüyorum. Camı yok, içeri rüzgâr esiyor.

Zihnim berrak; bir zamanlar şehrimin ve evimin durduğu yerdeki karalığa bakıyorum, artık yerlerini korku ve acı doldurmuş.

"Sen hayatta değilken ben niçin yaşamak zorundayım?" diyorum.

Turuncu ve sarı renkli, parça parça minik alevler siyah fonun üzerinde dağılırken, gri duman gecenin karanlığında sürükleniyor.

Vücudum hayatta kalmış olmanın verdiği suçluluk duygusuyla ağırlaşmış durumda.

Rüzgâr yükseliyor ve beraberinde bin sayfalık bir kitabı getiriyor, yüzüme esiyor, başımın etrafında sayfaları birbirine vuruyor; sayfalar tenime çarparken ellerimi kaldırıp onları uzaklaştırıyorum. Kâğıtlar vücudumu keserken acıdan çığlık atmaya çalışıyorum ama sesim çıkmıyor ve sayfalara bakarken yavaşlayıp havada duruveriyorlar, etraflarında şöyle bir dönüp kendi kendilerini katlıyor ve aynı benim Keiko için yaptığım gibi turnalara dönüşüyorlar.

Kanatlarını çırpıyorlar ve kafamın etrafında daireler çiziyorlar. Derken bir rüzgâr esiyor ve geldiği gibi gitmesi, turnaları şehre saçması bir oluyor. Ardından ben mutlak bir sessizliğin içinde yapayalnız kalıyorum.

Kimsen kalmadı, diyor zihnimde bir ses. Herkesi hayal kırıklığına uğrattın.

Konuştuğum doktor aklıma geliyor, o kadar çok hastası varken ne kadar az zamanı olduğu düşünüyorum. Bir zamanlar hayatımın geçtiği, umutlarımın var olduğu, şimdiyse yaralılarla dolup taşan şehre son bir bakış atıyorum.

"İçlerinden bir kişi azalmış olacak," diyorum. "Böylece hak edenlerin zamanı ve şansı artacak. Bu fedakârlığı onlar için yapacağım."

Son kez nefes alıp gözlerimi kapatıyor ve öne doğru eğiliyorum. Bir an tenime değen havayı ve midemdeki sarsıntıyı hissediyorum, ardından hiçbir şey hissetmez oluyorum.

Birisi mırıl mırıl konuşuyor.

Derinden bir bip sesi geliyor.

Sert bir zeminin üzerinde giden tekerlekler.

Önce sesleri duyuyorum.

Bir kapanın açılıp kapanışı.

Bir kâğıdın hışırtısı.

"Uyanıyor." Bir kadın sesi, tuhaf bir aksanı var.

Göz kapaklarımı bir beyazlığa açıp kapıyor, karşılarındaki bir şekle odaklanmaları için kırpıştırıyorum. Yuvarlak bir yüz, siyah saçlar, kahverengi gözler ve aheste bir gülümseme.

"Kimsiniz siz?" Sesim çatal çatal.

"Burada çalışıyorum."

Bakışlarımı ondan ayırıp odada gezdiriyorum; beyaz yataklar, beyaz bir tavan, beyaz duvarlar, beyaz yastıklar.

"Neredeyim ben?"

"Tokyo'da bir hastanede," diyor.

Gözlerimi kapıyorum, ardından tekrar açıyorum ama her şey hâlâ aynı görünüyor. İçimi çekiyor ve kafamı sallıyorum.

"Anlamıyorum," diye cevap veriyorum. "Ben buraya nasıl geldim? Neden buradayım?"

"Hiroşima'dan getirildin ..."

"Ama..."

"Kızılhaç Hastanesi'ndeymişsin, çok kötü durumdaydın..."

"Hayır..." diyorum.

"Hatırlamamana şaşmamalı..."

"Hayır... Düşünmeye... Hatırlamaya çalışıyorum... Beyazlığı... Bombayı... Sıcaklığı... Keiko'yu bulduk... Hiro öldü... Hastaneye yürüdüm... Keiko'yu bıraktım..."

"Keiko," diye düşünüyorum.

Doğrulup oturur pozisyona geliyor, bacaklarımı yataktan aşağı sarkıtıyorum. Vücudum acıyor ve başım zonkluyor ama yine de üzerimdeki çarşafı kaldırıyorum.

"Benim gitmem lazım," diyorum.

Olmaz dercesine kafasını sallıyor. "Hayır, gidemezsin," diye cevap veriyor.

Elini sertçe göğsüme bastırıyor ve ilk kez kollarımda ve bacaklarımda bandajlar olduğunu ve her yanımdan kablolar sarktığını fark ediyorum.

"Mecburum." Ayaklarımı yere koyuyorum ama usulca ayağa kalkmaya yeltenince başım dönüyor. Kadın ellerimden tutuyor. Yatak tekrar bana doğru gelirken kadının yüzü gözümün önünden geçiyor ve kendimi yeniden uzanırken buluyorum.

"Basitçe ifade etmem gerekirse bir yere gidebilecek kadar iyi değilsin," diyor.

"Hiroşima'ya geri dönmem lazım," diyorum. "Mecburum. Anlamıyorsunuz. Beni bekliyordur. Beklemesini söyledim ona. Onun için geri döneceğimi söyledim." Ko-

nuşmaya çalıştıkça boğazım acıyor ve beş dakikadır uyanık olmama rağmen, inanılmaz derecede yorgun hissediyorum.

"Lütfen bana yardım edin. Gitmem lazım."

"Seni bekleyen kim?" diye soruyor kadın.

"Keiko." Adı koğuşun sessizliğinde kulağa tuhaf geliyor. "Onu daha fazla taşıyamadım. Yardım getirmek için gittim ama... Onu yalnız başına bıraktım. Yanmış bir tramvayın yanında. Yardım almaya gittim. Onu daha fazla taşıyamıyordum. Denedim..."

"Ne zamandı bu anlattığın?" diye soruyor. "Bombanın atıldığı gün mü?"

"Ertesi günü."

Gözlerini kırpıştırıp duruyor ve bakışları benden uzaklaşıp kapıya, koğuşun çevresine kayıyor, ardından yeniden bana dönüyor. Gülümsemeye çalışıyor ve gülümsemesinin ardında bir acıma gizli. "Arkadaşının artık orada olduğunu zannetmiyorum," diyor usulca. "Nasıl desem, üzerinden... Epey zaman geçmiş..."

Ona bakakalıyorum. "Ne kadar zaman?"

"Sanırım gidip bir doktor çağırsam iyi olacak," diyor. "Birilerine senin uyandığını söylemeliyim."

"Ne kadar zaman geçti?" diye soruyorum tekrar.

"Buraya tam olarak hangi tarihte getirildiğini bilmiyorum..."

"Ama bugünün tarihini biliyorsunuz!"

"Ben gerçekten yapa..."

"Ne kadar zaman geçti?" diye bağırıyorum.

"Bombadan beri mi?" diye soruyor sakince. "Dört hafta," diyor.

"Dört hafta mı?" diye tekrar ediyorum. "Eylül ayında mıyız?"

Kafasıyla onaylıyor. "3 Eylül."

"Dört hafta mı?" diye düşünüyorum. Keiko'yu hastaneye giderken tek başına bırakmamın üzerinde dört hafta geçmiş. Hâlâ gözümün önünde, ona turnayı verdiğimde benimkilere bakan gözleri. Ona verdiğim söz.

"Hayır," diye kafamı sallıyorum. "Hayır, bu doğru olamaz... Hayır..."

"Üzgünüm," diyor. "Gerçekten, üzgünüm..."

Başım ağırlaşıyor ve avuçlarımın içine düşüyor. Gözlerim batıyor. Göğsümün üzerinde bir ağırlık. Nefes alamıyorum. Yüzüm yanıyor.

Hiro'ya söylediğim sözler, Keiko'ya verdiğim söz aklıma geliyor ve beni beklerken üzerine çöken, onu tamamen yutan karanlıkta o tramvayın yanında tek başına oturuşu gözümde canlanıyor.

Acaba benden umudu ne zaman kesti?

Ne yaptı?

Acaba hareket etti mi? Hayatta kalmak için çabaladı mı, yoksa yolumu gözlerken yavaş yavaş son nefesini mi verdi?

"Üzgünüm Keiko," diye fısıldıyorum. "Üzgünüm."

Bu sefer gözyaşlarım dökülürken yüzümü saklamaya bile çabalamıyorum. Gözyaşlarım düşerken karanlık da çökmeye başlıyor.

Epey sonra yeniden uyanıyorum.

Penceremden bakınca akşam karanlığının çöktüğünü görüyorum.

Hatıra kırıntıları aklıma üşüşüyor: Bana su içiren bir doktor, kırmızı bir domates, hastaneden ayrılışım -evet, tramvay hattını aramak için hastaneden ayrıldığımı hatırlıyorum- ama sonrasında nereye gittim... Nereye?

Hastanede... Açık pencere - evet, şimdi onu da hatırlıyorum- açık pencereye tırmandığımı, kenarına oturduğumu, öne doğru edildiğimi...ama...bu nasıl mümkün olabilir ki?

Hastaneyi zihnimde canlandırıyorum.

"Pencereleri bunlar gibi değildi," diye düşünüyorum, büyüktü evet ama bir sürü gözden meydana geliyordu. İçlerinden geçmiş olamama imkân yok.

Peki ya havada uçuşan sayfalar? O turnalar?

"Sen bunları rüyanda gördün," diyorum kendime. Hayal ettin. Halüsinasyon gördün ya da öyle olmasını umdun. Kendini öldürmeye kalkışmadın. Gerçek olan bu. Gerçek olan dört hafta.

Kadın yeniden yanıma geliyor.

"Bana gerçek olduğunu söyle," diyorum.

Dudaklarını yukarı doğru kıvıran, gözlerinin kenarını kırıştıran gülümsemesini izliyorum. "Gerçeğim," diyor. "Rüya gördüğünü mü düşündün?"

Cevap vermiyorum. "Hayır,"diye düşünüyorum, öldüğümü düşündüm. Öyle olmasını umdum.

"Sen hemşire misin?" diye soruyorum.

Hayır dercesine kafasını sallayıp "Çevirmenim ben," diyor. "Doktorlara yardım etmek için buradayım."

Kaşlarımı çatıyorum. "Neden çevirmene ihtiyaçları var ki? Nereliler?"

Bir süre susuyor. Sonra "Bombadan sonra olan herhangi bir şeyi hatırlamıyor musun?" diye soruyor. "O zaman ile şimdi arasında herhangi bir şeyi? Doktorlar bilincinin birkaç kez yerine geldiğini söylediler."

"Hiçbir şey hatırlamıyorum," diyorum.

İçini çekiyor. "Yemek yemelisin," diyor ve ardından yemek çubuklarıyla birlikte önüme bir kâse pirinç koyuyor ve kelimeleri telaffuzundaki o tuhaf aksanı fark ediyorum.

"Sen nerelisin?" diye soruyorum. "Doktorlarla aynı yerden mi?"

Sesinde bir tereddüt, yüzünde bir endişe hissediyorum. "Ben Oregon, Portland'danım," diyor.

"Sen Amerikalı mısın?" Sesim ona inanmıyormuşum gibi yükseliyor.

"Öyleyim," diye cevap veriyor.

"Peki ya...doktorlar?" diye soruyorum.

"Bazıları Amerikalı," diyor. "Hepsi değil."

"Ama..." Kaşlarımı çatıyorum çünkü anlayamıyorum.

"...Amerikalı... Amerikalı doktorların burada ne işi var?" Sürahiyi kaldırıp bir bardağa su koyuyor. "Atom bombasından sonra çok şey oldu," diyor.

"Atom bombası mı? Gaz bombası değil miydi o? Ya da misket bombası?"

"Değildi," diyor. "Atom bombasıydı."

Ona bakakalıyorum.

"Amerikalılar attı." Sesi sakin. "Bir tane de Nagasaki'ye, üç gün sonra."

Ağzımdan tek kelime çıkmıyor.

"Üzgünüm," diyor ve sesinde samimi bir üzüntü hissediyorum. "Amerikan birlikleri Japonya teslim olduktan sonra geldiler..."

"Japonya teslim olduktan sonra mı? Hayır, bu kesinlikle doğru olamaz. İmparator asla teslim olmaz. Yanılıyorsun. Böyle bir şey asla olamaz!" Sesim yükseliyor, hastalar bana bakıyorlar, bir hemşire kapıdan bize bakıyor, bir doktor...

Yaklaşıyorlar ama yanımdaki kız ona gelme dercesine kafasını sallıyor.

"Lütfen sakin kalmaya çalış..."

"İmparator asla teslim olmaz... Bu doğru olamaz..."

"Lütfen..."

Bakışlarım kızdan odadaki diğer hastalara kayıyor, başlarını eğmiş duruyorlar, yakınımda duran doktora bakıyorum ve bombayı, sıcağı, yangınları, yıkımı, cesetleri hatırlıyorum. Bir tane de Nagasaki'ye atıldığını gözümde canlandırıyorum. Ama teslim olmak? Kendimi kandırılmış, hayal kırıklığına uğramış hissediyorum, ordumuzdan utanıyorum.

"Şurada duran doktor," diye soruyorum, "Amerikalı mı?"

"Evet, Amerika Kolordusu'ndan Doktor Edwards. Seni o tedavi ediyor. Ben de kadınlar kısmındanım. Iowa'da eğitim aldım. Babam Japon. 1912'de Amerika'ya yerleşmiş ve orada annemle tanışmış. Ben o nedenle kendimi bildim bileli iki dili de konuşuyorum."

"Amerikalılar Japonya'yı işgal etmişler," diye fısıldıyorum, bu kelimelerin benim ağzımdan çıkmasına ve kulağa gerçek gelmesine şaşkınım. Babamın yüzündeki kederi hayal ediyorum. Diğer pek çok kişinin yapacağı gibi teslim olacağına kendini öldürürdü ama... Bomba yeniden aklıma geliyor ve midemi bulandıran bir dehşet duygusu içinde

muharebe sırasında bizim birliklerin neden olduğu terör söylentilerini hatırlıyorum.

"Öç almak için mi geldiniz?" diye soruyorum. "Bizi fethettiğiniz için gülmeye mi geldiniz?"

Başını iki yana sallıyor. "Hayır. İnsan neden böyle bir şey yapsın ki? Hayır. Toparlanmanıza yardım etmek ve bombayı incelemek için buradayız."

"O hâlde ben de o yüzden buradayım? İncelenmek için mi?"

"Sanırım bir bakıma öylesin," diyor. "En kötü durumda olanların yalnızca bir kısmı buraya getirildi. Henüz kimse bombanın etkilerini tam anlayabilmiş değil. Ancak sonrasında sana çok iyi bakıldı. Eğer buraya getirilmeseydin..."

Su bardağını bana uzatıyor, acele etmeden içiyorum, bu esnada koğuşa bir sessizlik çöküyor.

"Kimdi o?" diye sorarken sesi alçak ve sakin. "Az önce bahsettiğin kız. Söz verdiğin. Kız arkadaşın mıydı?"

Yüzeyindeki minik kabarcıkları izleyerek su bardağına bakıyorum. "Arkadaşımın kız kardeşi," diye fısıldıyorum. "Beş yaşındaydı."

Keiko'nun geçirdiği beş kısa yılı ve önümde uzanan, suçluluk duygusuyla dolup taşacak ömrü düşünüyorum.

"Bu şekilde yaşamak onurlu olmayacak," diyorum kendi kendime.

"Yani," diyor kız başucumda. "Hâlâ hayatta olabilir. Biri ona yardım etmiş olabilir. Yetimhanelerden birine gönderilmiş olabilir. Başarıp başaramadığını bilmiyorsun."

Cevap veremiyorum.

"Babamın bir lafı vardı," diye devam ediyor sözlerine. "Okulda zor bir gün geçirdiğimi ya da bisiklet sürmeyi öğrenemediğimi söylediğimde bana 'Maymun iştahlısın,' derdi. Bu deyimi biliyor musun?"

"Çok çabuk pes ettiğin anlamına geliyor," diyorum.

Başını sallıyor.

"Onu bırakmakla çok çabuk pes etmiş olduğumu mu düşünüyorsun? Sence..."

"Yo, yo, yo..," diyor. "Hiç de bile. Orada yanınızda bile değilken böyle bir şeyi nasıl söyleyebilirim? Hayır, demek istediğim ondan çok çabuk vazgeçiyorsun."

Sarf ettiği sözler bana fazla nazik geliyor.

Öne uzanıp yatağımın yanındaki masadan bir şey alıyor.

"Sanırım bu senin, diyor. Genji'nin Hikâyesi. Ne kitap ama. Kim bilir kaç sayfa!"

Hızla ona dönüyorum. "Nasıl?"

"Seninle birlikte geldi. Üzerindeki sabahlığın cebindeydi."

Ellerinde tuttuğu şeye bakıyorum.

"Okuması çok zor," diyor. "Bir ara ıslanmış olmalı. Bazı sayfalar kaskatı olmuş, kapağı da şişmiş. Sen ciltleri birbirine mi yapıştırdın?"

Kitabı ondan alırken başımı sallıyorum ve parmaklarımı sırtında kâğıdın köşelerinde gezdiriyorum.

"Onu bana babam vermişti," diye fısıldıyorum.

"Pekâlâ, umarım ilk sayfasını okumuşsundur," diyor. "Çünkü biri o sayfayı koparmış."

Elimi ağzımın üzerine götürüyorum; tek kelime edemiyorum. Genji'nin Hikâyesi'nin bu kadar yolu benimle gelmeyi başarmış olmasına inanamıyorum.

"Gitmeliyim," diyor "Yarın gelip seni göreceğim." Ayağa kalkıp kapıya doğru yürüyor.

"Adın nedir?" demeyi beceriyorum arkasından.

Arkasını dönüp gülümsüyor. "Megumi."

Doktorlar nazikler. Hemşireler de. Şefkatli elleriyle bir anne ya da babanın ya da sizi seven birinin özeniyle yanıklarıma ve yaralarıma dokunuyorlar. Yine de bandajlarımı çözerlerken hâlâ tüm vücudum acıyla titriyor. Zihnimi doktorların titreyen ellerinden ve bir şeyleri onaylamadıklarını belli edercesine çıkardıkları cık cık cık seslerinden uzaklaştırmak için başka şeyler düşünerek yatıyorum.

Görünüşe göre iyileşmiyorum.

Kontrollerini bittikten sonra yanıma, hepsi bombadan sonra basılmış bir sürü gazeteyi bırakıp yanımdan ayrılı-

yorlar. Bu gazeteleri arka arkaya, geceler boyunca ve ertesi sabahın ilk saatlerinde okuyorum.

Nagasaki'ye atılan bombayı, İmparatorumuzun teslim oluşunu, topraklarımızın düşmanımız tarafından işgal edilişini öğreniyorum. Bombanın etkilerine dair fazla bir şey öğrenemesem de yanıkları tedavi eden doktorların yaşadıkları kafa karışıklığına ve yaralı olmayanların uykuda görülen kâbuslar misali aniden ve beklenmedik bir şekilde nasıl öldüklerine dair bir sürü şey öğreniyorum.

Daha fazla okudukça, ne öfkeli, ne küskün olduğumu, herhangi bir yargıda bulunmayacağımı ve taraf tutmayacağımı anlıyorum çünkü olan olmuş. Şu an tek düşündüğüm çok fazla insanın acı çektiği.

Okumaya yalnızca diğer hastalardan kısık ışığımı söndürmemi ima eden şikayetler geldiğinde son veriyorum. Oysa uykum geldiğinde bile suçluluk duygum devam ediyor; Keiko'nun hayali her gece rüyalarıma giriyor.

Megumi ertesi sabah geri geliyor. Bir bardak çay getirip bana veriyor; bardağı avucumun içinde tutuyorum.

Karşı yatakta ihtiyar bir kadın orta yaşlı bir adama pilav yediriyor. Pilavı ağzına götürüşündeki özeni ve yemesini bekleyişini izliyorum. Nasıl da sabırlı!

"Senin ailen yok mu Ichiro?" diye soruyor Megumi.

"Babam beş yıl önce savaşa gitti. İki yıldır ondan haber almadık. Bomba atıldığında annem işe gidiyordu. Muhtemelen sığınacak hiçbir yer bulamamıştır."

Cevabı sessizlik oluyor.

"Ölenlerin rüyamızda bizi ziyaret ettiklerine inanır mısın?" diye soruyorum.

"Hayaletler gibi mi?" diye karşılık veriyor.

Fincanı dudaklarıma götürürken başımı sallıyorum.

"Ben cennet ile cehenneme ve iyi bir insansan cennete gideceğine inanıyorum, Tanrı'nın yeryüzünü yarattığına inanıyorum. Ancak hayaletlere inanmıyorum."

"Pek çok kişi hayaletler gördüğünü iddia ediyor. Annem bir sabah uyandığında babamı yatağının ayakucunda gördüğünü söylemişti. Üniforması kanla kaplıymış."

"Belki de bunun olmasından korktuğu için bunu gördü. Zihni ona oyun oynuyordu."

Çayımdan bir yudum daha alıyorum.

"Bana Keiko'dan bahsetsene," diyor.

Yirmi dakika konuştuktan sonra beceriksizliğimi ve duyduğum suçluluğu yeniden anlatmaktan tükenmiş hâldeyim. Uyumak istiyorum.

Buna rağmen üniformasından gelen temiz kokuyu, saçlarının kokusunu içime çekebiliyorum ve yakınımdaki kah-

verengi gözlerini, kulağının kenarından kıvrılan saç tutamını görmek için başımı kaldırıyorum.

"Hiroşima yakınlarına konuşlanmış bazı insanları tanıyorum," diye fısıldıyor. "Yardım edip edemeyeceklerini sorabilirim. Şehre giderlerse belki sorup soruşturabilirler."

Konuşamadığım için yalnızca kafamı sallıyorum, kalbim minnetle dolu.

Hastanede dakikalar insana saatlermiş gibi geliyor.

Kitabımın buruşuk sayfalarını okuyorum ama babamın bahsettiği sihri henüz bulamadım.

Hastaneden gitmek istiyorum ama izin vermiyorlar. Doktorların buyruklarına rağmen taburcu olmaya niyetlenirken kendi kendime bakacak gücüm olmadığından korkuyorum ve henüz nerede yaşayacağıma da karar verebilmiş değilim.

Artık Hiroşima'da benim için hatıralardan başka şey kaldı mı bilmiyorum.

Keiko her gece rüyalarımda beni ziyaret etmeye devam ediyor.

Bazı rüyalar bomba gününden önceki hatıralara ait: Bahçede oyun oynarken, annesiyle konuşurken, ondan daha hızlı koşamazmış gibi yapan Hiro'yu evin içinde kovalarken.

"Bazen kendini yalnız hissediyor musun?"diye sormuştu bir keresinde yemek masasındayken. Resim çiziyordu, Hiro ile ben ödevimiz hakkında konuşuyorduk.

"Niçin?" diye sormuştum.

"Teksin. Hiro olmasa ben kendimi yalnız hissederdim."

"Ben sen olmasan yalnız hissetmezdim," diye cevaplamıştı Hiro. "Böylece annemin yaptığı tüm *dorayaki* keplerini ben yerdim ve o işe gittiğinde sana göz kulak olmak zorunda kalmazdım!"

Kızgın gözlerle ağabeyine bakmıştı ama Hiro ödevine geri döndüğünde ona doğru eğilip "Sen olmasan, ben kendimi yalnız hissederdim," demiştim.

Bana şaşkın gözlerle bakmıştı. Ben de ona göz kırpmıştım.

Ancak Keiko'nun olduğu rüyalarım çoğunlukla o günde geçiyor. Bunlar suçluluk duygumun ve hayal gücümün kabusa çevirdiği rüyalar.

Turnayı eline tutuştururken ve gitmek için ayağa kalkarkenki yüzünü. Geri döneceğime söz verirkenki gözlerini.

"Geri dönmedin," diyor. "Yalan söyledin."

Kollarımda ağırlığını, yüzümde saçlarını hissediyorum.

"Çok yorgundum," diyorum. "İkimiz birlikte olsak hastaneye varamazdık. Başka türlü nasıl yapardım bilemedim."

"Beni yüzüstü bıraktın," diyor.

Yorgunluğun nasıl hissettirdiğini, uzuvlarımdaki ve yüzümdeki acıyı ve bitkinliği hatırlamaya çalışıyorum ama başaramıyorum.

O kadar kötü hissetmiş olamazsın, diyor zihnimden bir ses.

O kadar hasta ya da o kadar yaralı olmuş olamazsın.

Onu taşıyabilirdin.

Onu kurtarabilirdin.

Yardım edebilirdin.

Kafamda başka bir ses bağırarak cevap veriyor:

Biliyorum! Biliyorum!

Hiro'yu da rüyalarımda görüyorum.

İlkokulda yan yana oturuyoruz. İçimizden birisi öğle yemeğini unutmuşsa yemeğimizi paylaşıyoruz. Yürüyerek eve dönüyoruz, öğretmenlerden, ödevlerden şikayet ediyo-

ruz, anne-babalarımız ve angarya ev işleri hakkında dırdır ediyoruz.

Sonra suyun içindeki yüzünü, duyup duyacağı son sözleri söylerkenki gözlerini görüyorum rüyalarımda. Asla tutamayacağım o sözü.

Gecelerce bu kabuslardan hastanenin karanlığına ve sessizliğine uyanıyorum, pencere aşağı atlamaya, kapı kaçıp gitmeye davet ediyor.

"Onu kurtaramadıysam neden hayatta kaldım ki?" diye düşünüyorum.

Megumi sık sık geliyor. Adımlarının zemininin üzerinde çıkardığı sesi tanımaya başlıyorum.

Beklenti dolu gözlerimi onun gözlerine diktiğimde "Henüz değil," diyor. Adımlarının hızlanacağı, yüzünün bir gülümsemeyle aydınlanacağı ve başını aşağı yukarı sallayacağı günün gelmesi için yaşıyorum.

Yan yatağımdaki adam taburcu olmak üzereydi ama tüm vücudunu bir gecede bir kızarıklık kapladı; iki gün sonra öldü.

İyileşmiş gibi durmamın üzerinden yalnızca birkaç gün sonra, yarım saatten fazla uyanık kalmaya ya da tek bir uzvumu güç belâ hareket ettirebilmeye başlayacağım.

Yaralarım iltihaplanmış. O yüzden yavaş iyileşiyorlar.

Doktorlara "Neden?" diye sorup duruyorum. "Bomba yüzünden mi?"

Yalnızca omuz silkiyor ve yürüyüp gidiyorlar.

Hiroşima'ya dair kafamdaki düşüncelerin ardı arkası kesilmiyor. Kaç kişiyi öldürdüler? Kaç kişi hayatta kaldı? Ölüleri ne yaptılar? Hayatta kalanlar nerede yaşıyor? Şehri yeniden inşa ediyorlar mı? Evimin olduğu yere ne olacak?

Sorular kafama üşüşüyor ve dikkatimi dağıtıyor.

Durmaksızın.

Megumi sorularıma cevap vermeye çalışıyor ama çoğu zaman cevaplarını bilmiyor ve özür dilerken tek elini yorgun yüzüne sürtüyor.

Bana Amerikan romanları getiriyor, başucuma oturup onları bana okuyor, okudukça tercüme ediyor ve sesi beni caz müziğin çalındığı görkemli partilere, göçmen işçilerle Kaliforniya tarlalarına ya da bir dedektifle Los Angeles'ın arka sokaklarına götürdüğü için, hava babamın bahsettiği o sihirle doluyor.

Yine de sabırsızlanıyorum.

İyileşmek ve taburcu olmak istiyorum.

Keiko'yu bulmak istiyorum.

Megumi'nin koridordaki adımlarının hızlandığını duyduğumda birkaç gündür kendimi iyi hissediyor durumdaydım. Uzun zamandır sahip olmadığım bu güçle kendimi oturur pozisyona getiriyorum ve güneş gibi ışıldayan yüzü, kırışık üniforması ve arkadan toplanmış saçlarıyla köşeden belirmesini bekliyorum.

Yine de onu omzuna attığı ceketi ve elinde çantasıyla kapıda dikilirken gördüğümde şaşırmadan edemiyorum.

"Dışarı çıkıyoruz," diyor. "Doktor yeterince iyi olduğunu söyledi. Ufak bir yolculuğa çıkacağız. Hiroşima'ya."

"Herhangi bir haber var mı?" diye soruyorum.

"Pek sayılmaz," diyor. "Sadece nereye bakabileceğimize dair tavsiyeler." Omuz silkiyor. "Belki bir ipucu olur."

Haftalardır bunu bekliyordum. O nedenle büyük bir çaba harcayarak nefes alıp verişimi kontrol etmeye ve yüzümü ifadesiz tutmaya çalışsam da ayaklarım çoktan yataktan fırladılar bile.

Yanımda duruyor.

"Al bakalım," diyor. "Birkaç parça kıyafet. Umarım bedenleri olur. Erkek askerler gönderdi bunları."

"Amerikan giysileri mi?" diye soruyorum.

Kafasını sallıyor ve giysileri yatağımın üzerine, yanıma koyuyor.

Bir çift gri pantolon, mavi bir gömlek ve bir kazak. Elimi üzerlerine koyuyorum. Yumuşak. Temiz. Ütülüler.

"Sana yeni iç çamaşırları satın aldılar," diye fısıldıyor ve bir kese kâğıdını bana uzatıyor.

"Niçin?" diye soruyorum.

"Yardım etmek için. Çünkü birini kaybetmenin nasıl bir şey olduğunu biliyorlar. Çünkü onların da küçük kız kardeşleri var. Çünkü sen ve biz düşman değiliz."

Koğuş sessiz, biz de alçak sesle konuşuyoruz. Kıyafetleri yatağın üzerinden kaldırıyorum.

"Onlara şükranlarımı ilet lütfen," diye fısıldıyorum.

Tokyo'dan Hiroşima'ya tren yolculuğu uzun bir yolculuk, neredeyse bir gün sürüyor ve uyuyarak geçirmediğim zamanlarda pencereden dışarıya, daha önce hiç görmediğim kasabaya, köylere bakıyorum.

"Beni Tokyo'ya nasıl getirmişler?" diye soruyorum Megumi'ye.

"Bazı insanları bunun gibi trenlerle getirmişler," diyor.

"Hiroşima'dan geçen tren hatları işliyor muydu ki?"

Kafasını sallıyor.

Pencereden pastel yeşil tonlarında tarlaları, ağaçlarla kaplı tepeleri, patikaları ve tek tük evlerin geçişini izliyo-

rum ve "Acaba Hiroşima şimdi nasıldır?" diye düşünüyorum.

O günden önce nasıl olduğuna dair hatıralarım çok net: T şeklindeki geniş Aioi-bashi köprüsü, Yenko köprüsündeki metal kuş heykelleri, Motoyasu nehri üzerindeki alçak tekneler, hatlar boyunca uzanan metal veya ahşap tramvaylar, Sanayi Teşvik Salonu'nun süslü kubbesi, sokaklardaki harala gürele...

Pencereden dışarı bakmaya devam ederek "Hiro ve benim birlikte ilk izin günümüzdü," diyorum. "Bir gün önce ya da bir gün sonra olmuş olsa belki de fabrikanın içinde uçak parçaları imal ediyor olacaktık. Birisi izin gününü benimkiyle değiştirip değiştirmeyeceğini sordu. Eğer kabul etmeseydim, şu an Hiro hâlâ hayatta olabilirdi."

"O cümle neydi?" diye soruyor Megumi. "*Shikata ga nai* mi?"

Bakışlarımı pencerenin dışında, uzaklara sabitliyorum; tarlaların, yolların, evlerin, çiçeklerin ve ağaçların bulanıklaşıp iç içe geçen renklerini izliyorum.

"*Shikata ga nai* mi? 'Yapacak bir şey yok mu?'," diyorum. "Başka birinin hayatı hakkında nasıl bu kadar umursamaz olabiliyorsun?"

"Bazı kararlar almışsın ve şimdi bunlarla yaşamak zorundasın. Onu yangından kurtarmak için nehre götürmüşsün. Tek seçeneğin buymuş. Onu sen öldürmedin. Aslına

bakarsan, izin günlerinizi değiştirmeseydiniz, ölmüş olacaktın. Peki o zaman Keiko nerede olurdu?"

Sessiz kalıyoruz. Söylecek sözüm yok. O nedenle ağzımı açmıyorum. Yine de bir saniyelik zamanda aramızda milyonlarca şey geçiyor ve o an ona karşı hislerimi fark ediyorum.

Uzaklara bakıyorum çünkü fark ettiğim şey muhteşem ama aynı zamanda çekilir gibi değil.

Trenlerin rahatsızlığı ve büyük boy gazetelerin pratik olmaması hakkında, gergin bir muhabbetin ardından kısa bir süre sonra kendimi dalgaların harabeye çevirdiği bir denizde bulduğum rüyalarla dolu bir uykuya sürükleniyorum.

Yiyecek ve içecek getirmiş, ben uyandığımda kaplardan pirinç ve balık çıkarıp yemek çubukları ve bir peçeteyle birlikte bana uzatıyor.

"Bunları hastane tedarik etti,"diye fısıldıyor.

"Trenin parasını kim ödedi?" diye soruyorum.

Lokmasını yutuyor. "İçimizden birkaç kişi," diye cevap veriyor.

"Size ödeyeceğim."

Kafasını sallıyor "Hayır," diyor. "Bizim hediyemiz."

"Ne kadar naziksiniz," diyorum fısıltıyla. "Ama kabul edemem."

"Neden?" diye soruyor. "Amerikalı olduğumuz için mi?"

"Hayır. Alakası yok."

"Düşmanın olduğumuz için mi?"

"Sen benim düşmanım değilsin ki, sen benim..."

"O hâlde aşırı onurlu olduğun için mi?" Gülümsüyor.

Kafamı sallayıp gözlerimi deviriyorum. "Çünkü ben bunu haketmiyorum," diye fısıldıyorum.

Derin bir nefes aldığını duyabiliyorum. "Mutlu olmayı mı hak etmiyorsun?" diye soruyor.

Cevap vermiyorum.

"Güzel bir hayat sürmeyi? Bir geleceğin olmasını? Belki Keiko'yu bulabilirsen, hayatına devam edebilirsin."

"Ben bunların hiçbirini hak etmiyorum," diyorum. "Onu ve en yakın arkadaşımı hayal kırıklığına uğrattım. Bununla nasıl yaşayabilirim ki? Hiro ben Keiko'yu kurtarabileyim diye öldü. Yine de başaramadım!"

"Elinden gelenin en iyisini yaptın," diyor.

"Hayır," diyorum. "Onu bırakmamalıydım. Onunla yola devam etmeliydim."

"Eğer onunla devam etseydin, hastaneye asla varamazdın. Şimdi ikiniz de ölmüş olurdunuz. O an için en iyi olanı yapmışsın. İkinize de bir şans sunmuşsun. Yapabileceğin tek şey buydu."

Bana doğru eğiliyor. "Belki de konuştuğun doktor gidip onu buldu veya onun yanına birini gönderdi. Belki de başka

biri onu buldu ve ona baktı. Bilemezsin ki. Ama bunu ona ve Hiro'ya borçlusun, pes etmemeyi. Becerebiliyorsan onu bulmayı borçlusun. Eğer beceremezsen, onun hatırasını hep yanında taşımalısın. Peki ölür ya da pes edersen kim hatırlayacak onu? Her hâlükarda," diyor, "*shikata ga nai*. Kendine acımayı bırakmanın zamanı geldi."

Ağzıma bir parça balık atıyor ve çiğniyorum. Yuttuktan sonra başımı kaldırıp ona bakıyorum.

"Bana evinden bahsetsene," diyorum.

Konuşma Oregon'da yetiştiği yıllara ait eğlenceli anekdotlara, mutlu anılara, babasının yaşamak için Amerika'ya gelişine, ona sürekli mektuplar yazıp fotoğraflar gönderen ve sıla hasreti çekmediğinden içini suçluluk duygusuyla dolduran erkek kardeşine kayıyor.

"Japonya'yı seviyorum," diyor. "Daha fazlasını görmek isterdim ama..."

"Ben daha önce Hiroşima'nın dışına hiç çıkmamıştım," diyorum ona ve Fuji Dağı'nı görmeye, yabanda leyleklerin fotoğraflarını çekmeye, Shinto tapınaklarını ziyaret etmeye dair hayallerimizi paylaşıyoruz.

"Duyan da bizi turist sanacak," diyor yüzünde bir gülümsemeyle.

Onunlayken zaman huzurlu ve rahat geçiyor. Kalbim gülümsemem için çaba harcasa da vücudum ve yüzüm kaskatı, duygusuz kalıyor. Hâlâ suçluluk duygusuyla dolup taştığım için herhangi bir mutluluğun gelip beni bulacağına inanmıyorum.

Manzara ve ruh hâlimiz değişiyor.

Geniş çeltik tarlaları artık sulu ve yeşil değil, aksine yol yol kahverengiye dönmüşler, evler kırılmış pencereleri ve düşmüş kiremitleriyle sanki acı içinde çökmüşler.

Derken sanki bir çizgi çekilmişçesine tüm evler yok oluveriyor.

Ardımızdaki tepelerden denize birkaç mil boyunca bir şehrin mezarlığı uzanıyor; tek tük beton binalar ezilmiş molozların, kömüre dönmüş ağaçların ve yanmış telgraf direklerinin arasında yıkık dökük mezar taşları misali ayakta duruyor.

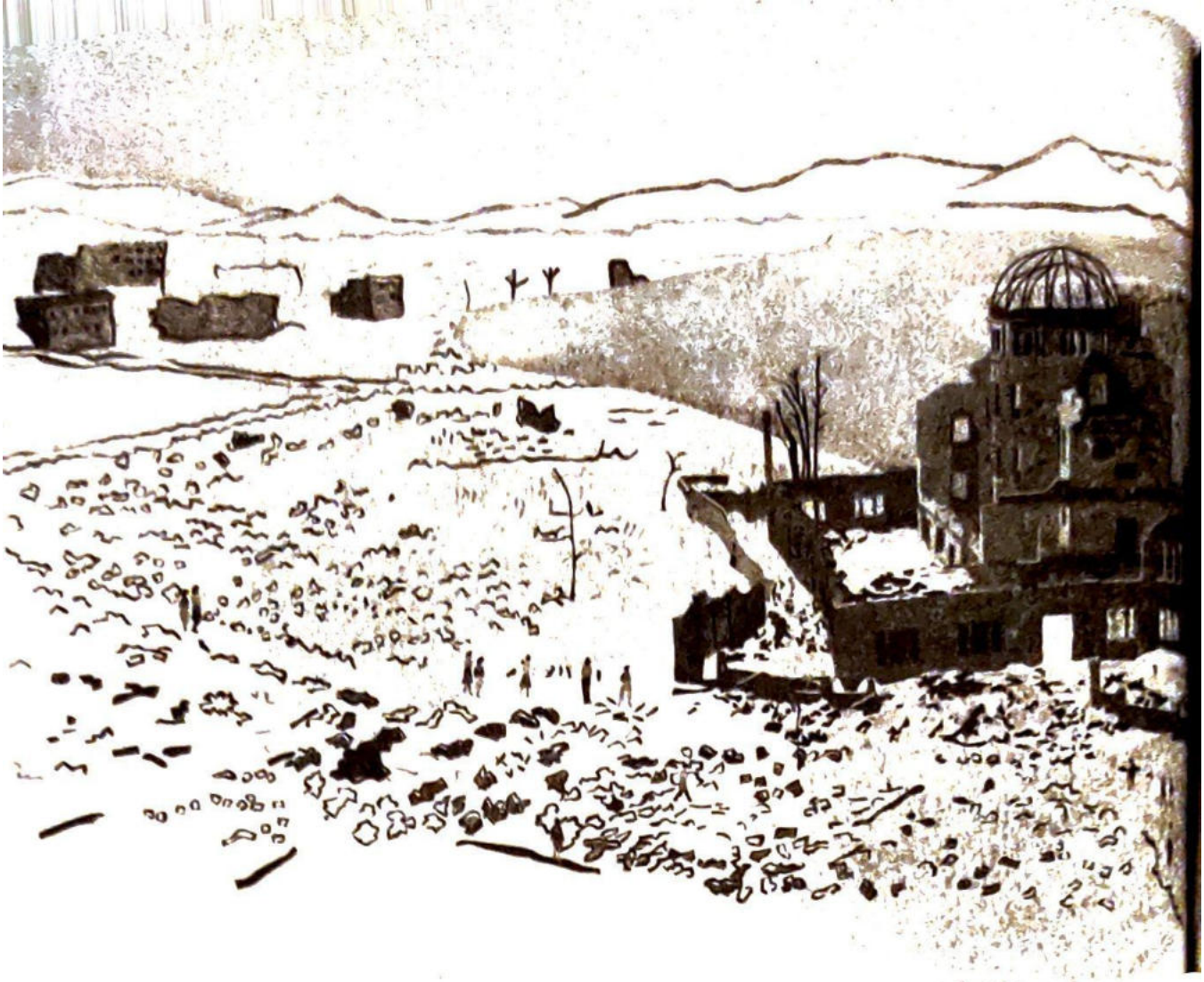
Biz manzaraya bakarken tren yavaşlıyor.

"Tek bir bomba," diyorum.

Yanımdaki Megumi'nin çıtı çıkmıyor.

"Kendi evimi tanıyamıyorum."

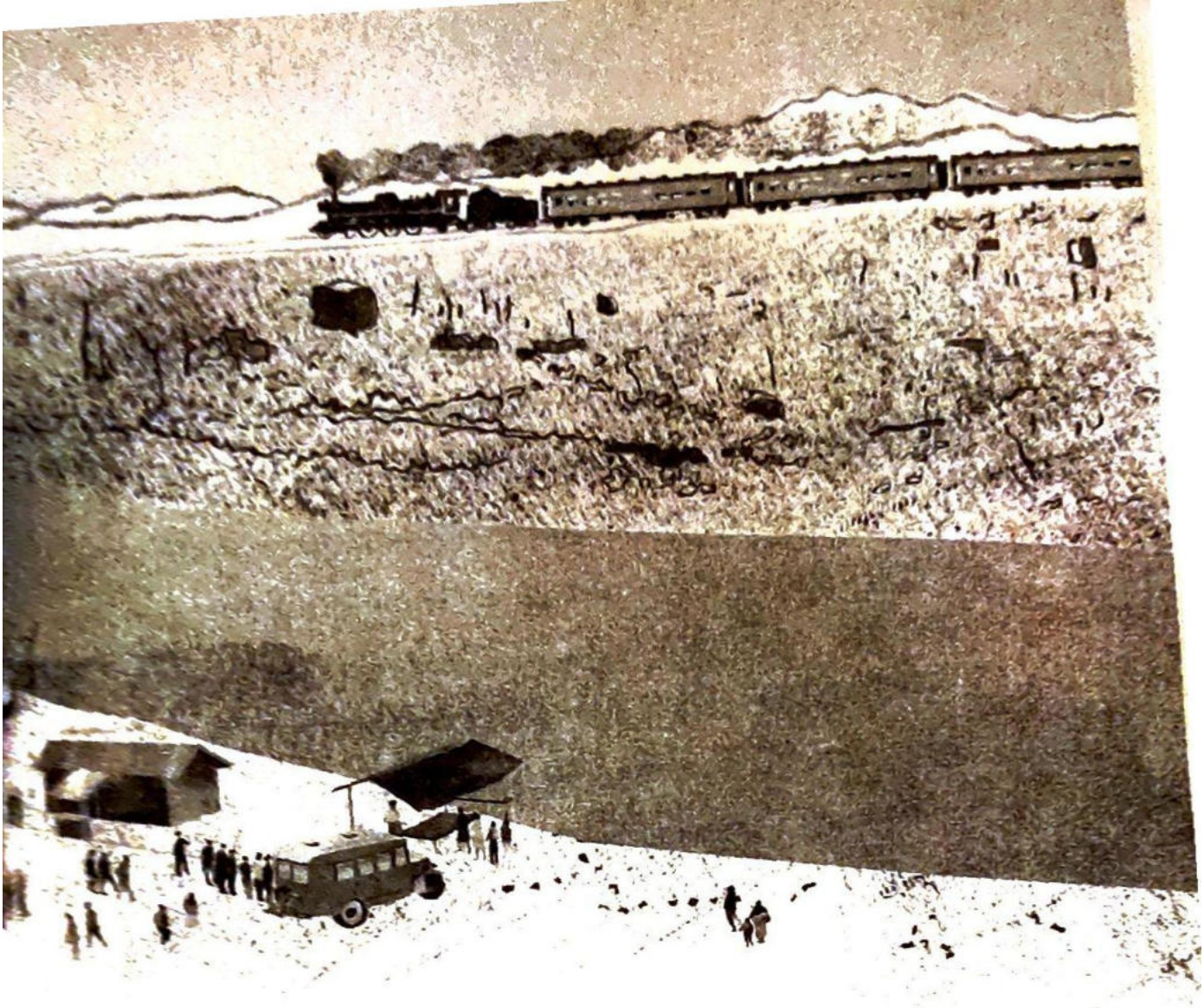

Hiroşima istasyonunda trenden iniyoruz.

İstasyonun iskeleti ayakta kalmış olsa da durum bundan daha vahim. Tavanı tamamen çökmüş, pencerelerin camları yok olmuş ve molozlar fethedilmeyi bekleyen dağlar misali uzanıyor. Buna rağmen yollar açık, trenler çalışıyor ve platform insanlarla dolup taşıyor.

"Bu kadar insanın burada ne işi var?" diye soruyorum Megumi'ye.

"Birini arıyor olabilirler mi?" diye bir fikir ortaya atıyor omuz silkerek. "Arkadaşlarını ya da bir akrabalarını, olabilir mi?"

Ben dursam da insanlar kalabalıklar hâlinde üzerime geliyorlar, sanki ben nehrin içindeki bir kayaymışım gibi sağımdan solumdan geçip gidiyorlar.

"Yüzleri nasıl da ifadesiz," diyor.

"Kafaları meşgul," diyorum. "Duyguları orada, derinlerde ama onlara ayıracak zamanları yok."

İstasyonu geçtikten sonra nehri geçiyor ve nereye gittiğimizi bilmeden güneye yöneliyoruz.

Sanki beynimizle ayaklarımızın bağlantısı kopmuş da ayaklarımız bizi kendi istedikleri yere götürürmüşçesine temizlenmiş caddelerden perişanlığa doğru yürüyoruz. Molozlar kenarlara yığılmış ve molozların arasına teneke ya da tahta parçalarından derme çatma evler yapılmış. Bunların dışında duran uyduruk sobalardan buharlar yükseliyor. Yıkanmış çamaşırlar ağaçların iskelete benzer dallarına doğru uzanıyor.

Yanımda bir adam tahta bir el arabasını çekiyor, aracın koca tekerlekleri yoldaki deliklere girip çıktıkça tıkırdıyor ve arabanın arkasında bacakları yanıklarla kaplı bir oğlan oturuyor.

Nereye gittiklerini ve bunca zamandır nerede olduklarını sormak istiyorum.

Bomba düştüğünde nerede olduklarını.

Nasıl hayatta kaldıklarını.

Şu an nasıl ve nerede yaşadıklarını.

Elinde bir kitap sayfasından yapılmış bir kâğıt turna tutan küçük bi kız görüp görmediklerini.

Ama ağızlarını bıçak açmıyor ve bırak öyle kalsınlar diyorum.

"Nereye gidiyoruz?" diye soruyorum Megumi'ye.

Cebinden bir kâğıt parçası çıkarıyor. "İrtibatlarım bana bakmayı deneyebileceğimiz yerlerin bir listesini verdiler," diyor. "Ama hiçbirinin yerini bilmiyorum." Kâğıdı elime tutuşturuyor.

"Fukuromachi İlkokulu," diye okuyorum. "Oshiba İlkokulu."

"Bunlar şu an için geçici hastane olarak kullanılıyormuş," diyor.

Listeyi okurken bu yerlerin birbirleriyle alakalı olduklarını düşündüğüm zaman kafamı sallıyorum.

"Hijiyama Okulu..."

"Orası yetimhaneymiş," diyor.

"Önce oraya gideceğiz," diyorum. "Kitabım sende mi?"

Çantasının üzerine eliyle hafifçe vurarak kafasını sallıyor.

Kyobashi Nehri ile Hijiyama Okulu'na varmakta bize yol gösterecek bina kalıntıları ve tramvay hatlarını kullanarak dönüyor, doğuya yol almaya başlıyoruz.

Uzakta, sağımızda Kızılhaç Hastanesi'nin kulesini görüyor ve şu an hiçbir işime yaramayan hatıralara karşı koyuyor ve Keiko'nun tekrar yanımda yürüdüğünü söyleyen ne varsa ona karşı direniyorum.

Başımı eğip bakmayacağım çünkü orada değil.

Nehri geçerken altımızdan sahile ve köprünün beton ayaklarına vuran suyun sesini duyuyorum.

"Baksana! Suda bir sandal var," diyor Megumi. "İçinde çocuklar var."

Küreklerin suya dalışını, çekilişini işitiyor ve o anıları sahilde bırakmak için derin bir nefes alıyorum.

Ayakta kalmış az sayıda binadan biri olduğu ve insanlar yardım etmeye heves ettiklerinden Hijiyama Okulu'nu fazla zorlanmadan buluyoruz.

Yakınlarda çocuklar oyun oynuyorlar; bazıları birbirine top atıyor, iki tanesi tahterevalli hâline getirilmiş uzun tahta parçalarının üzerine oturmuş, bir başkası molozların üzerine tırmanıp aralarındaki çukura atlıyor. Bir beton duvarın üzerinde sessizce oturan bir oğlanın yanına yaklaşıyoruz.

"Merhaba," diyorum.

Sanki bizi görmemiş gibi şaşkınlıkla yerinden sıçrıyor. Yine sonrasında saygıyla öne eğiliyor.

"Ben birini arıyorum," diyorum oğlana. "Adı Keiko Matsuya."

Kafasını iki yana sallıyor.

"Arkadaşımın kızkardeşi. Şu boylarda," diyerek elimi kalça hizama getiriyorum. "Saçları çenesine geliyor."

Yine kafasını sallıyor ama hâlâ başını kaldırıp yüzüme bakmıyor.

"Yuvarlak bir yüzü var ve... Sen beni dinlemiyor musun?" diye çıkışıyorum.

Kafasını yukarı kaldırıyor ama bana doğru değil, sol omzumun arkasında bir yere bakıyor.

"Özür dilerim," diyor.

Oğlana bakakalıyorum. "Hayır," diyorum. "Özür dilemesi gereken benim. Gözlerine ne oldu?"

"Doğrudan *pika*'ya baktım," diye fısıldadı. "Yandılar."

Duvardan aşağı atlıyor ve ince bir ağaç dalını yere vurarak bize doğru geliyor.

"Herkes buraya birini aramaya geliyor," diyor. "Bir gün babam savaştan dönecek ve o da beni aramaya gelecek."

"Bir savaş kahraman olarak döneceğinden eminim," diyorum çocuğa.

Yüzüne bir gülümseme yayılıyor. "Ve benim hayatta kaldığımı görünce gururlanacak!" diyor.

"Kesinlikle," diyerek kafamı sallıyorum.

Ancak gülümsemesi yüzünden siliniyor ve kaşlarını çatarken boynunu büküyor. "Açıldığından beri buradayım," diyor. "Kimsenin Keiko dediğini duymadım ve kulaklarım da iyi duyuyor."

"İyi hatırladığına emin misin?" diye soruyorum.

"İmparator'un kendisi gibi, sensei."

Sensei demesi yüzüme bir gülücük konduruyor, acaba kaç yaşında olduğumu hayal ediyor diye merak ediyorum. "Güzel. Adını aklında tutabilecek misin?"

"Keiko Matsuya," diyor.

"Harika. Pekâlâ, eğer onu görürsen, şunu ona vermeni istiyorum." Megumi kitabımı çantasından çıkarıp bana veriyor, kalemimle kenarına "Keiko", yanına adımı ve "Tokyo Hastanesi" yazıyorum.

Oğlan yırtılan sayfanın sesini duyunca kaşlarını çatıyor. Yine de katlamamı sabırla bekliyor.

Kâğıt turnayı avucuna koyuyorum. Parmaklarıyla kuşun kanatlarına dokunuyor.

"Bin tanesine ihtiyacınız var, sensei, dileğinize kavuşmak için."

"Onu bulmak için bin tane turnayı katlayıp bin yere götürüp bırakmam da gerekse yapacağım."

"Sizin için çok özel olmalı."

"Öyle," diye fısıldıyorum. "Eminim sen de başkaları için öylesindir."

Arkasını dönüp uzaklaşıyor, ağaç dalıyla yolu kazıyarak ilerliyor. "Acaba kimse ona savaşın bittiğini söylemedi mi?" diye merak ediyorum.

Ziyaret ettiğimiz her okula, eve, sığınağa ya da hastaneye bir turna bırakıyorum, her birine onun adını, kendiminkini ve hastanenin adını yazıyorum.

Bir okulda kayıp ilanları duvarlara karalanmış. Ben de Keiko'ya bir mesaj bırakıyorum ve yanındaki zemine de bir turna.

Kitabımın sayfaları onun dönmesi dileğiyle bir bir yok oluyor.

Yürümekle zaman kaybediyoruz.

Güneş uzun ve zor bir günün ardından batıyor, listemizde Kızılhaç Hastanesi'nden başka gidecek yer kalmıyor.

Gücümün tükendiğini hissediyorum. Keiko ile yaptığım gibi tramvay hattı boyunca tekrar yürüyebilmek için batıya yöneliyorum ama onun orada olmayacağını biliyorum.

Oysa onu bıraktığım yerdeki yanmış tramvay yerli yerinde duruyor. O kesin noktaya doğru yürüyüp oturuyorum. Oysa karşımdaki şeyi bir atom bombası tarafından yok edilmiş bir tramvay olarak nitelendirecek hiçbir şey yok.

Megumi yanıma oturuyor. "Burası onu?.."

"Onu bırakıp gittiğim yer mi demek istiyorsun? Evet."

"Öyle demek istememiştim..."

Onu susturmak için elimi kaldırıyorum. "Biliyorum," diye fısıldıyorum.

Karanlığa karşı harabeler arasında titreyen ateşi, yemek pişiren, sıcak kalmaya çalışan insanları izliyorum. Hayattalar.

"Ichiro birinin ona yardım etmiş ya da bir yere götürmüş olması gayet mümkün, turnayı yanında götürmüş olması ve hâlâ hayatta olması da," diye devam ediyor.

"Uzak ihtimal," diyorum. "Gerçi kabul edelim ki mümkün."

Dönüp ona bakıyorum. Yüzüm ifadesiz, gözlerim yaşlı değil ama onunkiler parlıyor ve içlerinde acı çeken bir şehrin değişken ışıkları yanıp sönüyor. Elini elimin üstüne koyuyor ve etrafımızdaki her şey sessizleşiyor.

Kendi sessizliğimizin içinde birbirimizi duyuyoruz.

Megumi ayağa kalkıp bana elini uzatıyor.

Yürümeye devam ediyoruz. Megumi yanımda, beni ayakta tutabilmek için koluma giriyor.

Hastanenin kapıları hoş geldiniz dercesine açık. Bu kez yolları temiz ve merkezdeki dikdörtgen kulenin pencerelerinden üzerinde kırmızı haç olan, beyaz bir bayrak sarkıyor.

"Konuştuğun doktorun adını hatırlıyor musun? diye soruyor Megumi ana kapıdan içeri adım attığımızda. "Sana su vereni?"

Kafamı sağa sola sallıyorum. "Sadece dış görünüşünü hatırlıyorum."

Bir sürü kapıdan geçtikten sonra karşımıza masa başında oturan genç bir kadın çıkıyor. Etrafı sandalyelere ya da yere oturmuş, sırtlarını ya duvara ya da sallanıp duran masalara yaslamış hastalarla çevrili olsa da yanına yaklaştığımızda ayağa kalkıp gülümsüyor ve eğiliyor.

"Birini arıyorum,"diyorum. "Küçük bir kız, beş yaşında, adı Keiko Matsuya."

Yerine otururken masasındaki kâğıtları karıştırıyor.

"Burada olup olmadığını bilmiyorum. Nerede olduğunu bilmiyorum," diyorum.

Genç kadın durup bana bakıyor. "Üzgünüm." Sesi alçalıyor ve yüz ifadesi yumuşuyor. "O kadar çok insan kayıp ki. Onları asla bulamayabilir ya da nerede olduklarını bilemeyebiliriz..."

"Lütfen," diyorum bir elimi kaldırıp. "Biraz zamanınızı alıp size açıklamam mümkün mü?"

Kadın hikâyemi dinlerken hissettiklerimi anlıyormuş gibi görünse de, çoğu çok daha üzücü, daha acılı ya da daha can sıkıcı binlerce başka hikâye duymuş olduğunu biliyorum.

Anlatmayı bitirdiğimde elime bir bardak su tutuşturuyor.

"Bomba atıldığında Hiroşima'da üç yüz doktor varmış. İki yüz yetmişi ölmüş. O yüzden konuştuğunuz görevlilerin tepkisini duymak beni şaşırtmadı. Sizi reddetmiş olmanın onlar için ne kadar zor olduğunu ve sizin onların cevabını duyduğunuzdaki acınızı ancak hayal edebilirim." Derin bir nefes alıyor.

"Ancak," diye devam ediyor. "Korkarım tarif ettiğiniz kişi Doktor Yamamoto'yu çağrıştırıyor. Geçen hafta öldü."

Kadından uzaklaşıp dik durabilmek için masasına tutunuyorum. "Ama... Neden? En az yara alan benim demişti."

İç çekiyor. "Bilmiyoruz. Bu çok kez başımıza geldi. Bomba yüzünden yaralanmamış, oldukça sağlıklı görünen insanlar aniden hastalandılar." Bekleyen hastalara sırtını dönüp sesini alçaltıyor. "İnsanı elden ayaktan düşüren bir yorgunluktan şikayet ediyorlar," diyor. Pek çok vakada cilt üzerinde kırmızı nokta benzeri döküntüler gelişiyor ve hastalar aniden ölüyorlar."

Gözlerimi kırparak başımı sallıyor, ne kadar yorgun olduğumu görmezden gelmeye çalışıyorum.

"Keiko'nuz hayatta kalmış olsa bile, korkarım..." Susuyor.

"Etrafa bakabilir miyiz?" diye soruyorum. "Kontrol etmek isterim."

Kafasını sallıyor. "Elbette."

Hastane artık o gece olduğu gibi cehennem yeri değil ama pencereler hâlâ kırık. Bir miktar koruma sağlaması için plastik kaplama çakılmış olmasına rağmen rüzgâr bu hastalara ihtiyaçları olan sükuneti veremeyecek kadar gürültülü esiyor ve yağmur yağması durumunda suların yan taraflara dolması kaçınılmaz.

Ve içerisi hâlâ ana baba günü.

Koridorlarda her sandalye tedavi ya da ilaç için bekleyen biriyle dolu. Koğuşlarda her yatakta yatan biri var ve her çehre kayıp bir akrabası ya da dostu olabileceğim umuduyla bakışlarıma karşılık veriyor.

Çoğu yetişkin. Yine de bir çocuğa ait olabilecek bir beden gördüğümde içimde bir heyecan beliriyor ama o heyecan çocuk kafasını çevirdiğinde Keiko'ya ait olmayan o yüzü görünce aynı hızla sönüyor.

Ne ilk baktığımız koğuşta, ne de sonuncusunda.

Hiçbir sandalyede ya da masada onu bulamıyoruz.

Ne koridorlarda geziniyor, ne hemşirelerle konuşuyor ne de kırık pencerelerin herhangi birinden dışarı bakıyor.

"Geceyi dinlenerek geçirebileceğimiz bir yer bulmalıyız," diye fısıldıyor Megumi.

Cevap vermiyorum ama arkasını döndüğünde peşi sıra gidiyorum.

Geceyi geçirecek bir yer bulmanın kolay olacağını düşünmüştük ama ben Amerikan üslerinden herhangi birine yürüyemeyecek kadar yorgunum. Tabii ortada neredeyse ne ev var ne de pansiyon.

Tüm koğuşlar ve bekleme alanları dolu. O yüzden karanlığa adım atıyor ve hastanenin arka kısmına gidiyoruz, enkazlardan temizlenmiş dar patikalarda dolanıyor, kendimize bir oda, bir sığınak arıyoruz.

Yan tarafta kıyıda köşede kalmış, görmesi neredeyse imkânsız ufak bir kapı aralığı var. İtip açıyor ve "merhaba" diye sesleniyoruz ama cevap veren olmuyor.

Birlikte içeri giriyoruz, karanlıkta yolumuzu bulabilmek için ellerimizi öne doğru uzatıyoruz.

"Burası kuru," diyor, "ve korunaklı"

Kendimi mahcup hissediyorum. Benim ülkemde misafir olan o, onu rahat ettirmek benim görevim ama bu konuda elimden hiçbir şey gelmiyor.

Odanın köşesinde birkaç tane eski tatami hasırı ve çarşaf buluyoruz. Bunlardan yayılan toz genzimize dolsa da birkaç tanesini yere, kalanını da üzerimize yayıyoruz.

Gecenin sesini dinliyorum: bir baykuşun ötüşü, bir sıçanın koşturması, aileleri sıcak tutan alevlerin çıtırtısı. Belli belirsiz bir haykırış.

"Neredesin Keiko?" diye düşünüyorum. "Hâlâ hayatta mısın? Rüyalarıma gel ve beni kendine götür."

Oysa bunun boşuna olduğunu biliyorum; sabah Tokyo'ya dönmek zorundayım.

Megumi'nin üzerindekilerin hışırtısı sessizliği bozuyor ve aynı odayı paylaşmamamız gerektiğini benim ancak şimdi düşünebilmemin ne kadar tuhaf olduğu birdenbire kafama dank ediyor.

"Megumi?" diye fısıldıyorum "Özür dilerim. Burada seninle birlikte olmamalıydım. Kabalık ettim. Hemen şimdi gideceğim."

"Saçmalama," diyor. "Hiçbir yere gitmiyorsun."

Bu küçük oda öyle zifiri karanlık ki hiçbir şey göremiyorum. Yine de hareket edişini ve hasırını yere serişini duyabiliyorum.

"Benimle geldiğin için teşekkür ederim," diyorum yakınımda olduğunu hissederek.

"Zevkle," diye cevap veriyor. "Onu bulamadığımız için üzgünüm."

Cevap vermiyorum.

"Bir gün," diyor ve sıcak elini elimin üzerine koyuyor.

Ertesi sabah şehirde yürürken Megumi'ye "Benim kalmam lazım," diyorum. "Bakmam gereken bir sürü yer var."

Kafasını sallıyor, yüzümdeki yaralara baktığını ve kaşlarını çattığını görüyorum.

"Hastaneye geri dönmen lazım," diyor. "Buraya tekrar gelebiliriz. Belki şehir biraz daha iskan edildiğinde. Okullar yeniden açılacak ve Keiko sadece beş yaşında, okula gitmesi gerekecek. Tüm okullara yazabilir ya da telefon açabiliriz."

Onunla birlikte istasyona doğru yürüyorum.

"Buraya geri döneceğim," diyorum ona.

"Ben de seninle geleceğim, "diye cevap veriyor.

Trenin penceresinden Hiroşima'nın ardımızda kalışını izliyorum; insanlara sığınak olmuş molozlar, harabeler, barakalarla derme çatma evler arasında bir yerlerde Keiko'nun beni beklediğini hayal ediyorum.

Belki ben geri dönmeden Kızılhaç Hastanesi'ne gitmek için bir sebebi olur.

Belki turnayı danışmadaki masada görür; köşesinde benim adımı, kendi adını, Tokyo Hastanesi ibaresini.

Belki hemşire Keiko'ya turnayı onun için benim bıraktığımı ve günü gelene kadar ona göz kulak olmaya söz verdiğini söyler.

Keiko gülümser. "Bana geri geleceğinin sözünü vermişti," der hemşireye. "Sözünü tutmuş."

Tren Tokyo istasyonuna girene ve Megumi nazikçe adımı söyleyene kadar uyanmıyorum. Ardından trenden indiğimizde, istasyon boyunca ve taksiye binerken uyku mahmuru bir hâlde onu izliyorum.

Taksiye bindiğimi hatırlıyorum ama ertesi gün hastanede yatağımda uyanana kadar olan hiçbir şeyi hatırlamıyorum.

Gözlerimi açtığımda Doktor Edwards'ın beni izlediğini görüyorum. Megumi yanında duruyor.

"Hiroşima nasıldı?" diye soruyor; Megumi tercüme ediyor.

"Kasvetli," diye yanıtlıyorum.

"Orada yetmiş beş gün hiçbir şey yetişmeyecekmiş diyorlar."

"Doğru değildir," diye cevap veriyorum. "Topraktan çıkan yeşil filizler gördük. İnsanlar inşa ettikleri evlerin önünde sebze ekmek için yerler hazırlıyorlar. Hiç fotoğraf görmediniz mi?"

Başını iki yana sallıyor. "Söylenti üstüne söylenti işte," diyor ve düşünürken yaptığı gibi parmaklarıyla yanağının üzerinde tempo tutuyor. "Burada birkaç tane *hibakusha* var. Ne demek biliyor musun?"

"Evet," diyorum. "Anlamı 'bombadan zarar görmüş kişi', 'sağ kalan' demek değil."

"Doğru. Pekâlâ, sen benim ne ilk *hibakusha* hastamsın, ne de içlerinden Hiroşima'ya ilk gidensin."

Derin bir nefes alıyor ve bana bakıyor. "Tesadüf olamayacak kadar tuhaf bir durum var."

Daha dik oturmaya çalışıyorum ama sanki bir yamaçtan aşağı yuvarlanmışım gibi tüm vücudum ağrıyor. Yüzümü ekşitiyorum ve yüzümdeki yanıklarım geriliyor.

Megumi oturmama yardım ediyor

"Hiroşima'ya giden kim varsa buradan ayrıldıklarından daha kötü bir vaziyette geri döndü," diyor ve Megumi'nin tercüme etmesi için bir süre bekliyor. "Bitkinlik derecesinde yorgunluk, durdurulması neredeyse imkânsız bir kanama, iyileşme sürecindeki yaraların ansızın açılması ve bazılarının derilerinde kırmızı lekelerle." Duruyor ve yere doğru bakıyor.

"Şu vücutları lekelenenler," diye fısıldıyorum. "Öldüler mi?"

Başını kaldırıp bana bakıyor ve başını sallıyor.

"Hiroşima'daki bir kadın da aynı şeyi söyledi," diyorum.

Başımı eğip kollarıma bakıyorum, lekesiz görünüyorlar. Üzerimdekini kaldırıp karnıma bakmak, giysilerimi çıkarıp vücudumun kalanını kontrol etmek istiyorum. "Doktor..." diyorum.

Ne soracağımı tahmin ederek kafasını sallıyor. "Hayır," diyor, "benim demek istediğim... Seni oraya gitmeden önceki hâline geri getirebiliriz, yani umarım, senin bakımını yapıp seni ayağa kaldırabiliriz ama Hiroşima'ya geri dönemezsin."

"Ama..."

"Şimdilik olmaz. Eğer iyi olmak istiyorsan olmaz." Parmaklarıyla yeniden yanağının üzerinde tempo tutuyor. "Biz de hâlâ öğrenme aşamasındayız," diyor, sesi alçak ve tok. "Şu an için havada bir şeyin kaldığını ve insanları hasta ettiğini düşünüyoruz ama olan biteni yeni yeni anlamaya başlıyoruz. Şu an için bildiğimiz, sana da söylediğim gibi, geri dönen her *hibakusha*'nın senin gibi bir günlüğüne gitmiş dahi olsa çok ama çok hasta geri dönmüş olduğu. Benim sana tavsiyem geri dönmemen yönünde."

"Geri dönüp orada yaşayamaz mıyım?"

Bakışları benden önce Megumi'ye sonra da yere kayarken iç çekiyor. "Bunu kesinlikle tavsiye etmem."

"Peki ya oradaki hastanelerdeki insanlara ne olacak?"

"Ne diyebilirim ki? Belki de oradan uzaklaşırlarsa hastalıklarında düzelme olur. Bilmiyorum. Ben sadece ne gördüğümü ve diğer doktorların gördüklerini söylediklerini biliyorum. Benim endişem kendi hastalarım. O yüzden benim sana ve diğer hastalarıma tavsiyem geri dönmemeniz. Henüz değil."

"Yaşayabileceğim başka bir yerim yok ki."

"Hiroşima'daki evin ayakta mı?" diye soruyor.

İçimi çekip kafamı sağa sola sallıyorum. "Bir zamanlar evimin üzerinde durduğu arsa var."

"Diğer pek çokları gibi," diyor. Megumi'yle konuşmaya devam ediyor ama benim zihnim konuşmamızdan uzaklaşıyor.

Bomba her şeyi değiştirdi.

Aklıma odam geliyor: Yer yatağım, üzerine kitaplarımın dağıldığı masam, penceremden görünen manzara. Annem yemek pişirirken kahvaltı masasına oturmam, o şahane kokular ve annemin arkasına dönüp bana gülümsemesi. Okula ya da seferberliğe giderken ön kapının gıcırtısı, mimoza ağacının dalları arasından vuran güneş ışığı, köşede beni bekleyen Hiro, yanında anaokuluna bırakacağımız Keiko.

Artık yoklar.

Yeniden dönüp bana gülümseyen Doktor Edwards'a bakıyorum. "Ben şimdilik gidiyorum," diyor ve hoşça kal dercesine eğiliyor.

Ancak Megumi kalıyor ve yanıbaşıma oturup ellerini kucağına koyuyor. "Ichiro kendini nasıl hissediyorsun?" diye soruyor.

"Uyuyabilecek gibiyim," diye cevap veriyorum. "Benimle ilgilendiğin için teşekkür ederim."

Gülümsüyor ama gülümsemesi çabucak yüzünden siliniyor. "Sana bir şey söylemem lazım, Keiko hakkında değil, benimle ilgili."

Koğuş sessiz; hastalar okuyor ya da uyuyorlar, bir bulmacaya odaklanmışlar ya da boşluğa dalıp gitmişler. Megumi daha yakınıma geliyor.

"General McArthur'un kim olduğunu biliyor musun?" diye soruyor.

"Elbette, Amarikalı komutan." Sesimi alçaltıyorum. "Japonya'nın başında şu an o var."

Başını eğip ellerine bakıyor, parmaklarını birbirine kenetleyip duruyor. "Gönüllü kadın askerlerin deniz aşırı ülkelerde hizmet vermesini onaylamıyor."

"Ne demek onaylamıyor? Fark eder mi ki?"

Kafasını sallıyor. "Evet. Biz kadın ordusu olarak burada kalamıyoruz, pek çoğumuz çoktan Amerika'ya gönderildi."

Göğsüm yanmaya başlıyor. "Japonya'dan gitmen mi gerekiyor?"

"Eğer burada Tokyo'da kalmak istiyorsam, sivil statüsüyle kamu hizmetinde çalışmak için başvurabilirim."

Orduyu unutmasını ve onunla olmak istediğimi söylemeyi istiyorum. Ama konuşamıyorum. Göğsümdeki o yanmaya şaşırıp kalıyorum, gitme ihtimali beni hüzne boğuyor.

"Kamu hizmeti için başvurdum." diyor. "Geçen hafta."

"Ve?" diye soruyorum yüzümün ifadesizliğini, sakinliğini ve sesimin yüksekliğini kontrol etmeye çalışarak.

"Onayladılar."

Amaçladığımdan da yüksek sesli ve derin bir nefes koyuveriyorum.

"Ancak yalnızca bir sene için. Sonra eve dönmem gerekiyor. Sana söylemem gereken..." Bakışlarını kaldırıp bana bakıyor ama çabucak yine bakışlarını kaçırıyor. "Ar-

tık burada çalışmayacağım." Gözlerini yeniden gözlerime dikiyor. "Seni o kadar çok göremeyeceğim... Bir çay içmek ya da seninle bir şeyler okumak için öyle sık sık uğrayamayacağım."

"Ama hâlâ Japonya'da olacaksın değil mi? Tokyo'da?" diye soruyorum.

Başını sallıyor. "Eğer istersen hâlâ ziyaretine gelebilirim. Gelmek isterim. Sen de istersen."

Tüm vücuduma bir hafifleme yayılıyor ve gülümsememe engel olamıyorum. "Ben de istersem mi?" diyorum.

Başını sallıyor.

"Ben de istersem mi?" diye tekrar ediyorum.

Yüzüne bakıyorum ve içimi bir sıcaklık kaplıyor. "Evet," diye fısıldıyorum. "Evet, isterim."

"Tamam," diyor.

"Her gün mü?" diye soruyorum.

Yine başını sallıyor ve bana odayla tüm dünyamı aydınlatan bir gülümsemeyle gülümsüyor.

"Her gün," diyor. "Bir yıl boyunca her gün."

'Öncesi'nde hayatım planlanmıştı.

Mühendis olacaktım. Babam bir savaş kahramanı olarak eve dönecekti. Annem mutlu olacaktı. Hiro ve ben ömür boyu dost kalacaktık. Birbirimizin düğünlerine gidecek, ço-

cuklarımızın doğumunu kutlayacak, birbirimizi evlerimize davet edecektik. Hiroşima'dan ayrılmayacaktık çünkü buna gerek olmayacaktı ama ailelerimizle birlikte seyahate çıkacak, gördüklerimizle yaptıklarımızın hikâyeleri ve paylaşacak fotoğraflarımızla geri dönecektik.

Her buluştuğumuzda bana kız kardeşi Keiko'dan ve onun neler yaptığından bahsedecekti. Bana selamlarını ilettiğini, annelerinin işe gittiği tüm o sabahlar onu anaokuluna götürdüğümüz için teşekkür ettiğini söyleyecekti.

Bazen özel günlerde onu görecek ve ne kadar büyüdüğüne, nasıl da genç bir hanım hâline geldiğine hayret edecektim.

Bu sabah o günün üzerinden bir yıl geçmiş olacak.
Keiko'yu son görüşümün üzerinde bir yıl geçmiş.
Bir ışık parlaması her şeye yeni bir rota çizdi.

Bugün Megumi ve ben trenle Hiroşima'ya gideceğiz. Hastayken bana eşlik ettiği gezimizden sonra ilk gidişimiz olacak.

Şartların ve sağlığımın yerinde olmaması daha erken ziyaret etmemizi engelledi. Ancak tüm bu süre boyunca,

taburcu edildiğim, Megumi'nin binasındaki bir odaya taşındığım, yarı zamanlı bir iş bulduğum ve derslerime tekrar çalışmaya başladığımdan beri; sayısız okula, yardım kuruluşuna, hastaneye, yetimhaneye, barınağa yazdım, Keiko'yu soruşturdum. Her bir mektuba kitabımdan kopardığım bir sayfayı katlayarak yaptığım, köşesine adlarımızı ve yeni adresimi yazdığım bir turnayı ekledim.

Bir mektubu görmezden gelmesi, unutması ya da çöpe atması çok kolay. Ama kâğıttan turna öyle alelade bir şey değil. İnsanlar ona karşı bir bağlılık hissedecek ve onu masalarının üzerinde ya da bir eşikte bırakacaklardır. Diğer insanlar da onu fark edip akılda kalıcı el yazımla yazılmış kelimelere yakından bakacaktır.

Bir tane de hastanede bıraktım. Doktor Edwards göz önünde bir yerde tutacağına söz verdi.

Yine de henüz ondan haber yok.

Kapıya tıklanıyor. Megumi gelecekti. Yola çıkmaya hazırdır. Benim için hayal edebileceğimden çok daha önemli birine dönüştü.

O benim arkadaşım, kız arkadaşım, gelecekteki umudum, sesim, kaybolduğumda pusulam, karanlık zamanlarda parlayan ışığım.

O benim her şeyim, benim de, umarım, onun her şeyi olduğum gibi. İki ay sonra buradaki bir yılı dolmuş olacak ve Amerika'ya gidecek; bu aralar kalması için uğraşıyoruz.

Hiroşima'ya gittiğimizde benim evimle Hiro ile Keiko'nun evlerinin bulunduğu alanlara uğrayacak ve düzenlenecek anma törenine gideceğiz.

Keiko'yu bulacak mıyız?

Kitabımı yanıma alacağım; ön ve arka kapağının arasındaki sayfalar giderek azalıyor. Eğer onu bulamazsak kitabımın bir sayfası daha azalacak ve bu dünyada bir kâğıttan turna kuşu artmış olacak.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Japonya 2018

Büyükbabama bakakalıyorum.

Ansızın yalnızca

büyükbabam olmaktan çıkıyor.

O artık hikâyesi olan biri,

bir hayatı.

Sevmiş ve

sevilmiş biri.

Bir zamanların genç adamı.

Birinin oğlu.

En yakın arkadaşı.

Bir zamanlar

birinin umudu.

'Efsaneyi hatırlıyor musun?' diye soruyor.

'Dileğinin gerçekleşmesi için

kâğıttan

bin tane

turna katlamalısın.

'Başlarda

birbirine tutturulmuş kitabımın

dokuz yüz

doksan dokuz sayfası vardı.

'Şimdi?

Yalnızca kapağı kaldı.'

Aklıma sorular üşüşüyor.

Ona bakıyorum,

suçluluk duygusu

yıpratmış onu.

'Büyükannen – Megumi-

iyi bir insandı.

Umut doluydu.

'Ama babam,

senin büyük büyük baban

yanılıyordu.

Kelimeler sihirli değiller.

Hikâyelerde

sihir falan yok.'

'Peki ya Keiko?'

Sözlerim havaya saçılıyor.

Büyükbabam odayı arşınlıyor.

Bense bekliyorum.

Solgun ışıkta

ondan damla damla sızan

acıyı, ıstırabı ve

suçluluk duygusunu

görüyorum.

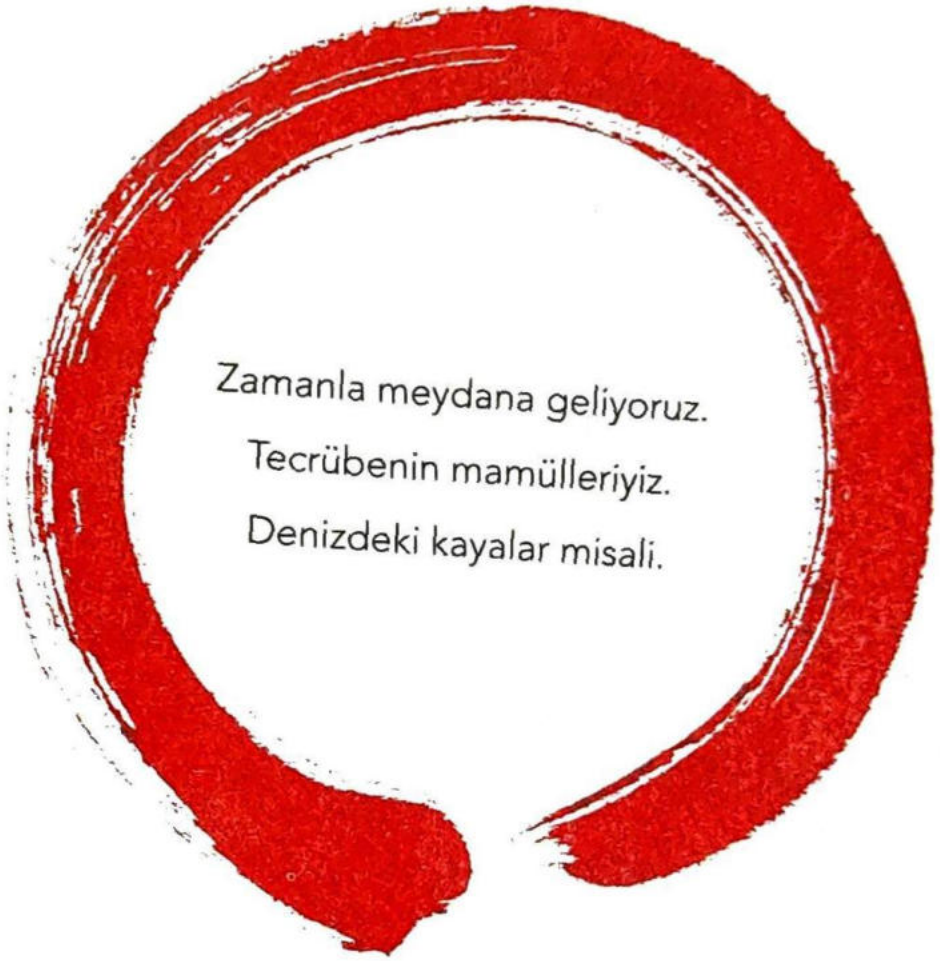
'Öldü,' diyor.

Gözlerine bir karanlık çöküyor ve

ben

dışarıda

kalıyorum.

Zamanla meydana geliyoruz.
Tecrübenin mamülleriyiz.
Denizdeki kayalar misali.

Sessizlik

incecik ipler gibi

havada asılı kalıyor.

Örümceğin ağları gibi.

Mutfaktan yatak odasına

peşi sıra giderken

tatami hasırının üzerindeki

ayak seslerimizi duyuyorum.

Bedeni bir hayalet misali

havayı yarıp geçiyor.

'Nasıl?...'

Camı kazıyan tırnaklar misali bir söz.

'...Oldu da...'

Camı kırıp geçen.

'...Öğrendin?'

Camı paramparça eden.

Gözleri gözlerimle

buluşmuyor.

Kamburu

çıkmış.

Ellerini uzatmış.

Titreyen parmakları

arasında bir mektup

tutuyor.

'Onu öldürdüm.'

Diyor.

Kendi kendimize yalan söylüyoruz.
Sonra da yalanımızın gerçek olduğuna
Tüm gücümüzle inanıyoruz.

Tek başıma mutfağa dönüyorum.

Pencereden giren

ay ışığında,

mektubu zarfından çıkarıyorum.

Çatırdıyor

ve hışırdıyor.

Kâğıt eski

ve sarı.

Kat yeri açmama direniyor,

yırtılıp un ufak

olacak gibi duruyor.

Ben öğrenmeden

içindeki bilgiyi

yok edecekmiş gibi.

Özenle

ve korkarak açıyorum.

İçinden kelimeler fırlıyor.

İnceleme

Keiko Matsuya.

Hiroşima.

Bomba.

Kayıt.

Hayatta kalanlar.

Kayıt yok.

Üzülerek bildiririz ki

büyük ihtimalle

vefat etmiştir.

Bakışlarımı o cümleden

alamıyorum.

Büyükbabamın umutlarını

söndüren o kelimelerden.

'Üzülerek bildiririz ki büyük ihtimalle

Vefat etmiştir.'

Vefat etmiştir.

Vefat etmiştir.

Mektubu masaya bırakıyor

ve içe doğru

bir kez katlıyorum.

Sırrını

saklıyorum

ve içinde barındırdığı

utancı.

Merak ediyorum

acaba büyükbabam

kaç kez baktı kaldı o cümleye.

O cümlenin yol açtığı

acıyı hayal etmek bile

istemiyorum.

'Üzgünüm, Büyükbaba,'

diye fısıldıyorum.

'Üzgünüm.

Üzgünüm

Üzgünüm.'

Ve tüm kalbimle

onun kırılan kabini

onarabilmeyi diliyorum.

Hatıralara meydan oku.
Nasıl da eski, nasıl da donuk,
nasıl da bulanıklar.
Yepyeni bir gözle yeniden bak.

Karanlığa,

soğuğa,

sessizliğe,

uyanıyorum.

Kafam masada

uykuya dalmadan önce yasladığım yerde.

Mektup önümde duruyor.

İçindeki kelimeler

tarih boyunca yaptıkları

gibi

zihnimde yankılanıyor ve

kafamın içinde

dönüyorlar.

Saat beşi vuruyor, ayağa kalkıyorum.

Pencereden bakınca

bir sokak lambasının altında

bir siluet görüyorum.

Büyükbabam.

Gökyüzünün

karanlığına

dalmış gitmiş.

Acaba kaç kişi ona

olan biten

senin hatan değil demiştir?

İnanması için

kaç kişinin bunu demesi gerekir?

Bir kişi yeter,

diye düşünüyorum.

Tabii eğer doğru kişiyse.

Mektuba yeniden bakıyor

ve belirli kelimeleri hatırlıyorum.

Kayıt yok.

Üzülerek bildiririz ki.

Kayıt

yok.

İçeri adımını atıyor.

Yüzü bembeyaz.

Parmakları

kaskatı.

Adımları

yavaş.

'Otur, 'diyorum ona,

ve eline

bir fincan sıcak çay tutuşturuyorum.

'Bu mektubu aldıktan sonra

ne yaptın?'

diye soruyorum.

'Nereye gittin?

Kiminle konuştun?'

Parmakları bardağı sarıyor.

Buruşuk ağzıyla

çayın dumanına üflüyor.

'Hiçbir şey,'

diye cevap veriyor.

'Hiçbir yere.'

'Hiç kimseyle'

'Mektubu okudun.

O kelimeleri gördün.

Ne dediğini biliyorsun.

Kayıt yok.

Öldü.

Öldü gitti.

Suçlu,

hatalı,

kabahatli,

benim

Onu ben öldür-'

'Hayır!' diye bağırıyorum.

'Kayıt yok,

diyor.

Hayatta olduğuna dair

kayıt yok

ama öldüğüne dair de.'

Kafasını sallıyor

'Ama bulunurdu,'

diyor.

'Yapabilirdi...'

diyor.

'Birisi...

Bir şey...

Bir yerde...'

Sendeliyor.

Ellerini havaya kaldırıyor.

'Bunca süre zarfında,'

diye bağırıyor.

'Bir yerlerde

Ortaya çıkardı!'

'Ama...belki de,'

diyorum.

'Belki de-'

'Hayır!'

Fincanı masaya vuruyor.

Çatırtısını duyuyorum.

'Yersiz bir umut

umutsuzluğun

kendisinden de

kötü.'

Odadan dışarı çıkıyor

ve ben

çayın masaya sızıp

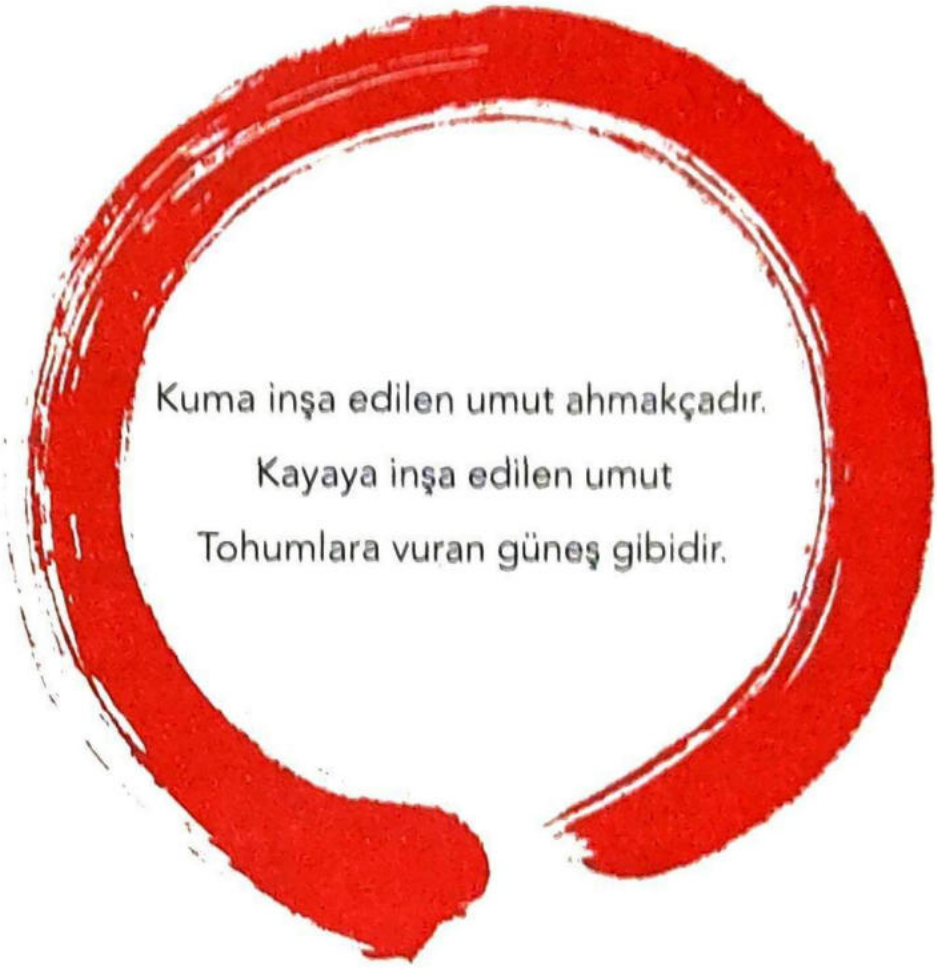
damla,

damla,

damla,

yere dökülüşünü

izliyorum.

Kuma inşa edilen umut ahmakçadır.
Kayaya inşa edilen umut
Tohumlara vuran güneş gibidir.

Uyuyorum

ama büyükbabamın hikâyesi rüyalarıma giriyor.

Keiko,

rüyamda

beni buluyor.

Onu tutmak için elimi uzatıyorum,

ama avuçlarımın arasından kayıp gidiyor.

Keder

kemiklerime işliyor ve

ruhuma doluyor.

Ondan sıyrılamıyorum.

Keiko'yu zihnimden atamıyorum.

Uyandığımda

yanımda yatıyor.

Saçlarımı yıkarken de

kafamın içinde.

Ben giyinirken

beni bekliyor.

Keiko,

diye içimden geçiriyorum.

Büyükbabam çok üzgün...

Gitmesine izin ver.

Gitmemize izin ver.

Büyükbabamı esir eden,

Keiko'nun hayaleti değil,

kendi duyduğu suçluluk da olsa,

benim içimde

onun gitmesine

izin vermeyen

başka bir şey var.

Merak ediyorum

büyükannemin yıllar boyunca

benim şimdi hissettiğim gibi

hissedip

hissetmediğini.

Ve bunun

yalnızca bir

kuruntu mu

yoksa daha fazlası mı olduğunu

merak ediyorum.

Cevaplanmamış sorular başının etini
yer durur. Yorulmak nedir bilmezler
ve kafandan atamazsın onları.

Annemin işten eve

gelişini duyuyorum.

Ve yatağa

gidişini.

Yanımda oolong çayımla

bilgisayarın düğmesine basıyor

ve ekrana bakıyorum.

İnternet beni bekliyor.

Forumlar

sohbet odaları,

E-postalar,

mesajlar.

telefon görüşmeler,

ve veritabanları.

Umut

üstüne

umut.

Aptalca

Bir

Umut.

'Hayır,'

diyorlar.

'Şunu dene,'

diyorlar.

'Burayı dene

o kadınla konuş,

şu adamla konuş,'

diyorlar.

'Şuna sordun mu...

'Şunu gördün mü...

'Şunu okudun mu...'

diye soruyorlar.

'Şu aklına gelmiş miydi...

'Şunu düşündün mü...

'Bunu düşündün mü...'

diyorlar.

'Senin için dua edeceğiz.'

'Umudumuz seninle.'

'Şans diliyoruz.'

Söz veriyorlar.

'Gerçeği

kabullenmen

gerek,'

diye tavsiyede bulunuyorlar.

Sonunda.

Gerçeği mi?

Peki ama gerçek dedikleri nedir ki?

Güneş yükseliyor.

En tepeye ulaşıyor.

Işıl ışıl güneş,

kalbimin aksine.

Kalbim kabarıyor

ve sönüyor.

Dünya kararıyor

ve onunla birlikte

ruhum da.

'Sana demiştim,'

diyor büyükbabam.

'Ne yapabileceğini sanmıştın ki?'

diye ekliyor annem

'Kabullen,' diyor büyükbabam.

'Senin yaptığın gibi mi?' diye soruyorum.

Lambanın ışığını
tutana kadar her köşe başına,
varmış sayılmazsın sona.

Yiyorum.

Giysilerimi çıkarıyorum.

Uzanıyorum

ama uyuyamıyorum.

Beynimi kemiren

bir şey var.

Düşüncelerime musallat olan

beni uyanık tutan.

Çın, çın, çın.

Şıp, şıp, şıp

Rüyalarımdaki karanlık.

Keiko

tramvayın yanında.

Beni bekle.

Geri döneceğime

Söz veriyorum.

Keiko

Ne yaptın?

Nereye gittin?

Ne geldi başına?

Çın, çın, çın.

Şıp, şıp, şıp.

Uyanıyorum.

Sağımdan soluma dönüyorum.

Kafamın içinde sesler dırdır edip duruyor.

Diğer odadaki büyükbabamın horultusunu duyuyorum.

Bizimle olduğu için

ne kadar şanslıyız.

Hayatta kalmış olduğu için.

Hayat ne denli belirsiz.

Nasıl da kırılgan.

Yine de insan ruhu

ne kadar

kuvvetli.

Evin içinde geziniyorum.

Geceyi seviyorum.

Sessizliği.

Sakinliği.

O kesintisiz özgürlük ve

soyutlanma hissini.

Bilgisayarı açıyor

Aynı sitelerde geziniyorum.

Büyükbabam hayatta kalmış olduğu için

ne kadar şanslıyız

diye düşünüyorum bir kez daha.

Zihimde tıkırdayan şey de ne?

Düşüncelerime sızan?

Parmaklarım

adını ekrana yazıyor.

Ichiro Ando.

Enter tuşuna basıyorum.

Hayatta kaldı, yazıyor

ve yazının yanında

eski bir fotoğraf var.

Gülümsüyorum.

Görüntüsüne elimi uzatıyor.

Ve soyadına dokunuyorum.

Ando.

Dokunuyorum.

Dokunmatik

ekran değişiyor.

Daha önce görmediğim

ya da aklıma hiç gelmemiş

bir bağlantı ortaya çıkıyor.

Ve Hiroşima'dan sağ çıkan

Ando soyadlı

kim varsa

önümde

listeleniyor.

Yoshiko

ve Hiroshi var.

Hiroko ve Emiko.

Masakatsu,

Kamiko,

Fujio

ve Inosuki var.

Takato,

Yasujiro,

Yoshi,

ve Fujio var.

Ve

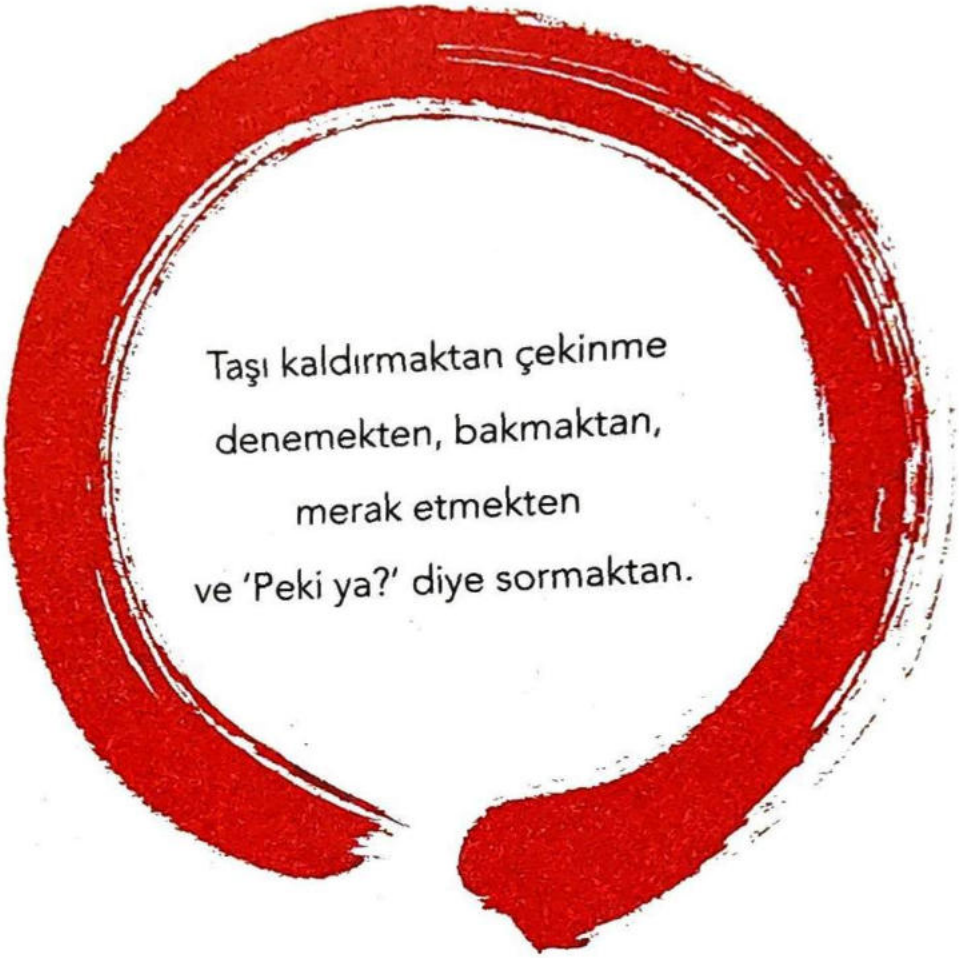
Keiko var.

Keiko Ando.

İğne deliğinden sızan ışık
karanlıktan çıkmak için
ihtiyacın olan yegâne şeydir.

Keiko Ando

var.

Taşı kaldırmaktan çekinme
denemekten, bakmaktan,
merak etmekten
ve 'Peki ya?' diye sormaktan.

'Böyle bir şey olabilir mi'

diyorum kendi kendime.

Olabilir mi?

Olabilir mi?

Bir hayalet olmasın?

Geçmişten bir gölge?

Sahte bir umut?

'Keiko Ando'

yazıyorum internete.

Bir sürü sonuç çıkıyor.

'Hiroşima'yı ekliyorum.

Sayfayı yeniliyorum

ve gözlerini dikmiş

bana bakan

gözlere

bakıyorum.

Merak.
Bir gerçeğe doğru
büyür, yayılır ve çiçeklenir.

Annem içeri girdiğinde

gökyüzü hâlâ karanlık.

Konuşmamı bitirdiğimde

turuncu izler

ufka tepeden bakıyor.

'Emin misin?'

diye soruyor bana annem.

'Hayır,' dercesine kafamı sallıyorum.

'O hâlde hiçbir şey yapmayalım,' diyor.

'Boşverelim.

Unutalım gitsin.

Hiç görmemişsin gibi yapalım.'

'Ama,' diye söze başlıyorum.

'Aması yok,' diyor.

'Büyükbaban yaşlı,

güçsüz.

Bir belki için

onu umutlandırmanın

kime ne faydası var?'

'Ama-'

'Aması yok.'

Annem giderken gökyüzü aydınlanıyor.

Ama ben oturmaya devam ediyor

ve düşünüyorum.

Gökyüzü parlak mavisine büründüğünde

ve büyükbabam horlaması sona erip de

kapı eşiğinde ayakta durduğunda

ona gülümsüyorum.

Karanlığın derinliklerinden
sarılarla, turuncularla
kol kola ilerleyen
bir ufka yüksel.

'Neden bu kadar mutlusun?'diye soruyor.

Kahvaltısını masaya bırakıyorum.

Bir bardak çay.

Bir çörek.

Ağırlaşmış göz kapaklarının altındaki

gözlerini kısarak bana bakıyor.

'Niçin bana öyle bakıyorsun?' diye soruyor.

'Büyükbaba Ichiro,

hâlâ araba kullanabiliyor musun?' diye soruyorum.

Avcumun içinde katlanmış

bir kâğıt parçası var.

Adresi yazan mürekkep

avcumun içini yakıyor.

Omuz silkiyor.

'Sen iyi bir şofördün,' diyorum ona.

'Uzun zaman önceydi,' diye yanıtlıyor.

'Ama araba kullanmayı severdin,' diyorum.

Çenesini

bir parça kaldırıyor

ve sırtını

belli belirsiz doğrultuyor.

'Hadi gidip biraz araba sürelim,' diyorum.

'Hadi seninle ben

bir maceraya çıkalım.'

'Neden?'diye soruyor.

'Çünkü,' diyorum.

Çünkü...

Çünkü...

Yakında

üniversiteye gideceğim.

Ve bunu çok istiyorum,

senin

hatıralarını,

beraber yaptığımız şeylerin

anılarını

saklamak istiyorum.'

Bana bakıyor ve ben

hayır demesini bekliyorum.

Yalan söylediğimi fark etmesini.

Ancak ona gerçeği

söyleyemem.

Eğer yanılıyorsam bu kalbini kıracak.

'Uzağa mı?' diye soruyor.

Gülümsememi saklıyorum.

'Bir saat,' diyorum

'Bilemedin

iki.'

Gözlerindeki bakışın

anlamını,

aklından geçenleri

bilmiyorum.

Sesini çıkarmıyor.

Kaşığını havaya kaldırıyor,

fincanına çın çın vuruyor.

Çın, çın, çın.

Ve kaşığından çay damlıyor.

Şıp, şıp, şıp.

Yandan yandan

bana bakıyor.

Ve ben gözlerinde

yıllardır görmediğim

ışığı görüyorum.

'Yolluk hazırlayacağım,' diyor.

Anlamın ve anlayışın
aklımızda yüksek sesle çınladığı yer
kelimeler arasındaki boşluktur.

Araba yola

yalpalayarak çıkıyor.

Büyükbabamın ayakları

Büyükannemle dans etmiş

benimle birlikte

kumlarda koşmuş

anneme, ilk işine yürürken

eşlik etmiş olan

fakat heyecanlarını üzüntüye

ve vicdan azabına

kurban vermiş bu ayaklar

uzun süredir dokunmadıkları

pedalların üzerinde

eğreti duruyorlar.

Büyükbabam sanki hem

donmuş kalmış,

hem de coşkulu.

Kanlı canlı

görünüyor.

'Hangi yoldan?'

diyor yüksek sesle.

İşaretimle arabayı

döndürüyor.

Bakışlarında

keyif,

yüzünde

bir gülümseme var.

'Macera ha?'

diyor.

'Demek sen ve ben?'

Başımla onaylıyorum.

'Yolu göster!'

Söylediğini yapıyorum.

Biz suç ortağıyız!

Biz

maceracıyız!

Pencereleri

indiriyoruz.

Sevinçle bağırıyoruz.

Haykırıyoruz.

Kahkahalar atıyor

ve gülümsüyoruz.

Yol bizi

beraberinde götürüyor.

Gittikçe

gidiyoruz.

Termostaki çayı paylaşıyor,

Meyveyi yiyor

bisküvileri

ve gevrekleri

pilavı

ve erişteyi

mideye indiriyoruz.

Keki

yalayıp yutuyoruz.

Annemin arabasını

kırıntılar ve boş paketlerle

dolduruyoruz.

Havayı şarkılar

ve kahkahalarla

kaplıyoruz.

Ve neşeyle.

Ta ki o...

'Annene araba lazım olacaktır.'

'Yorulmaya başladım.'

'Eve dönme zamanı geldi,' diyene kadar.

Haritaya bakıyorum.

Sonra da yola.

'N'olur,'

diyorum.

'Birazcık daha ilerleyelim.'

Kenara çekip

radyoyu kapatıyor.

Kırış kırış eliyle elimi tutuyor.

Düşük göz kapaklarının altındaki gözleri

derin derin bana bakıyor.

Yüzünün çizgileri,

bir haritadaki yollara benzer o çizgiler

onu izlerken derinleşiyor.

'Mizuki,' diyor.

'Sorun nedir?'

'Nereye gidiyoruz?'

'Ne yapıyoruz biz?'

Üzerinde adres yazan

kâğıt

cebimi...

...yakıyor.

Parmak uçlarımla ona dokunuyorum.

Çekiyorum.

'Ben..'

'Ben düşündüm ki...'

Ama sonra gözlerine bakıyorum,

ve hayatını gözlerimin önüne getiriyorum.

Hatıralarını,

acısını,

yaşadığı kaybı

ve suçluluk duygusunu.

Onları zihninden silip atmayı

öyle çok istiyorum ki.

Peki ya hatalıysam?

'Saat geç oluyor,'

diyor.

Beceriksiz bir ayak hareketiyle,

motoru bağırttırıyor.

Omzunun üzerinden bir bakış atıp

yola çıkıyor.

'Teşekkür ederim,' diyor.

'Bu güzel gün için.'

'Ama şimdi, eve dönüyoruz.'

Umudun ahmaklığa
döndüğü an hangisidir
ve biz bunu nasıl anlarırız?

Sanki kalbim sıkışıyor.

Umutlarım yıkılıyor.

Siyah yol bizi uzaklara

götürüyor.

Bize eve gitmeyi vaadediyor.

Umutlarımı çalıyor.

Tepemizdeki

bulutlar

kararıyorlar.

'Büyükbaba,' diye fısıldıyorum.

'Eğer...

biri için,

bir şeyi düzeltme,

onu yeniden mutlu bir insan haline getirme

imkânın olsaydı...

ama yalnızca tek bir şansın olsaydı,

ama işe yaramama ihtimali de olsaydı,

ne yapardın?

Kaşlarını çatıyor.

'Sence yeğ midir,' diye devam ediyorum.

Hiç denememektense

onun için

deneyip başarısız olmak?

Başarısızlık o insanın canını

yakabilecek olsa da?'

Kırmızı ışık yanıyor.

Arabayı durduruyor.

Bana bakıyor.

'Yapacağının amacı açıya yol açmak

olamaz,' diyor.

Olsa olsa o kişiyi

olduğundan daha mutlu bir insan yapmaktır.

Bir şeyi onarmaktır.

Yeniden denge sağlamaktır.'

Başımla onaylıyorum.

'Bunu göze alır mıydın?' diye soruyorum.

Hava boğucu.

Elle tutulur bir sessizlik var.

Ne nefes alabiliyorum

ne verebiliyorum.

'Bu olasılık,'

diyor.

'Asla görmezden gelinmemelidir.

Ya da israf edilmemelidir.

Olasılığı görmezden gelmek

umudu yok saymaktır.

Umut olmadan

insan bir kabuktan farksızdır.'

Yeşil yanıyor.

Işığın yeşili yüzüne yansıyor.

'Birinden umudu esirgemek,' diyor

'Ondan soluduğu havayı esirgemektir.'

Arkamızda biri

korna çalıyor.

'Yolu biliyor musun?'

diye soruyor.

'Söyle bana.'

Tek bir bulut
güneşi gölgeler ama
tek bir bulut çabucak geçer gider.

Devam ediyoruz.

Yol bizi

şehrin dışına

kırsala çıkarıyor.

Arabanın içi sıcak.

Ellerimde tuttuğum harita

ağır mı ağır.

Nasıl bildiğimi

ve ne bildiğimi

sormuyor.

Tarlaları geçiyoruz.

Yol sağa

sola kıvrılıyor.

Köyler yanımızdan

gelip geçiyor.

Derken yine binalar beliriyor.

İlerliyoruz

devam ediyoruz.

Sonunda,

Hiroşima tabelasını

görene kadar.

Vücudu kaskatı kesiliyor

ve yüzü geriliyor.

'Burası mı?'

diye soruyor.

Kafamı sağa sola sallıyorum.

'Bu sokaktan aşağı in, sonra sola dön.'

Benim talimatlarıma uyuyor.

Elleri titriyor

ve parmaklarıyla direksiyonun üzerinde

ritim tutuyor.

Evler seyreliyor.

Yol daralıyor.

'Altmış dört numara,' diyorum.

Ağaçlar beliriyor.

'Büyükbaba, eğer yanılıyorsam... '

Tek elini kaldırıyor ve

susuyorum.

Konuşmuyor.

Şahsa ait bir yolun sonunda bir bungalov duruyor.

Ahşap korkuluklar ve veranda.

Karşısında bir tarla.

Ahşap kapıları olan bir açık garaj.

Akşamın aydınlığı

tarlayı ve

evi,

garajı ve

korkulukları

sepyanın tonlarına

boyuyor.

Büyükbabam sağa çekiyor ve motoru kapıyor.

Yerimizde oturmaya devam ediyoruz.

Uzun bir süre

eve

dalıp gidiyoruz.

Kimse dışarı çıkmıyor,

kimse içeri girmiyor.

Toprağın üzerinde

asılı duran sis

kayıpları

arayan

hayaletler misali

usulca

hareket ediyor.

Penceremi aşağı indiriyorum ve

bir kuşun ötüşü

arabadan içeri

doluyor.

Sakinliği

sessizliği,

kaygıyı

ve umudu

ciğerlerime çekiyorum.

'Kapıyı çalalım mı?' diye soruyorum.

'Mizuki, ben

tam şu an

cennetteyim.

Tam şu an

bana emanet

edilmiş

bir kız çocuğunun

bu evin

içinde olduğunda

inanabilirim.'

'Arkadaşımı

yüzüstü bırakmadığımı

güvenine ihanet etmediğimi

hayal edebilirim.'

'Onun hayatta ve

güvende olduğunu

hayal edebilirim.

Uzun bir hayat yaşadığını

ve mutlu

olduğunu.

Biz burada otururken

ben suçlu değilim.

Nasıl da

harikulade bir an.'

Güneşin son ışıkları

vuruyor.

Bize de dokunuyor ve

turuncuya boyanıyoruz.

Sıcağa bulanıyoruz.

Huzurla

belirsizlikle dolu bir umudu

içimize çekiyoruz.

Keşke,

ah nasıl da

isterdim

sonsuza kadar sürmesini.

Büyükbabam bir şey görüyor.

Nefes alışını duyuyor,

gözlerini bir noktaya sabitlediğini görüyorum.

'Sen de görüyor musun?'

diye soruyor.

Arabadan dışarı

adım atıyor.

Hareketsiz

kalıyor.

Zaman

duruyor.

Arabadan ağır

çekimde

iniyor

ve gözlerinin

nereye baktığını

takip ediyorum.

Ön camdan seçmeye çalışıyorum.

'Mizuki,' diye soluk alıyor

rüzgâr

gibi.

Bir elini kaldırıyor.

Pencereyi

işaret ediyor.

Oraya odaklanıyor

ve

aniden

nefesimi tutuyorum.

Ve bir kâğıttan turna kuşu...

Eylemlerin yankıları
zaman boyunca çağlar, bekler
bekler, bekler, ta ki...

Yanında ayakta duruyorum

ve korkulu

gözlerle

bana

bakıyor.

Uzanıp

elini

tutuyorum.

Tüm

kalbimle

sevdiğim

büyükbabam.

'Unutma,

diyorum.

'Sen kimseyi yüzüstü bırakmadın.

Keiko orada olsa da olmasa da,

sen cesurdun,

sen yürekliydin,

sen sadıktın.'

Evin dış kapısı

açılıyor.

Bir delikanlı

dışarı çıkıyor.

Verandada durup

biz ona doğru yürürken

bize bakıyor.

'Size nasıl yardımcı olabilirim?'

diye soruyor.

'Turna...'

diye söze başlıyor sendeleyen büyükbabam.

'Turna... Pencere pervazındaki turna?'

Delikanlı

önce bana

sonra

Büyükbabama

sonra yine bana

bakıyor.

'Biz birini arıyoruz,'

diyorum.

'Büyükbabamın

uzun zaman önce

tanıdığı birini.

Burası... Burası...

Andoların

evi mi?'

Yavaşça

başını sallıyor.

'Evet,'

diyor.

Eli kapının üzerinde.

'Ben Ichiro Ando.'

Mideme bir yumruk yemiş gibi oluyorum.

Büyükbabam sendeliyor ve

elime yapışıyor.

Delikanlıya bakakalıyoruz.

'Bu,' diyor büyükbabam.

'Benim adım.'

Şimdi

bize

bakakalma

sırası

delikanlıda.

'Benim adımı

büyükannem koymuş,'

diyor.

'Bir zamanlar tanıdığı

birinin adıymış.'

Tepeden

tırnağa

ürperiyorum.

Büyükbabam yeniden sendeliyor.

Ama delikanlı

orada.

Bir koluyla destek,

göğsüyle bir dayanak sunuyor.

Yüzünde

şaşkın mı şaşkın

bir ifade

var.

'Turna...'

Büyükbabam konuşmakta

zorlanıyor,

sesi çatlıyor.

Pencereyi,

turnanın eşikte durduğu yeri işaret ediyor.

Kenarları

sararmış.

Yazı karakterleri

solmuş.

Kenarına

elle

karalanmış

yazı

yıllarca

beklemekten

dağılmış.

'Büyükannemin,'

diyor Ichiro.

'Uzun zaman

Öncesinden.'

Gözlerim

yaşlarla,

göğsüm

umutla

doluyor.

'Siz?..'

diyor delikanlı Ichiro.

'Siz...

Hiroşima'dan

Ichiro Ando musunuz?'

Büyükbabam delikanlıya

suçluluk dolu

gözlerle

bakıyor.

'O burada mı?'

diye soruyorum.

'Hayır,'

diye yanıtlıyor.

'Ama sizi ona götürebilirim.'

Harflerden ve seslerden oluşan
bir kelime, tek bir kelime
hayatları ve geleceği değiştirebilir

Araba sarsılıyor.

Sendeliyor.

Kenar mahallelerden

şehre doğru giderken.

'Artık her hafta gidiyor,'

diyor Ichiro.

'Tüm gün

oturduğu bir bankı var.

Dalıp gidiyor.

Bekliyor.'

'Yıllardan beri,

ara ara

hep hastalanıyor.

Hiroşima yüzünden

olduğunu söylüyorlar.'

'Ben daha küçükken,'

diyor Ichiro.

'O da daha gençken

Hiroşima'dan

bahsederdi.

Bir sürü şey hatırlıyordu.

Bana hayatını

kurtaran

delikanlıyı

anlatmıştı.'

'Onu yangınlardan

ve selden

kurtarmış.

Yardım aramaya gittiğinde

ona bir tramvayın yanında beklemesini söylemiş.'

'Büyükannem onu beklemiş.

Çok yorgun olduğunu ve

uyanık kalamadığını söylemişti.

Gözlerini

kapadığını

hatırladığını

söylemişti.

Gözlerini

geri açtığında

bir sığınaktaymış.'

'İlk söylediği kelime

Ando'ymuş.

Soyadı olduğunu

zannetmişler.

Çarşafının üzerine

Ando

yazmışlar ve

büyükannem onları hiç düzeltmemiş.

Hayatını

kurtaran

delikanlıya

bir saygı göstergesi olarak.'

'Eski soyadını

artık hatırlamıyor.'

'Yardım aramaya gittiğinde

o turnayı büyükanneme

o vermiş.

Ben kendimi bildim bileli

o turna pencere eşiğinde

durur.'

'Bir tür minnettarlık

ve yâd etme ifadesi.

Ya da belki de

umut.'

Aynadan Büyükbabama

bakıyor.

'Teşekkürler,'

diyor.

Büyükbabamın

sesi çıkmıyor.

Pencereden

evlerin,

binaların,

ağaçların,

çiçeklerin

ve

hayatın

geçip gidişini

seyrediyor.

Ancak ben

o kelimelerin

tenine işlediğini

görebiliyorum.

Büyükannemin
ölümününün ardından
çorak kalmış bir kalbe
yağmur damlaları
misali
düştüklerini.

Ichiro arabayı
tren istasyonunun
yakınına çekiyor.
Geçmişten gelen gölgeler
büyükbabamın çehresine
üşüşüyor.

'Buradan yürümek
daha kolay olacaktır,'
diyor Ichiro.
'Ben size rehberlik edeceğim.'

'Hayır,'

diyor Büyükbabam Ichiro'ya.

'Burada bekle.

Ben yolu

ve onu nerede bulacağımı

avcumun içi gibi

biliyorum.'

Geçmişe bir selam çakıp
bir gözünü geleceğe dikip
dosdoğru önüne bak.

'Park buradaydı,'

diyor beraber yürürken.

'Bu da içinde durduğumuz nehir,'

diyip işaret ediyor.

'Bu da o yürüdüğümüz

yol.

Gerçi o zamanlar

yola benzer

yanı yoktu.

Şuradaki okul da,'

diyor.

'Büyükannenle benim

onu aramaya

geldiğimizde

ziyaret ettiğimiz ilk okuldu.'

'Biz

bu yolu

onunla birlikte

yürüdük.

Aynı Keiko ile birlikte

yürüdüğüm gibi.'

Cebinden

eski,

yıpranmış

bir kitap

çıkarıyor.

Kitabın yalnızca

ön

ve

arka

kapağı duruyor.

'Genji'nin Hikâyesi,'

diyorum biz yürürken.

'Babanın

savaşa giderken

sana

verdiği kitap.

Sayfalarından

kâğıttan turnaları

yaptığın

kitap.'

'Kâğıttan

son bir turnam

kaldı,' diyor.

'İşte anıt şurada,'

diyor.

'Buraya kadar otuz sene gittim geldim.

Ta ki olan bitenle

artık başa çıkamayana kadar.

Hep onu görmeyi umdum

ama

hiç göremedim.'

'Belki de o buraya hiç gelmedi?'

diyorum.

'Belki de o da senin

burada olmamana

tahammül edemiyordu.'

Karşıdan karşıya geçiyoruz.

Tramvay hatlarını

takip ediyoruz.

Bir köşeyi dönüyoruz.

Biraz ileride,

tramvay hatlarının

yanında

bir bank var.

Büyükbabam

duruyor.

Acı, pek çoklarınca
suçluluk duygusunun
kaçınılmaz cezası olarak kabul edilir.

'Onu bıraktığın yer burası mıydı?'

Kafasını sallıyor.

'Hadi yakınına gidelim,' diyorum

ama adımları

yerinden oynamıyor.

'Yapamam.'

Sesi titriyor.

'Yapamam,'

diye tekrar ediyor.

'Bunca zaman,

bunca yıl.'

'Peki ya...

orada değilse?

Peki ya...

benden nefret ediyorsa?

Peki ya?'

Kalabalıklar

bu ihtiyar adamdan

ve onlarca yıldır çektiği acıdan

bihaber

yanımızdan

geçip gidiyorlar.

Gözlerinde

geçmişe ait

bir bakış görüyorum.

Yeniden on yedi yaşında.

Tereddüt ve

korku dolu.

Ve bir karar vermesi gerekiyor.

'Yapamam,' diyor.

'Nasıl...

yapacağımı...

bilmiyorum.'

Oysa ben

anlattığı hikâyeden

ve yaşadığı hayattan

onun

ne denli cesaretli

biri oluğunu

biliyorum.

'Evet biliyorsun,'

diye fısıldıyorum.

Ve kitabını alıp

ön kapağını yırtıp

ona veriyorum.

'O zamanlar yaptığının,

aynısını yap,' diyorum.

Kafasını sallıyor

ve yaşlı gözlerini kırpıştırıyor

ve parmaklarıyla

eski karton kapağı

beceriksizce katlarken

kalabalığın içinde ilerliyoruz,

o banka

daha da

yaklaşıyoruz.

Ve aniden

nefesimi

tutuyorum.

Orada

bir kadın

oturuyor.

Ufak tefek,

gri saçlarını arkada toplamış.

Bir elinde bir şey tutuyor,

diğeriyle bacağının

üzerinde tempo

tutuyor.

Tap,

tap

tap.

Şıp,

şıp,

şıp.

Ürperiyorum

ve büyükbabamın

biraz daha

dik

durduğunu

fark ediyorum.

Kadın ellerini

kucağında tutuyor

ve parmaklarını

usulca

gizemli bir şekilde

hareket ettiriyor.

Aniden duruyor.

Ve avcunun

içindeki

bir şeye

bakıyor.

'O nedir?'

diye fısıldıyorum.

'Avcunda ne var?'

Büyükbabamın

dili

tutuldu.

'Büyükbaba Ichiro?'

diyorum.

'O... O...'

diye fısıldıyor.

'O...

kâğıttan

bir turna.'

Kadın

ansızın

başını kaldırıp

Büyükbabama ve

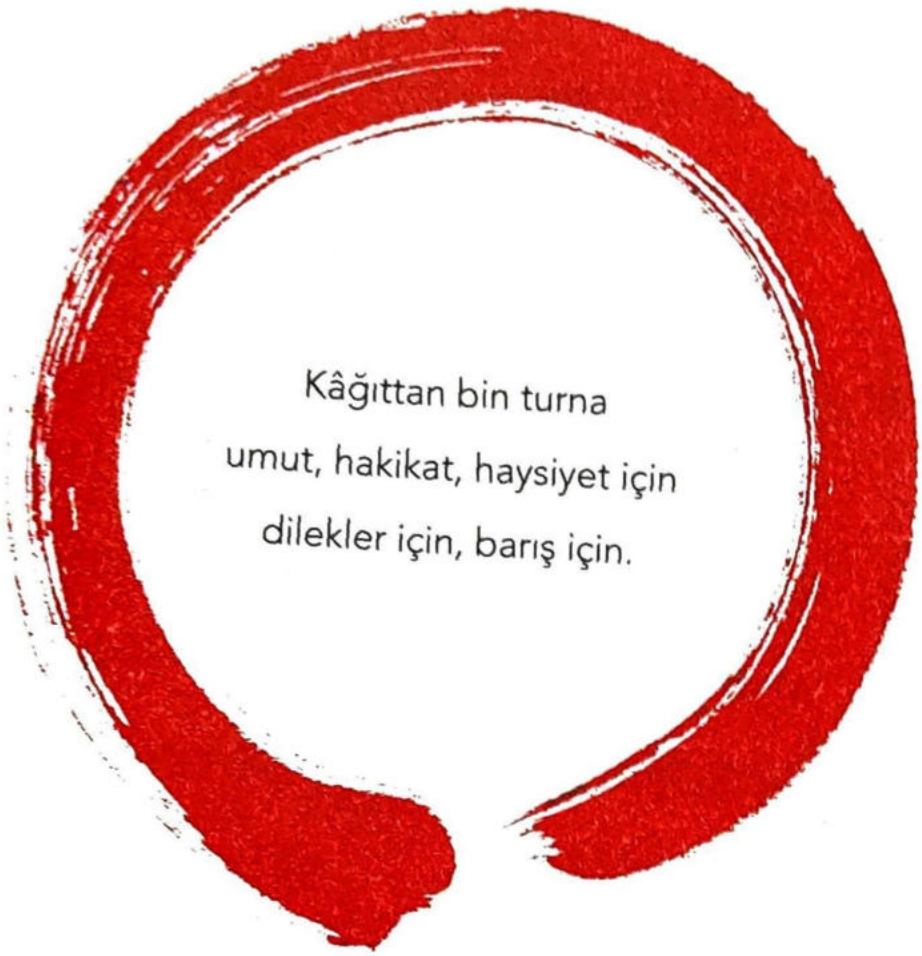
parmakları arasındaki

turnaya

bakıyor.

Etrafımızda ne varsa

duruyor.

Kâğıttan bin turna
umut, hakikat, haysiyet için
dilekler için, barış için.

Büyükbabamı,

ona doğru yürürken

kuşun kanadını tutan

buruşuk parmaklarını

izliyorum.

Büyükbabamın attığı

her

adımı

izliyor

ve Büyükbabam

gözlerini

onunkilerden

bir an

olsun

ayırmıyor.

Bankın başına gelince duruyor,

onun yanına oturuyor.

Birbirilerine olan

bakışlarını

tanımlamak

için

bu dünyadaki

tüm kelimeler

yetersiz kalıyor.

Sonsuzluk gibi

gelen

bir süre boyunca

ne hareket ediyor

ne

gözlerini

birbirilerinden

ayırıyorlar.

Büyükbabam

Keiko'nun elini

tutup

az önce

katladığı

turnayı

avcunun içine

bırakıyor.

Keiko'nun parmakları

turnayı

nazikçe okşuyor.

Keiko'nun yüzüne dokunuyor

ve gülümsüyorlar.

Onca yıldan

ve

o kadar

zaman

bekledikten sonra,

sonunda birlikteler.

Her zaman cesaretin
olsun söz vermeye,
dilemeye, hayal kurmaya
ve umut etmeye.

Konuşmalarına

ortak olmak istiyorum.

Keiko'nun büyükbabamın özürlerini

reddedişini duymak istiyorum.

Büyükbabamın o suçluluk duygusundan

kurtuluşunu ve özgürlüğüne

kavuşmasını işitmeyi arzuluyorum.

Keiko'nun hikâyesini

dinlemek istiyorum.

O zamandan bu yana

başına neler geldiğini.

Nasıl

bir hayat

geçirdiğini.

Ancak

o banktaki

o yer

şu an için,

bana ait değil.

Bu,

onların zamanı.

Keiko'nun elindeki turnaya son bir bakış atıyorum.

O

son

kâğıttan

turnaya.

Ve arkamı

dönüp

uzaklaşıyorum.

Çemberleri

artık tamamlandı.

Ancak hikâyeleri

sonsuza

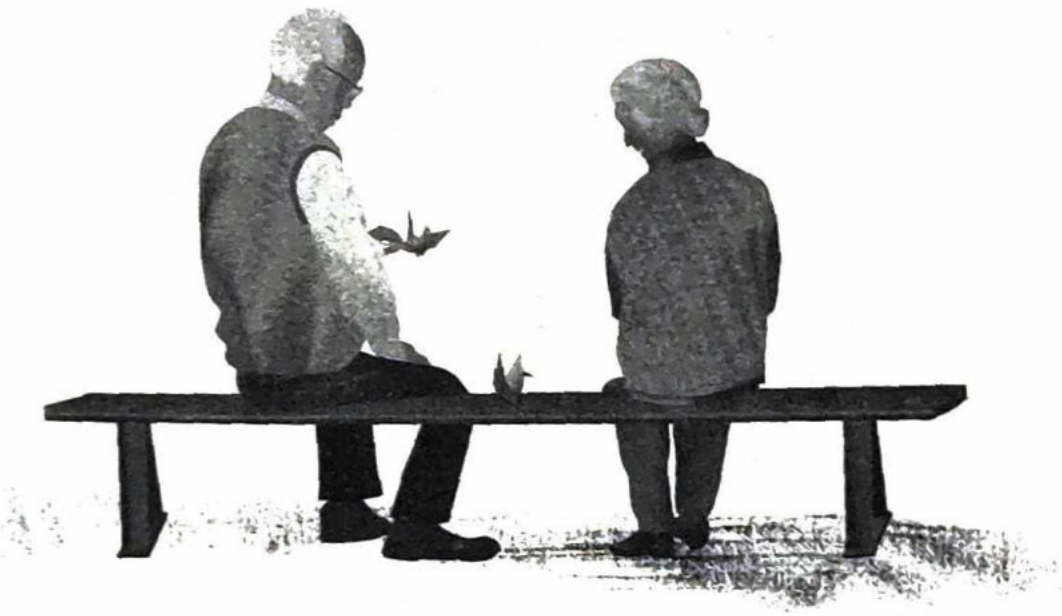
kadar

usulca

dalgalanıp

duracak.

TEŞEKKÜRLER

Pek çok sorumu yanıtlayan, sergilere, broşürlere, haritalara ve diğer belgelere ulaşmamı sağlayan Hiroşima Barış Anıtı Müzesi'nden Kahori Wada'ya; Japon edebiyatı ile Japonya'da kadınların tarihi üzerine araştırmalar yapan, Wasada Üniversitesi Japon Edebiyatı okutmanı ve üniversite kütüphanesinin yardımcı direktörü Gaye Rowley'e; Japonca-İngilizce çevirmeni, yazar, Japon folklor araştırmacısı Zack Davisson'a ve tabii ki, Atom Bombası Müzesi'ne bilhassa teşekkür ediyorum.

Olaylara dair herhangi bir hata yalnızca bana aittir.

Hiroşima hakkında daha fazla okuma yapmak isteyenlere tavsiyem aşağıdaki kitaplarla başlayıp sizi nereye götüreceklerini görmenizdir:

Hiroşima - John Hersey

Black Rain (Kara Yağmur) - Masuji Ibuse

Hiroshima Diary: The Journal of a Japanese Physician-(Hiroşima Günlüğü: Bir Japon Hekimin Güncesi) - Michihiko Hachiya

Bu hikâyeyi ve kelimelerimi umduğumdan da fazla ete kemiğe büründüren Natsko Seki'ye ayrıca teşekkür ederim.

Bu kısa kitabın uzun bir hikâyesi var ve özellikle iki kişi tüm aşamalarında, geçirdiği tüm dönüşümlerde ona büyük destek verdi. Onlar olmasaydı kendimi çok daha gergin his-

seder ve hevesimi kaybederdim. Teşekkürler Rebecca Mascull ve Emma Pass - desteğiniz ve dostluğunuz *Kâğıttan Son Turna Kuşu*'nun son hâline gelmesine yardımcı oldu.

Kitabın taslağını üç yıl boyunca durduğu raftan alıp Emma Matthewson'a teslim etmek benim için ürkütücü bir eylemdi. Emma, asla gün yüzü görmeyeceğini düşündüğüm bir projeye hayat vermeye dair coşkun ve inancın beni gözyaşlarına boğdu. Daha kavrayışlı, düşünceli, sabırlı ve anlayışlı bir editöre sahip olamazdım - teşekkürler.

Serbest vezinde yazılmış bölümleri olan resimli bir kitap üzerinde çalışmak daha önce hiç rastlamadığım zorlukları ortaya çıkardı ve bu nedenle hem Talya Baker hem de Sophie McDonnell'e sarsılmaz sabırları, destekleri ve anlayışları için teşekkür etmek istiyorum. Onların katkıları bu kitabı çok daha iyi bir hâle getirdi.

Taslaklarımı okuduğu, fikirlerini söylediği ve her zaman yanımda olduğu için harika temsilcim Jane Willis'a da teşekkür ederim.

Elbette hem Hot Key, hem de United Agents'taki herkese teşekkürler.

Bazı harika bağımsız kitapçıların desteğini aldığım için çok şanslıyım. Stockton-on-Tees'deki Drakes'e, Woodhall Spa'daki the Book Fayre'e ve Lincoln'daki Lindum Books'a teşekkürlerimi sunuyorum. Ayrıca okul kütüphanecileri Eileen Armstrong, Lorraine Gill, Kath Jago ve Jess McFarlane'ye de teşekkür ederim.

Kendi Soğuk Savaş hatıralarını anlatmak için zaman ayıranlara teşekkürler - sayıları pek çoktu ama özellikle Matt Naylor ve Jim Parker'a.

Sevgili yazarlara, destekleri ve attığımız kahkahalar için teşekkürler: Chris Callaghan, Jo Nadin, Zoe Marriott, Sheena Wilkinson, Eve Ainsworth, Liz Kessler, Gordon Smith, Helen Grant, Paula Rawsthorne, Rachel Ward, Sally Nicholls, Caroline Green, Rhian Ivory, Susie Day, Keris Stainton, Fiona Dunbar, Katy Moran, Shirley McMillan, Dan Smith, James Nicol, Leila Rasheed, Keren David ve Rae Earl'e.

Grup desteği ve cesaretlendirmeleri için The Savvy Authors'a.

Louise Beech, Louisa Treger, Sarah Jasmon, Emma Curtis, Karin Salvalaggio, Katherine Clements, Keith Mansfield, Essie Fox, Jon Teckman, Antonia Honeywell, Sarah Taylor ve Rachael Lucas'ın da aralarında bulunduğu the Prime Writers'a.

Happy Place'teki dostlarım Beth Miller, Kerry Hadley, Melissa Bailey, Rebecca Mascull'a kahkahalar ve uyarıları için şükranlarımı sunarım.

Yazın dünyasının dışında, sevgili Martin Ball'a kafamı dağıttığı ve ilham verdiği için teşekkür ediyorum. Beni asla mümkün olabileceğini düşünmediğim bir şeyi başarmaya ittin. Mordor'a dönmek kimi zaman zorlu bir yolculuk olacak ama iyi bir yol arkadaşım olacağını biliyorum.

2019'daki arkadaşlarım Tracey Wilkinson, Daniela Dumitrescu ve Rob Keep'e. Her zaman ilgili ve meraklı Carl Wilkinson'a.

Son olarak aileme - Helen ve Patrick Megginson'a, Janet ve Jack Baron'a, Colin'e, babam ve Ann'e, Meghan'a.

Elbette Jess, Danny, Bowen ve Russ'a - benim bütün dünyam sizsiniz.

ÇİZERDEN BİR NOT

Bu proje sırasında beni motive eden şey bir Japon çizer olarak sahip olduğum sorumluluk duygusuydu. Ben Japonya'da büyüdüm ve Hiroşima'nın hikâyesinin birçok kez anlatıldığına şahit oldum. Çocukken bomba hakkında bir şey duyduğum ya da okuduğum her anın bende bıraktığı o ürkütücü görsel ve duygusal tesiri hâlâ net bir şekilde hatırlıyorum.

Çizimlerimin bazı okuyucuların bu rahatsız edici olayla ilk görsel karşılaşmaları olabileceğinin bilincinde olduğumdan bu kitap için saatlerce görsel araştırma yaptım. Her ne kadar çizimlerim bombanın atıldığı gün ile ertesi güne dair olsalar da odaklandığım bir diğer şey Ichiro'nun bombanın atıldığı gün başlayıp kitap boyunca devam eden duygusal yolculuğunun atmosferini okuyucuya yansıtabilmekti çünkü bu hikâye de okuduğum diğer hikâyelerden farklı değil; günümüz Japonyasında olduğu kadar bomba zamanında ortaya konan insan ilişkileri hakkında eşsiz bir çalışma.

Haiku formundaki dizeler için dairesel fırça darbeleri çizmekten büyük keyif aldım. Bunları oğlumun Londra'daki Japonca dil okulunda kullandığı Japon kaligrafi fırçasını ve mürekkebini kullanarak çizdim. Kaligrafiyi çocukken öğrenmiştim ve kolumu o özgün fırça darbeleri-

ni çizmek için nasıl usulünce hareket ettirmem gerektiğini hâlâ hatırlayabildiğimi fark etmek beni çok duygulandırdı.

Natsko Seki

GELENEKSEL TURNA KUŞUNU NASIL KATLARSIN

Kâğıdın katlanmasıyla farklı şekillerin oluştuğu, geleneksel Japon kâğıt katlama sanatına origami adı verilir. Origaminin geleneksel ve modern olmak üzere oluşturulabilecek binlerce farklı şekli vardır. Herhangi bir kare kâğıdın kullanımı uygundur. Ancak ince kâğıt en uygunudur ve birçok kişi renkli veya desenli kâğıt kullanmayı sever.

Muhteşem görünen bir turna kuşu yapana kadar muhtemelen çok sayıda kâğıt turna yapman gerekecek. Bu nedenle düz kâğıt üzerinde pratik yapmak isteyebilirsin.

Origaminin nasıl yapılacağına dair talimatları videodan takip etmeyi daha kolay buluyorsan internetteki çok sayıda videoya bakabilirsin.

İŞARETLERİN ANLAMLARI

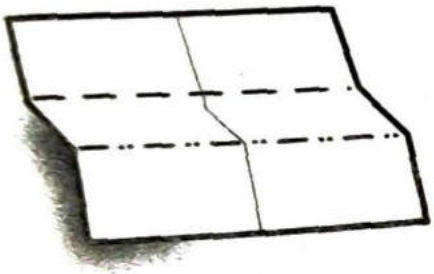
Kâğıdı çevir

Kâğıdı nazikçe çek

Arka yüzünde belirli bir adımı tekrarla

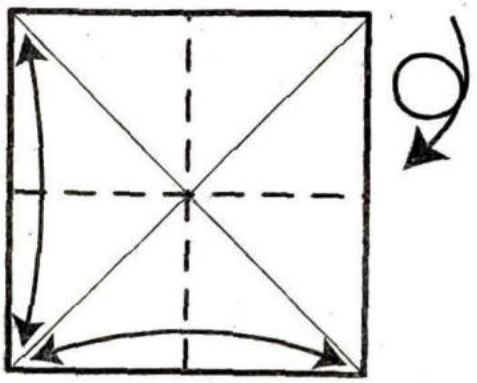

Vadi (içe doğru) katlaması
Dağ (dışa doğru) katlaması

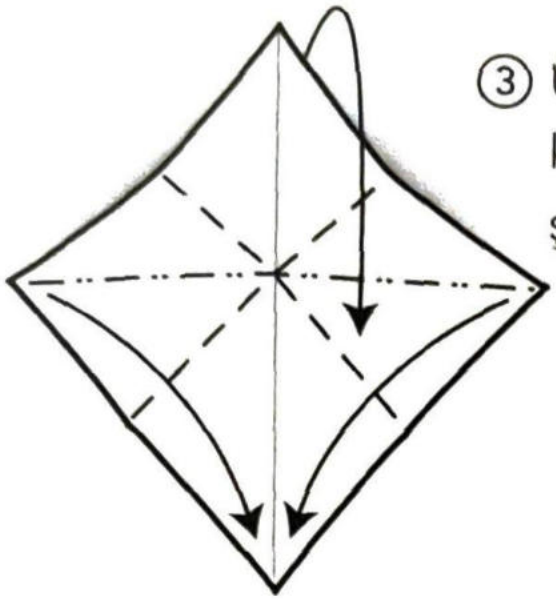
TALİMATLAR

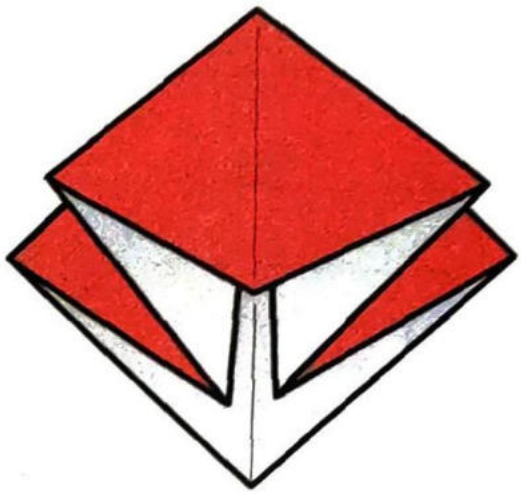
① Renkli kısmı yukarı gelecek şekilde gösterilen köşegenlerden katlayıp geri aç.

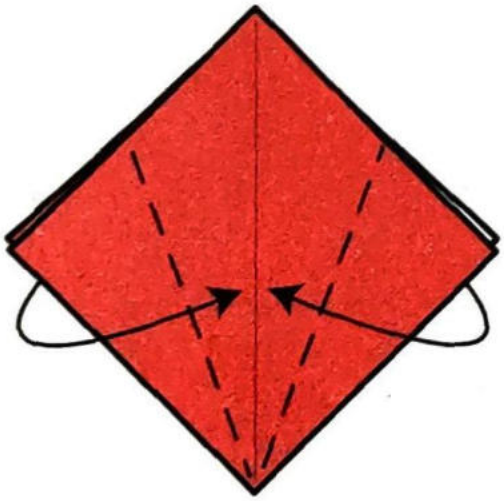
② Kâğıdı ters çevirip ikiye katla ve iki taraftan geri aç.

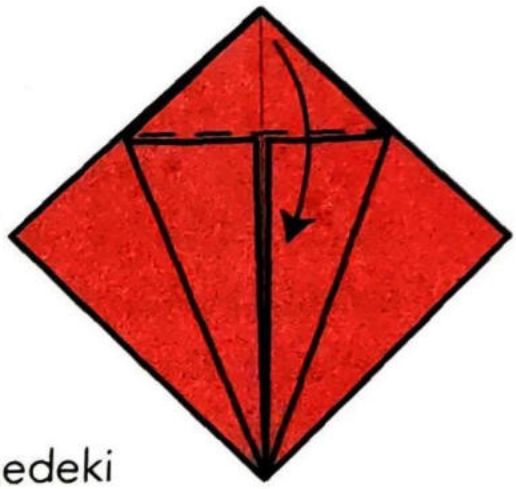
③ Üst köşeleri alt köşelerle buluşacak şekilde katla.

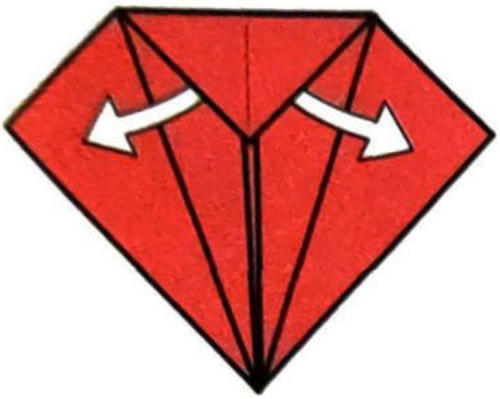
④ Katlamanın devam ederkenki hali. Açık kalan kısım aşağıya bakmalı.

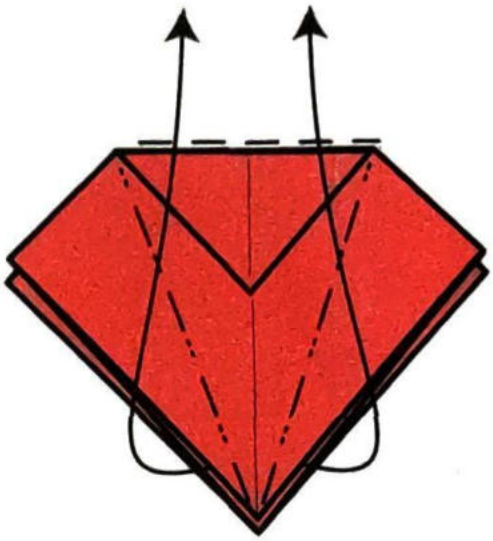
⑤ Öndeki sağ ve sol kanatları ortadaki çizgiye doğru katla.

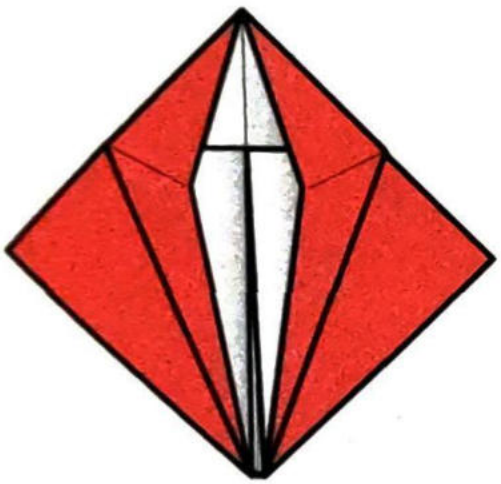
⑥ Tepedeki üçgeni aşağı doğru katla.

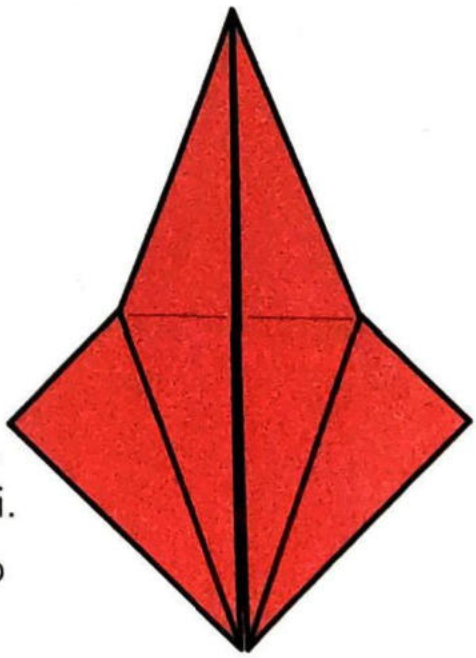
⑦ Beşinci adımda katladığın kanatları eski haline getir.

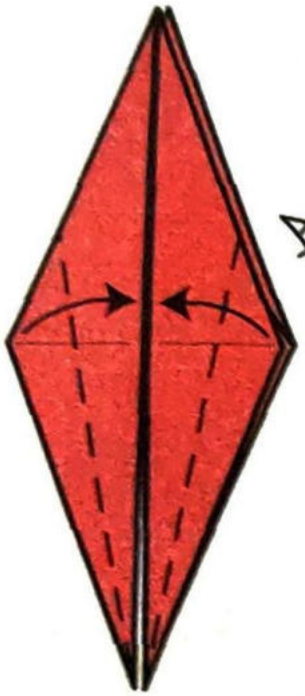
⑧ İlk katı aç ve üstteki ucu sabit bir nokta olarak kullanarak yukarı doğru katla.

⑨ Katlamanın devam ederkenki hali...

⑩ Katlama sona erdi. Kâğıdı ters çevirip 5-9. adımları tekrarla.

⑪ Aşağı kenarları ortaya doğru katla. Arkasını çevir ve diğer tarafını da katla.

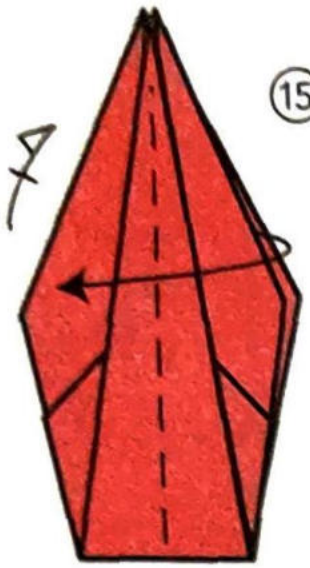
⑫ Sağ kanadı soldakinin üzerine katla.

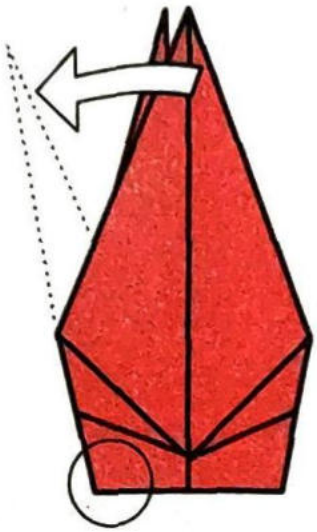
⑬ Son adımı kâğıdın arka yüzü için tekrarla.

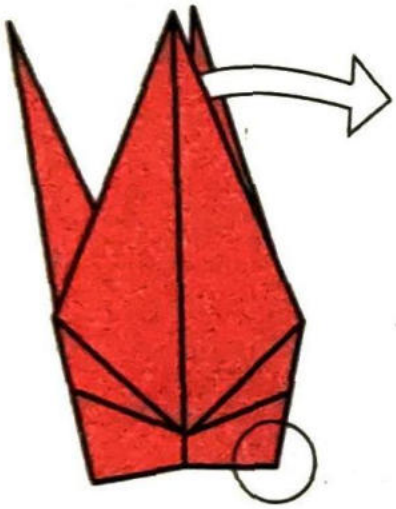
⑭ Aşağıda kalan üstteki uçu yukarı doğru katla. Arka yüzünde aynı adımı tekrarla.

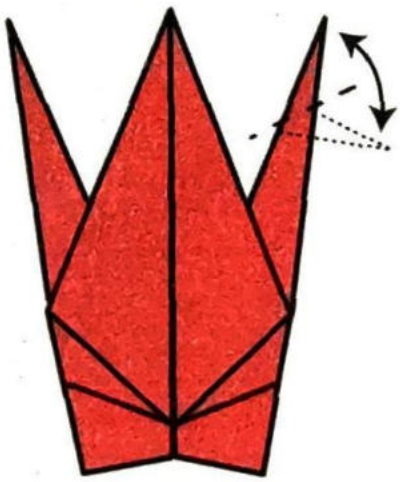
⑮ Sağ kanadı solun üzerine katla. Arka yüzünde aynı adımı tekrarla.

⑯ Çember içindeki alanı bir elinle tutarken diğer elinle ortadaki kanadı sola doğru katla.

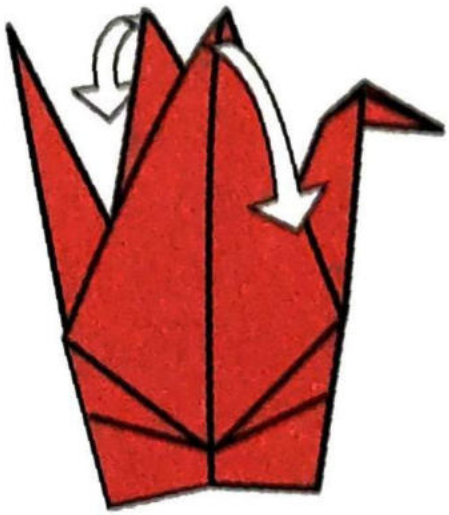
⑰ Son adımı sağ taraf için tekrar et.

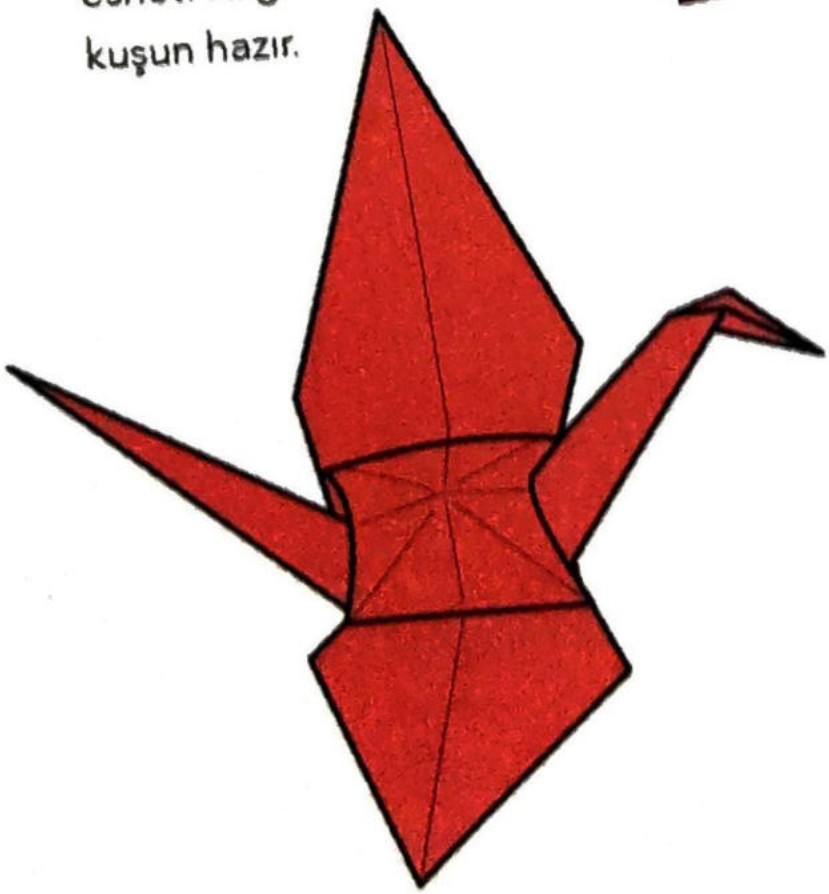
⑱ Turnanın gagasını kendine doğru katlayıp aç.

⑲ Gagayı dışa, aşağıya doğru kıvır.

⑳ Orta noktayı kısmen düzleştirmek için hafifçe bastırarak kanatları dikkatlice aşağı doğru çekerek esnet. Kâğıttan turna kuşun hazır.

Yeni kitap önerimiz
için karekodu
telefon kameranıza
okutunuz.
Aynı karekod ile her hafta başka bir kitap

Günümüz Japonya'sından, nükleer bombanın Hiroşima'yı mahvettiği güne uzanan, kalplerdeki umudu yeşertecek unutulmaz bir roman...

Mizuki'nin büyükbabası Ichiro'nun kişiliği karısının vefatından sonra değişmiştir. O neşeli ve mutlu kişi gitmiş; yerine yıllardır biriken pişmanlıkların ezdiği, hayatla bağlarını koparmış Ichiro gelmiştir. Bu değişimin sebebi, Ichiro'nun ergenlik çağında yaşadığı Hiroşima'ya nükleer bombanın atıldığı günde gizlidir. Mizuki, büyükbabasının yıllarca herkesten sakladığı sırrı kendisine anlatması için cesaretlendirir.

Ergenlik çağındaki Ichiro, evinde arkadaşı Hiro'yla beraber vakit geçirirken dehşet verici nükleer bombanın atılmasıyla kör edici bir parlamaya şahit olur. İki arkadaş, çok ağır hasar almış bu şehirde büyük cesaret sergileyerek Hiro'nun beş yaşındaki kız kardeşi Keiko'yu bulmaya çalışırlar. Ichiro [illegible]ilecek midir? Peki ya Ichiro, babasına v[illegible]bilecek midir?

Bir Japon efsanesine [illegible]a kuşu katlama sabrını gösterenlerin [illegible]chiro, yapması gereken son turna kuşunu tamamladığında her şey yoluna girecek mi? Üzerinden bunca yıl geçmiş bir söz için Mizuki, büyükbabasına yardım edebilecek mi?

GENÇ TİMAS | ROMAN | İÇİNDE NE VAR? SEVGİ UMUT DOSTLUK | ISBN: 978-605-08-3375-1
9 786050 833751
İyi ki kitaplarım var... genctimas.com genctimas genc_timas